

شناسنامه گزارش:

عنوان: برنامه ارتقاء وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

تهیه و تنظیم: دکتر علیرضا شغلی

ناظر: خانم شهلا حسنی

این گزارش با نظارت و حمایت معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در چارچوب موافقتنامه شماره ۱۳۲۱۸۸ مورخ ۹۶/۱۰/۲۰ با استانداری زنجان تهیه گردیده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این گزارش برای معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده و استانداری زنجان محفوظ می باشد.

تاریخ ارائه گزارش: ۱۳۹۸-۱۳۹۷

اسامی اعضای کمیته راهبردی در تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

سمت	نماینده دستگاه	مشارکت‌کنندگان
مدیرکل	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری	ماهرخ بلوری
کارشناس	اداره کل بیمه سلامت	طاهره محمدی
رئیس گروه کارشناسان	معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی زنجان	منصور مهاجری
معاون	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری	زهرا علی‌محمدی
مشاور امور زنان	دانشگاه علوم پزشکی زنجان	فرانک سقطچی
مشاور روانشناسی	خانه روانشناسان	خاطره فقیهی
عضو	شورای روانشناسی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	حیدر علی‌عباسی
معاون	اداره کل سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری	رضا بخشی فرد
کارشناس	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	سمیه نوروزی
معاون	شورای اسلامی استان	سولماز شهبازی
کارشناس کمیته اخلاق	دانشگاه علوم پزشکی زنجان	پرستو راهنورد
رئیس کمیته بانوان و خانواده	استانداری	فاطمه دوستی
کارشناس امور خانواده	دانشگاه علوم پزشکی زنجان	فاطمه عباسی
کارشناس امور پیشگیری	اداره کل بهداشتی	فاطمه معاصری
کارشناس مرکز یادگیری محلی	اداره کل آموزش و پرورش	فرزانه حدادبان
رئیس	کانون زنان بازرگان (اتاق بازرگانی استان)	فرشته وطن‌دوست
کارشناس	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	ناهید شربیانی
معاون	اداره کل اجتماعی و امور فرهنگی استانداری	محمود زمانی

اسامی دستگاه های ذینفع کلیدی و نمایندگان دستگاه های مربوطه در تدوین

سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

مشارکت کنندگان	نماینده دستگاه	مشارکت کنندگان	نماینده دستگاه
طاهره محمدی	اداره کل بیمه سلامت	منصور مهاجری	دانشگاه علوم پزشکی زنجان
زهرا علی محمدی	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری	فرشته وطن دوست	کانون زنان بازرگان (اتاق بازرگانی)
فرانک سقپچی	دانشگاه علوم پزشکی زنجان	ناهید شربیانی	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی
خاطره فقیهی	خانه روانشناسان	آیدا احمدی	موسسه خیریه روزبه
حیدر علی عباسی	شورای روانشناسی و مشاور یشگیری از آسیب های اجتماعی	الناز خدایی فرد	اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری
رضا بخشی فرد	اداره کل سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری	ایلناز نوری عصری	جمعیت خیریه امام علی
سمیه نوروزی	اداره کل آموزش فنی و حرفه ای	خدیجه حسن لو	مدیریت حوزه علمیه خواهران
سولماز شهبازی	شورای اسلامی استان	خلیل قاسملو	سازمان مدیریت و برنامه ریزی
پرستو راهنورد	دانشگاه علوم پزشکی	سمیه مینا خانی	روزنامه صدای زنجان
فاطمه دوستی	استانداری	گل نسا آقا محمدی	اداره کل بهزیستی
فاطمه عباسی	دانشگاه علوم پزشکی زنجان	مهنوش قزلباش	اداره کل تأمین اجتماعی
فاطمه معاصری	اداره کل بهزیستی	پریسا علیمردانی	اداره کل آموزش فنی و حرفه ای
خدیجه حیدری	نیروی انتظامی	محمود زمانی	اداره کل امور اجتماعی استانداری
رقیه امیرخانی	سپاه انصار المهدی (عج)	معصومه شرفی	اداره کل جهاد کشاورزی
زهرا میر محمدرضایی	اداره کل آموزش فنی و حرفه ای	مهین خاتمی	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
سولماز حدادی	اداره کل جهاد کشاورزی	ابراهیم قاسمی	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
قادر احمدی	دادگستری استان	لعبت بداعی	فرمانداری ابهر
علی ذوالقدر	اداره کل ورزش و جوانان	فاطمه عشقی	اداره کل آموزش و پرورش (مرکز یادگیری محلی)
شهلا طاهری	موسسه غیر دولتی ترنم باران	سکینه خوئینی	اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری
عذرا گنج خان لو	اداره کل جهاد کشاورزی	فرزانه حدادیان	اداره کل آموزش و پرورش

تشکر و قدردانی:

بدین وسیله از همراهی و مشارکت صمیمانه کلیه اعضای کمیته راهبردی تدوین برنامه، نمایندگان دستگاه‌های ذینفع، تشکل‌های غیر دولتی، اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری و ناظر محترم که لحظه به لحظه در تدوین سند ما را یاری نمودند قدردانی می‌نماییم.

فهرست مطالب

.....۱		خلاصه مدیریتی
.....۶		فصل اول: کلیات.....
.....۶		۱. کلیات
.....۶		۱.۱. مقدمه
.....۸		۱.۲. هدف از تدوین سند
.....۸		۱.۳. دامنه شمول سند
.....۸	مراحل تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان	۱.۴.
.....۹		فصل دوم: توصیف وضع موجود
.....۹	توصیف وضع موجود شاخصهای کلیدی زنان و خانواده	۲.
.....۹	شاخص های جمعیتی استان زنجان	۲،۱.
.....۹	جایگاه جمعیت استان زنجان در بین استان های کشور	۲،۱،۱
.....۱۰	روند تغییرات جمعیت در استان زنجان	۲،۱،۲
.....۱۱	تعداد و متوسط بعد خانوار در استان زنجان	۲،۱،۳
.....۱۱	ساختار جنسیتی جمعیت در استان زنجان	۲،۱،۴
.....۱۱	میزان شهرنشینی و روستا نشینی جمعیت در استان زنجان	۲،۱،۵
.....۱۲	توصیف کمی وضعیت زنان استان زنجان بر حسب شاخص های کلیدی زنان و خانواده	۲،۲.
.....۱۲	تجزیه و تحلیل وضعیت اقتصادی زنان استان زنجان	۲،۲،۱.
.....۲۶	تجزیه و تحلیل وضع ازدواج در استان زنجان	۲،۲،۲.
.....۳۱	تجزیه و تحلیل وضع طلاق در استان زنجان	۲،۲،۳.
.....۳۷	تجزیه و تحلیل وضع سواد و تحصیلات دانشگاهی زنان استان زنجان	۲،۲،۴.
.....۴۷	وضع سلامت زنان استان زنجان	۲،۲،۵.
.....۴۸	تامین اجتماعی و بیمه سلامت زنان استان زنجان	۲،۲،۶.
.....۴۹	سیمای ورزش زنان استان زنجان	۲،۲،۷.
.....۵۰	وضعیت آسیب های اجتماعی زنان استان زنجان	۲،۲،۸.
.....۵۱	۲،۲،۸،۱. وضعیت اعتیاد در زنان استان زنجان	
.....۵۲	۲،۲،۸،۲. میزان اقدام به خودکشی زنان استان زنجان	
.....۵۴	۲،۲،۸،۳. مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان زنجان	
.....۵۵	۲،۲،۹. وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان زنجان	

.....۵۷.....	وضعیت مشارکت مدنی زنان استان زنجان
.....۵۸.....	۲,۳ جمع بندی وضعیت شاخص های کمی در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۶۲.....	فصل سوم : احصا ، اولویت بندی و تبیین
.....۶۲.....	۳. احصا ، اولویت بندی و تبیین مسائل کلیدی زنان و خانواده استان زنجان
.....۶۲.....	۳,۱ مقدمه
.....۶۲.....	۳,۲ مهمترین چالش های پیش روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۶۴.....	۳,۳ مهمترین فرصت های پیش روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۶۵.....	۳,۴ تبیین عوامل اثر گذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۷۱.....	فصل چهارم: برنامه تغییر
.....۷۱.....	۴. چشم انداز و ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر
.....۷۱.....	۴,۱ مقدمه
.....۷۱.....	۴,۲ چشم انداز
.....۷۱.....	۴,۳ هدف غایی (اثر نهایی)
.....۷۲.....	۴,۴ فعالیت ها و نتایج مورد انتظار
.....۷۹.....	۴,۵ راهبردهای کلیدی منتخب ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان بر اساس مدل مدیریت نتیجه گرا
.....۸۰.....	۴,۶ زنجیره نتایج مورد انتظار بر اساس مدل مدیریت نتیجه گرا
.....۸۳.....	۴,۷ برنامه تغییر (برنامه های تفصیلی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان بر اساس اقدامات راهبردی دهگانه منتخب)
.....۸۳.....	۴,۸ امکان سنجی اجرای برنامه های تفصیلی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و راهبردهای مواجهه با ریسک
.....۹۱.....	فصل پنجم: پایش و ارزشیابی
.....۹۶.....	۵. پایش و ارزشیابی
.....۹۶.....	۵,۱ مقدمه
.....۹۹.....	۵,۲ طرح پایش و ارزیابی
.....۹۹.....	۵,۳ قسمت اول: پایش میزان تحقق فعالیت ها و برنامه های پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۱۰۴.....	۵,۴ ارزشیابی میزان تحقق دستاوردها، تاثیر فعالیت ها و برنامه های سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
.....۱۰۶.....	منابع :

فهرست جداول

صفحه

- جدول ۱: جمعیت و خانوار استان زنجان به تفکیک، شهرستان برحسب جنس در سال ۱۳۹۵ ۲۰
- جدول ۲: تعداد و نسبت مرد و زن بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی کشور و استان زنجان در سال ۱۳۹۵ ۴۲
- جدول ۳: مردان و زنان بیمه شده اصلی سازمان تأمین اجتماعی در استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶ ۴۲
- جدول ۴: مردان و زنان بیمه شده اصلی سلامت در کشور، استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶ ۴۲
- جدول ۵: سیمای ورزش زنجان در سال ۱۳۹۶ ۴۳
- جدول ۶: مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶ ۴۶
- جدول ۷: تعداد و توزیع درصد سمن های فرهنگی- اجتماعی زنان در کشور و استان زنجان به تفکیک نوع فعالیت در بازه زمانی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۳ ۴۸
- جدول ۸: تعداد و توزیع درصد سمن های صنفی- تخصصی زنان در کشور و استان زنجان به تفکیک نوع فعالیت در بازه زمانی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۳ ۴۹
- جدول ۹: مهمترین عوامل اثر گذار شناسایی شده بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به تفکیک حیطه های اصلی و فرعی با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین ۵۵
- جدول ۱۰: اولویت بندی مهمترین عوامل اثر گذار شناسایی شده بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین ۵۷
- جدول ۱۱: فهرست عوامل اثرگذار اولویت دار به تفکیک اقدامات کلیدی مورد نظر برای تعدیل اثر آن ها و دستاورد های مورد انتظار ۶۰
- جدول ۱۲: اولویت بندی راهبردها و اقدامات کلیدی بر اساس میزان تاثیر بر شاخص های ده گانه ارتقای وضعیت زنان و خانواده، دامنه اثر بر جامعه و عملیاتی بودن ۶۲
- جدول ۱۳: راهبردها / اقدامات کلیدی اولویت دار منتخب دارای بیشترین اثرگذاری بر شاخص های ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان، دامنه اثر جامعه و امکان عملیاتی شدن با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین ۶۶
- جدول ۱۴: زنجیره داده ها، فعالیت ها و نتایج مورد انتظار به تفکیک خروجی ها، دستاوردها و هدف / تاثیر ۶۸
- جدول ۱۵: زنجیره نتایج، شاخص ها، روش اجرا و تغییر، نهادهای متولی و همکار، و منابع مصرفی ۶۸
- جدول ۱۶: فعالیت ها و برنامه های در اولویت ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به تفکیک شهرستان و دستگاه / های اجرایی متولی (۱۳۹۸-۱۴۰۲) ۷۲
- جدول ۱۷: امکان سنجی اجرای برنامه های اولویت دار طراحی شده برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و راهکارهای مواجهه ۸۱
- جدول ۱۸: مدل شناختی سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان ۸۴
- جدول ۱۹: فرایندهای پایه میزان تحقق فعالیت ها و برنامه های پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان ۸۶
- جدول ۲۰: فرایندهای ارزشیابی میزان تحقق دستاوردهای پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان ۹۲
- جدول ۲۱: ارزشیابی میزان تحقق هدف / تاثیر پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان ۹۶

فهرست نمودارها

صفحه

- نمودار ۱ نرخ مشارکت اقتصادی زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با کشور ۱۸
- نمودار ۲ نرخ مشارکت اقتصادی زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی ۱۹
- نمودار ۳ نرخ مشارکت اقتصادی زنان شهری ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با زنان روستایی در سطح استانی ۱۹
- نمودار ۴ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با کشور ۲۰
- نمودار ۵ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با مردان جوان ۱۵-۲۹ سال در سطح استانی .. ۲۰
- نمودار ۶ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان شهری ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با زنان جوان روستایی ۱۵-۲۹ سال در سطح استانی ۲۱
- نمودار ۷ نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با کشور ۲۱
- نمودار ۸ نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی ۲۲
- نمودار ۹ نرخ بیکاری زنان شهری ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با زنان روستایی در سطح استانی ۲۲
- نمودار ۱۰ نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با کشور ۲۳
- نمودار ۱۱ نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵-۲۹ سال در مقایسه با مردان جوان ۱۵-۲۹ سال در سطح استانی ۲۳
- نمودار ۱۲ نرخ بیکاری زنان جوان شهری ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با زنان جوان روستایی ۱۵-۲۹ سال در سطح استانی ۲۴
- نمودار ۱۳ درصد زنان بیکار با تحصیلات دانشگاهی استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی و کشوری ۲۵
- نمودار ۱۴ نرخ مشارکت اقتصادی، اشتغال و سواد در جمعیت ۱۵ سال و بالاتر زنان شهرستان های تابعه استان زنجان در سال ۱۳۹۵ ۲۵
- نمودار ۱۵ مقایسه میزان خالص ازدواج در استان زنجان در مقایسه با کشور ۲۶
- نمودار ۱۶ مقایسه میزان خالص ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان ۲۶
- نمودار ۱۷ رشد سالانه ازدواج در استان زنجان در مقایسه با کشور ۲۷
- نمودار ۱۸ میزان نرخ ازدواج های ثبت شده استان زنجان و شهرستان های تابعه در ۲ بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۳۸۴ و ۱۳۹۴-۱۳۹۰ . ۲۷
- نمودار ۱۹ میانگین سن در اولین ازدواج به تفکیک جنس در استان زنجان ۲۸

- ۲۹ نمودار ۲۰ مقایسه میزان خالص طلاق در استان زنجان در مقایسه با کشور
- ۲۹ نمودار ۲۱ میزان خالص طلاق در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان
- ۳۰ نمودار ۲۲ رشد سالانه طلاق در استان زنجان در مقایسه با کشور
- ۳۰ نمودار ۲۳ میزان رشد طلاق های ثبت شده استان زنجان و شهرستان های تابعه در ۲ بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۳۸۴ و ۱۳۹۴-۱۳۹۰
- ۳۱ نمودار ۲۴ رشد سالانه طلاق در استان زنجان به تفکیک نوع سکونت
- ۳۱ نمودار ۲۵ نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری استان زنجان در مقایسه با مناطق روستایی استان
- ۳۳ نمودار ۲۶ مقایسه نرخ سواد زنان استان زنجان در مقایسه با کشور
- ۳۳ نمودار ۲۷ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق روستایی استان زنجان با کشور
- ۳۴ نمودار ۲۸ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق شهری استان زنجان با کشور
- ۳۴ نمودار ۲۹ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق شهری و روستایی استان زنجان
- ۳۵ نمودار ۳۰ نرخ با سوادی جمعیت ۶ سال و بالاتر برحسب جنس و شهرستان ها به تفکیک نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۵
- ۳۵ نمودار ۳۱ پوشش تحصیلی دانش آموزان دختر استان زنجان
- ۳۶ نمودار ۳۲ نرخ تحصیلات عالی زنان استان زنجان و کشور بر حسب محل سکونت در سال ۱۳۹۵
- ۳۶ نمودار ۳۳ مقایسه دانشجویان دختر شاغل به تحصیل استان زنجان در سال ۱۳۹۵
- ۳۷ نمودار ۳۴ مقایسه دانشجویان دختر شهری استان زنجان و کشور
- ۳۷ نمودار ۳۵ مقایسه دانشجویان دختر روستایی استان زنجان و کشور
- ۳۸ نمودار ۳۶ شاخص امید به زندگی زنان استان زنجان
- ۴۱ نمودار ۳۷ مقایسه معتادین زن دستگیر شده استان زنجان و کشور (در هر هزار نفر جمعیت)
- ۴۲ نمودار ۳۸ مقایسه اقدام به خودکشی زنان استان زنجان و کشور (در هر صد هزار نفر جمعیت)
- ۴۲ نمودار ۳۹ میزان اقدام به خودکشی به تفکیک جنس در استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶
- ۴۳ نمودار ۴۰ مقایسه فرار از منزل دختران و زنان استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)
- ۴۴ نمودار ۴۱ مقایسه تعداد نمایندگان زن در شوراهای اسلامی شهر و روستای استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)

- ۴۵ نمودار ۴۲ مقایسه دهیاران زن استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)
- ۵۱ نمودار ۴۳: حیطه های اصلی و فرعی اثر گذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان
- ۵۵ نمودار ۴۴: شش عامل کلیدی اولویت دارمنتخب که بیشترین اثر را بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان دارند
- ۶۳ نمودار ۴۵: ۱۰ راهبرد کلیدی منتخب برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

خلاصه مدیریتی

مقدمه:

با عنایت به اهمیت مقوله برنامه‌ریزی امور زنان و خانواده و صدور ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه ششم، تهیه و تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان در دستور کار قرار گرفت. مدل مورد استناد روش برنامه‌ریزی نتیجه‌گرا بود که بر این اساس تبیین وضع موجود زنان استان با استفاده از اطلاعات جمعیتی سرشماری‌ها، بررسی و تحلیل تنگناها و چالش‌های وضع موجود و آینده، مهم‌ترین چالش‌ها و فرصت‌ها، تجزیه و تحلیل عوامل اثرگذار، تبیین اهداف و نتایج مورد انتظار و اقدامات کلیدی و فعالیت‌های عملیاتی در طول ۵ سال آینده بر اساس اسناد فرادست انجام گردید.

مروری بر وضع موجود زنان و خانواده استان زنجان:

استان زنجان با جمعیتی بالغ بر ۱ میلیون و ۵۸ هزار نفر، ۱/۳۲٪ جمعیت کشور را تشکیل می‌دهد و در جایگاه ۲۵ بین استانها قرار دارد. جمعیت استان طی ۵۰ سال گذشته نزدیک به ۲/۲۶ برابر شده است. متوسط رشد سالیانه جمعیت بین دو سرشماری سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ استان ۰/۸۱ می‌باشد. استان زنجان از نظر رشد جمعیت در جایگاه ۲۲ ام کشور می‌باشد. در سال ۱۳۹۵ ۴۸/۴ درصد متولدین دختر بوده‌اند. بعد خانوار در استان زنجان ۳/۳ می‌باشد که از این حیث استان زنجان در جایگاه ۲۱ ام در بین استانهای کشور قرار دارد از جمعیت استان، ۵۲۲۶۱۲ نفر (۴۹/۴۲ درصد) زن می‌باشند. بدین ترتیب نسبت جنسی (تعداد مردان به زنان) در استان ۱۰۲ و در کل کشور ۱۰۳ می‌باشد. ۶۷/۳ درصد جمعیت استان زنجان در نقاط شهری (۷۱۱۱۷۷ نفر) و ۳۲/۷ درصد در نقاط روستایی (۳۴۶۲۸۴ نفر) ساکن هستند.

از نظر شاخص بیکاری، نرخ بیکاری زنان استان در حال سبقت گرفتن از میانگین کشوری است. زنان جوان دانشگاهی استان با اختلاف اندکی بیکارتر از هم‌سالان خود در سطح ملی هستند. و زنان شهری با اختلاف قابل توجهی بیکارتر از زنان روستایی هستند. با وجود این از نظر جنسیتی، شکاف قابل توجهی در نرخ بیکاری، بین زنان و مردان چه در سطح کشوری و چه استانی دیده می‌شود. نرخ باسوادی زنان استان زنجان با فاصله ۰/۴٪ از میانگین باسوادی زنان در سطح پایینتری از کشور قرار دارد. نسبت دختران دانشجوی استان زنجان تغییراتی شبیه میانگین کشوری دارد و در مجموع دارای رشد منفی می‌باشد و با وجود این نرخ تحصیلات عالی در دختران روستایی استان فاصله قابل توجهی با هم‌تایان در سطح کشوری دارد. از نظر ازدواج علی‌رغم اینکه شیب میزان خالص ازدواج زنان در کشور و استان هم‌زمان شیب منفی دارد ولیکن وضعیت استان زنجان هم‌چنان بهتر از کشور می‌باشد. میانگین سن ازدواج زنان و مردان استان زنجان در طی یک دوره ۳۰ ساله افزایش یافته است. وضعیت رشد میزان خالص طلاق در استان زنجان با روند کشوری هم‌سو می‌باشد. با وجود این میزان رشد استان زنجان با شیب نسبتاً تندتری به نرخ کشوری رسیده است. در حالیکه رشد سالانه طلاق در جمعیت شهری استان زنجان سیر صعودی نشان می‌دهد ولی در جمعیت روستایی در حال کاهش است. به همین ترتیب نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بالاتر بوده و این نسبت در حال افزایش می‌باشد. روند افزایش در روستا با شیب ملایمتری می‌باشد. افزایش مداوم امید به زندگی در طی سالیان نشان‌دهنده بهبود ارائه امکانات بهداشتی و کاهش مرگ و میر

به ویژه در سنین نوزادان و کودکان را دارد. امید زندگی زنان روستایی در مقایسه با مردان چه در سطح کشوری و چه در سطح استانی بیشتر می‌باشد. نسبت ورزشکاران مرد استان زنجان به زنان ۴/۴ برابر می‌باشد که تقریباً مشابه نسبت کشوری است. نسبت بیمه شدگان تامین اجتماعی اصلی زن به مرد اصلی ۰/۱ درصد از میزان کشور بالاتر می‌باشد. تعداد معتادین زن دستگیر شده استان زنجان به نسبت کشور نصف می‌باشد. گرچه از سال ۱۳۸۰ تا کنون روند افزایشی نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۵ بیش از دوسوم معتادان دستگیر شده زن در استان در گروه سنی ۲۵-۳۴ سال قرار داشته اند. اگرچه خودکشی در زنان استان زنجان کمتر از کشور است ولی همانند روند کشوری این روند روبه افزایش است. البته از نظر تعداد مطلق خودکشی رقم قابل توجهی نیست. نکته قابل توجه اینکه در کلیه شهرستانهای استان اقدام به خودکشی در زنان به مقدار قابل توجهی بالاتر از مردان است. آمار فرار از خانه دختران در استان زنجان در مقایسه با رقم کشوری کلاً پایین تر بوده و از سال ۱۳۹۰ به بعد کاهش قابل توجهی نشان می‌دهد. رقم مطلق فرار از خانه در کل استان در سال ۱۳۹۶، ۱۹ نفر بوده که رویهمرفته رقم قابل توجهی نمی‌باشد. درصد حضور زنان استان زنجان در شوراهای اسلامی شهر و روستا در تمام دوره ها کمتر از میزان حضور زنان کل کشور در شوراهای اسلامی است به جز در دوره سوم که درصد زنان زنجان بیشتر بوده است. تعداد دهیاران زن استان زنجان در دوره سوم ۳۰ نفر بوده که در دوره چهارم با افزایش به ۶۸ نفر رسیده است. نمودار فوق نشان می‌دهد نسبت دهیاران زن استان زنجان در هر صد هزار نفر جمعیت در سال ۱۳۹۶ بیش از دوبرابر نسبت کشوری بوده است. نسبت سمن های زنان استان زنجان که زمینه موضوعی فرهنگی و اجتماعی فعال بوده اند مناسب بوده و دو برابر میزان کشوری می‌باشد. در حوزه صنفی - تخصصی نیز وضعیت اندکی بهتر از مقدار کشوری است.

نتیجه گیری از وضعیت شاخص‌های کمی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان:

در مجموع شاخص‌های مرتبط با بیکاری و طلاق دارای وضعیت نامناسبتری در مقایسه با کشور بوده و یا پیش بینی می‌شود در آینده اختلاف بیشتری پیدا کنند. از نظر مشارکت سیاسی نیز تعداد نمایندگان زن شوراهای اسلامی شهر و روستا نصف میانگین کشوری می‌باشد. سایر شاخص‌های زنان استان زنجان مشابه کشوری و یا حتی در وضعیت بهتری قرار دارند

هدف از تدوین سند:

تهیه و تدوین یک نقشه راه مبتنی بر ویژگی‌های محلی و بومی زنان استان زنجان و با در نظر گرفتن اولویت‌ها، به منظور بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده مبتنی بر تجزیه و تحلیل عوامل کلیدی مؤثر.

دامنه شمول سند:

کلیه امور مربوط به زنان و خانواده در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در استان زنجان و شهرستان‌های تابعه با در نظر گرفتن اولویت‌ها

مراحل تدوین سند:

برای تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان از مدل برنامه‌ریزی نتیجه‌گرا (RBP)^۱ استفاده شد. بدین منظور ابتدا کمیته راهبردی تدوین سند تشکیل و سپس تجزیه و تحلیل و شناسایی ذینفعان کلیدی و تشکیل کمیته ذینفعان انجام و وضع موجود بر اساس تجزیه و تحلیل وضع موجود زنان و خانواده در استان زنجان و مقایسه‌های کشوری و شهرستانی انجام گردید. به منظور کسب شناخت اولیه، مهم‌ترین چالش‌های پیش روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و فرصت‌های موجود شناسایی گردیده، سپس روابط علی و معلولی بین متغیرهای مهم و اثرگذار تحلیل و با توجه به اینکه بسیاری از عوامل شناسایی شده، هر کدام به نوبه خود علتی برای یک یا چند معلول و درعین حال معلولی برای یک یا چند معلول بوده‌اند، لذا این عوامل به صورت منفرد شناسایی و در شش حیطه کلان و چهارده زیر حیطه طبقه‌بندی گردیدند. در نتیجه عوامل بر اساس دفعات برقراری رابطه علی یا معلولی با هر یک از حیطه‌ها تکرار و شمارش گردیدند. بدین ترتیب هر یک از عوامل اثرگذار بر امور زنان استان زنجان بر اساس دفعات تکرار اولویت‌بندی گردیدند. سپس عوامل اثرگذار بر اساس معیارهای ضریب تأثیر (دفعات تکرار هر عامل بر مبنی ۱۰۰)، وزن نسبی (از ۱۰۰) در یکدیگر ضرب و امتیاز نهایی هر عامل تعیین و رتبه‌بندی گردید. در نهایت با فرض توزیع نرمال، فاصله اطمینان با یک انحراف استاندارد از میانگین محاسبه و ۱۶٪ عوامل دارای بیش‌ترین امتیاز شناسایی و به عنوان مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان مشخص گردید. در مرحله بعدی زنجیره اهداف و نتایج مورد انتظار بر اساس مداخلات (فعالیت‌های کلیدی) طراحی و در سه حلقه نتایج شامل خروجی‌ها، دستاوردها و هدف/تأثیر طراحی و تدوین گردید. به منظور تعیین میزان تأثیر بالقوه هر یک از راهکارها، مداخلات و اقدامات کلیدی، مجدداً هر فعالیت و اقدام کلیدی بر اساس بیش‌ترین تأثیر بر هر یک از شاخص‌های ده‌گانه منتخب امور زنان استان رتبه‌بندی گردیدند. در آخرین مرحله به منظور شناسایی مهم‌ترین و مؤثرترین راهبردها و اقدامات، نهایتاً بر اساس معیارهای دامنه تأثیر بر جامعه، قابلیت به اجرا درآوردن، هزینه اجرا و زمان بری احتمالی، مجدداً رتبه‌بندی و چینش انجام گردید. دست‌آخر با توجه به جمع امتیازات به‌دست‌آمده از میزان تأثیر بر شاخص‌های ده‌گانه امور زنان، دامنه اثر بر جامعه و میزان عملیاتی بودن، فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین محاسبه و ۱۶٪ فعالیت‌های خارج از دامنه فاصله اطمینان به عنوان مؤثرترین اقدامات انتخاب گردیدند.

^۱ Result- Based Planning

مهم‌ترین عوامل اثرگذار شناسایی شده ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان:

- اعتیاد
- مشکلات معیشتی خانواده
- بیماری‌های جسمی، روحی روانی
- مردسالاری
- فضای مجازی، رسانه‌ها و ماهواره
- سرمایه اجتماعی کم

با توجه به شناسایی عوامل مؤثر فوق، برنامه مداخله به شرح زیر تنظیم گردید:

چشم‌انداز زنان و خانواده استان زنجان ۱۴۰۲-۱۳۹۸:

جامعه ای متشکل از کانون های گرم خانواده با حضور فعال زنان و توانمند، پرنشاط، برخوردار از حداکثر سلامت جسمی، روحی و روانی؛ و دارای حق انتخاب و کنترل بر کیفیت زندگی خویش در شرایطی برابر و فارغ از هرگونه تبعیض

هدف غایی (تأثیر): رشد و ارتقای وضعیت زنان و خانواده در تمامی ابعاد اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و سلامت جسمی روحی و روانی در استان زنجان

فعالیت‌های کلیدی اولویت دار: مهم‌ترین فعالیت‌های کلیدی و اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده که بیش‌ترین قابلیت عملیاتی شدن را در راستای تعدیل عوامل اثرگذار شناسایی شده فوق دارند به شرح زیر شناسایی گردیدند:

- ترویج و توسعه برنامه‌های اوقات فراغت و ورزشی در زنان
- توسعه مهارت‌های اشتغال‌زا و بازار محور با رویکرد زنان
- توانمندسازی زنان برای بهره‌مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه
- توانمندسازی خانواده‌های زندانیان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت‌های اجتماعی و مراکز مشاوره
- افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان
- توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه‌اندازی مشاوره‌های کارشناسی بر خط و مجازی
- ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب‌پذیر
- توسعه مشارکت زنان در عرصه‌های سیاسی اجتماعی و سواد رسانه‌ای
- توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه زنان و خانواده
- توانمندسازی اولیا و دانش‌آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه‌های جمعی در مدارس

برای اجرایی‌سازی فعالیت‌های فوق و با در نظر گرفتن شهرستان‌های تابعه، برنامه‌هایی طراحی و به تناسب آن‌ها، سازمان‌های متولی نیز تعیین گردیدند. به منظور افزایش احتمال عملیاتی شدن برنامه‌ها، جدول مدیریت ریسک نیز تهیه و راهبردهای مناسب طراحی گردیدند. در نهایت طرح پایش و ارزشیابی بر اساس تدوین شاخص‌های اندازه‌گیری و روش‌های گردآوری داده‌ها و سازمان‌های متولی مربوطه تهیه و تدوین گردید.

فصل اول: کلیات

۱. کلیات

۱.۱. مقدمه

زنان در هر جامعه‌ای تقریباً نیمی از جمعیت را تشکیل می‌دهند. نقش زنان در توسعه جامعه و تضمین پرورش نسل‌های آینده آن‌چنان حیاتی است که حتی در منابع دینی و کلام بزرگان به کرات به جایگاه متعالی زنان در جامعه اشاره و مورد تأکید قرار گرفته است. از این رو با توجه به تهیه و تدوین برنامه ششم توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در ابعاد ملی، بخشی و فرا بخشی، تهیه سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان در برش استانی مورد توجه معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری قرار گرفت. مدل مورد استناد روش برنامه‌ریزی نتیجه‌محور یا مدیریت بر مبنای نتایج^۱ می‌باشد (لاپان و ریچارد، ۲۰۰۱). مدیریت نتیجه‌محور راهکار و ابزاری برای نظارت و مدیریت پیاده‌سازی استراتژی است که به ویژه توسط اداراتی که بخشی از سازمان ملل متحد هستند یا با آن ارتباط دارند، مورد توجه قرار گرفته است. این راهکار که در بسیاری جهات شبیه به چارچوب منطقی می‌باشد، یک ابزار پیاده‌سازی استراتژی است که توسط سازمانهای مردم‌نهاد به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد (لاوری، گاوین و همکاران ۲۰۰۵). مدیریت نتیجه‌محور یک راهبرد مدیریتی است که با آن تمام نقش‌آفرینان مستقیم یا غیر مستقیم در تحقق مجموعه‌ای از نتایج مشارکت می‌کنند و اطمینان حاصل می‌کنند که فرایندها، محصولات و خدماتی که ارائه می‌نمایند همگی در راستای نتایج (خروجی‌ها، پیامدها و اهداف سطح بالاتر یا تاثیر) می‌باشند (گروه توسعه سازمان ملل، ۲۰۱۱). مدیریت بر مبنای نتایج نمونه‌ای از ابزار مورد استفاده برای کنترل راهبردی است. این نوع مدیریت با استفاده از حلقه‌های بازخورد به مدیران برای نظارت و سپس دستیابی به اهداف استراتژیک کمک می‌کند. این اهداف ممکن است به شکل خروجی‌های فیزیکی، تغییرات سازمانی یا رفتاری، تغییرات گردش کار یا مشارکت در برخی اهداف با سطوح بالاتر باشند. اطلاعات نتایج برای پاسخگویی، گزارش، ارتباطات و بازخورد در طراحی، توزیع منابع و تحویل پروژه‌ها و فعالیت‌های عملیاتی به کار برده می‌شود (گروه توسعه سازمان ملل، ۲۰۱۷).

برای طراحی و اجرای مدیریت نتیجه‌محور هفت مرحله توسط یونسکو پیشنهاد گردیده است: مرحله اول: تعریف اهداف و نتایج دست بالا در ابتدا، مرحله دوم: تجزیه و تحلیل نیازها و موضوعاتی که باید پوشش داده شود و علت‌ها و معلول‌ها، مرحله سوم: طراحی چارچوب نتایج و بویژه نتایج مورد انتظار، مرحله چهارم: استخراج راهبردهای عملیاتی برای گذر از وضع موجود به وضع مطلوب، مرحله پنجم: پایش میزان پیشرفت برنامه، مرحله ششم: گزارش دهی به ذینفعان اصلی و مقایسه دستاوردها با نتایج مورد انتظار، مرحله هفتم: ارزشیابی اثر نهایی، مناسبت، اثربخشی، اجرای به موقع و پایداری نتایج (یونسکو ۲۰۱۵).

یکی از موارد مهم که در مرحله سوم در بالا نیز به آن اشاره گردیده است زنجیره نتایج است. زنجیره نتایج به عنوان ارائه‌کننده وضعیت، نیازها، اولویت‌ها و خواسته‌های ذینفعان اصلی است. انواع عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، محیط زیستی و فرهنگی بر تحقق نتایج مورد نظر تاثیر خواهد داشت و به همین علت نتایج یک طرح در کشورهای

^۱ Result Based Management

مختلف با هم متفاوت است. بنابراین نمی توان نتایج مشخصی را از یک طرح برای همه مدنظر قرار داد. همیشه این تمایل وجود دارد که نتایج حاصله بلندپروازانه باشد، اما لازم است که در نظر داشته باشیم که نتایج متناسب با محیط، ظرفیت ها و پتانسیل ها و همچنین منابع موجود بهترین نتیجه خواهد بود^۱. در زیر به منظور ایجاد یک دید یکسان از مجموعه نتایج هر یک از موارد فوق توضیح داده شده است:

خروجی (Output) : محصولات و خدمات ناشی از تکامل فعالیت های تحت کنترل سازمان خروجی است.

پیامد (Outcome): تاثیرات کوتاه مدت و میان مدت هستند. پیامدها نمایانگر تغییرات در شرایط و حالات توسعه هستند که بین تکمیل خروجی و دستیابی به اثرات رخ می دهند.

اثر (Impact): اثرات، زیرمجموعه ای از پیامدها هستند. تاثیرات بلندمدت هستند و در نتیجه یک اقدام عمومی ایجاد می شوند. اثرات در ارتباط با هدف های کلی و در سطح اجتماع هستند. اثرات معمولاً خواسته یا ناخواسته است و می تواند مثبت، منفی و یا خنثی باشد. به عبارتی دیگر عواقب و تاثیرات اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی برنامه ها است. به طور خلاصه می توان گفت اثر یعنی تغییر در نحوه زندگی مردم.

نتیجه (Result) : نتیجه تغییر قابل توصیف و قابل اندازه گیری حالتی است که از یک رابطه علت و معلولی منتج می شود. معمولاً نتیجه را به طور کلی به جای برون داد، پیامد و اثر به کار می برند.

مروری بر گزارشات و مطالعات در دسترس نشان دهنده بکارگیری مدل مدیریت نتیجه محور در دفاتر تابعه سازمان ملل (۳) و کشورهای مختلف می باشد (واهاماکی و همکاران، ۲۰۱۱). با وجود این مدل برنامه ریزی نتیجه گرا در ایران چندان شناخته شده نمی باشد. علیرغم این معاونت امور بانوان و خانواده ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۶ در ابلاغیه ای کلیه ادارات کل بانوان و خانواده استانها را موظف گردانید تا با بکارگیری مدل برنامه ریزی نتیجه گرا نسبت به شناسایی مهمترین موضوعات کلیدی زنان در هر استان اقدام و برای رفع آنها برنامه بلند مدت تدوین نمایند. از این روی مطالعه حاضر در قالب یک پروژه به عنوان یک تجربه مشارکت گرایانه با بکارگیری مدل مدیریت نتیجه گرا به منظور تهیه و تدوین یک نقشه راه مبتنی بر ویژگی های محلی و بومی زنان استان زنجان و با در نظر گرفتن اولویت ها، برای بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده مبتنی بر تجزیه و تحلیل عوامل کلیدی مؤثر در سطح استان زنجان طراحی و در سال ۱۳۹۷ به اجرا درآمد. که بر این اساس تبیین وضع موجود زنان استان با استفاده از منابع اطلاعاتی قابل دسترسی، بررسی و تحلیل تنگناها و چالش های وضع موجود و آینده، مهم ترین چالش ها و فرصت ها، تجزیه و تحلیل عوامل اثرگذار، تبیین اهداف و نتایج مورد انتظار و اقدامات کلیدی و فعالیت های عملیاتی در طول ۵ سال آینده بر اساس اسناد فرادست انجام گردید.

^۱ . اقتباس از وب سایت با موضوع نظارت مجازی ، برای مشاهده ماخذ به بخش منابع رجوع شود.

۱,۲. هدف از تدوین سند

تهیه و تدوین یک نقشه راه مبتنی بر ویژگی‌های محلی و بومی زنان استان زنجان و با در نظر گرفتن اولویت‌ها، به منظور بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده مبتنی بر مدل مدیریت نتیجه گرا

۱,۳. دامنه شمول سند

این سند کلیه امور مربوط به زنان و خانواده در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی را با در نظر گرفتن اولویت‌ها در استان زنجان و شهرستان‌های تابعه پوشش می‌دهد.

۱,۴. مراحل تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

برای تدوین سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان بر اساس مدل برنامه‌ریزی نتیجه گرا (RBP) مراحل زیر طی گردید:

تشکیل کمیته راهبردی تدوین سند

تجزیه و تحلیل و شناسایی ذینفعان کلیدی و تشکیل کمیته ذینفعان

تجزیه و تحلیل وضع موجود زنان و خانواده در استان زنجان و مقایسه‌های کشوری و شهرستانی

تجزیه و تحلیل زنجیره عوامل مؤثر بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده و روابط علت و معلولی در شش حیطه: آموزش و مهارت‌آموزی، سلامت و ورزش، اقتصاد و اشتغال، جمعیت و بنیان خانواده، آسیب‌های اجتماعی، مشارکت سیاسی و مدنی

تجزیه و تحلیل میزان اثرگذاری عوامل مؤثر بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده و شناسایی اولویت‌ها بر اساس حیطه‌های فرعی سیزده‌گانه به شرح: آموزش عمومی، آموزش عالی، مهارت‌های فنی حرفه‌ای، امور سلامت زنان، ورزش همگانی، ورزش قهرمانی، ازدواج، طلاق، خودکشی، خشونت علیه زنان، مشارکت سیاسی، مشارکت مدنی، اشتغال

طراحی زنجیره نتایج مورد انتظار بر اساس حیطه‌های ده‌گانه کلیدی و شانزده شاخص اصلی

استخراج راهکارها و اقدامات کلیدی به منظور اثرگذاری بر عوامل کلیدی و تحقق زنجیره نتایج مورد انتظار

اولویت‌بندی راهکارها و اقدامات کلیدی اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان بر اساس روش امتیازدهی و معیارهای هزینه، زمان، اجرایی بودن و وزن عامل.

تهیه شاخص‌های کلیدی پایش و ارزشیابی میزان تحقق اهداف و اجرایی سازی سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

فصل دوم: توصیف وضع موجود

۲. توصیف وضع موجود شاخص‌های کلیدی زنان و خانواده

در این قسمت شاخص‌های کلیدی و منتخب استان زنجان با تمرکز بر زنان به تفکیک کشوری، استانی و شهرستانی مرور گردیده است.

۲.۱. شاخص‌های جمعیتی استان زنجان

۲.۱.۱. جایگاه جمعیت استان زنجان در بین استان‌های کشور

باتوجه به نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت ایران حدود ۸۰ میلیون نفر می باشد. استان زنجان با جمعیتی بالغ بر ۱ میلیون و ۵۷ هزار و چهارصد و شصت و یک نفر، ۱/۳۲٪ جمعیت کشور را تشکیل می دهد و در جایگاه ۲۵ بین استانها قرار دارد. در بین شهرستانهای استان زنجان، شهرستان زنجان با ۵۲۱۳۰۲ نفر (۴۹/۳ درصد) پرجمعیت ترین و شهرستان سلطانیه با ۲۹۴۸۰ نفر (۲/۷۹ درصد) کم جمعیت ترین شهرستان استان میباشد.

جدول ۱: جمعیت و خانوار استان زنجان به تفکیک، شهرستان برحسب جنس در سال ۱۳۹۵

خانوار	زن	مرد	جمعیت	شرح
۳۲۱،۹۸۳	۵۲۲،۶۱۲	۵۳۴،۸۴۹	۱،۰۵۷،۴۶۱	استان زنجان
۲۱۷،۷۱۳	۳۵۱،۸۶۸	۳۵۹،۳۰۹	۷۱۱،۱۷۷	ساکن در نقاط شهری
۱۰۴،۲۶۹	۱۷۰،۷۴۴	۱۷۵،۵۳۹	۳۴۶،۲۸۳	ساکن در نقاط روستایی
۴۷،۳۲۹	۷۴،۸۵۰	۷۶،۶۷۸	۱۵۱،۵۲۸	ابهر
۳۹،۲۸۹	۶۲،۳۰۷	۶۳،۸۰۷	۱۲۶،۱۱۴	ساکن در نقاط شهری
۸۰،۴۰	۱۲،۵۴۳	۱۲،۸۷۱	۲۵،۴۱۴	ساکن در نقاط روستایی
۱۱،۳۱۷	۱۸،۰۶۳	۱۸،۵۷۸	۳۶،۶۴۱	ایجرود
۹۶۰	۱،۶۳۳	۱،۶۹۷	۳،۳۳۰	ساکن در نقاط شهری
۱۰،۳۵۷	۱۶،۴۳۰	۱۶،۸۸۱	۳۳،۳۱۱	ساکن در نقاط روستایی
۴۷،۵۹۹	۸۱،۲۰۱	۸۲،۲۹۲	۱۶۴،۴۹۳	خدابنده
۱۸،۶۷۹	۳۲،۲۵۱	۳۲،۹۱۲	۶۵،۱۶۳	ساکن در نقاط شهری
۲۸،۹۲۰	۴۸،۹۵۰	۵۰،۳۸۰	۹۹،۳۳۰	ساکن در نقاط روستایی
۲۱،۲۱۵	۳۳،۶۱۳	۳۴،۳۳۸	۶۷،۹۵۱	خرمدره
۱۷،۳۴۵	۲۷،۴۳۰	۲۷،۹۳۸	۵۵،۳۶۸	ساکن در نقاط شهری
۳،۸۷۰	۶،۱۸۳	۶،۴۰۰	۱۲،۵۸۳	ساکن در نقاط روستایی
۱۵۹،۰۲۰	۲۵۸،۱۶۲	۲۶۳،۱۴۰	۵۲۱،۳۰۲	زنجان
۱۳۳،۱۵۶	۲۱۴،۶۰۳	۲۱۸،۸۷۲	۴۳۳،۴۷۵	ساکن در نقاط شهری
۲۵،۸۶۳	۴۳،۵۵۹	۴۴،۲۶۷	۸۷،۸۲۶	ساکن در نقاط روستایی
۹،۱۳۰	۱۴،۵۳۰	۱۴،۹۵۰	۲۹،۴۸۰	سلطانیه
۲،۳۱۹	۳،۷۲۷	۳،۹۱۱	۷،۶۳۸	ساکن در نقاط شهری
۶،۸۱۱	۱۰،۸۰۳	۱۱،۰۳۹	۲۱،۸۴۲	ساکن در نقاط روستایی
۱۴،۴۳۸	۲۲،۸۳۷	۲۳،۸۰۴	۴۶،۶۴۱	طارم
۳،۰۲۶	۴،۸۴۶	۴،۹۷۸	۹،۸۲۴	ساکن در نقاط شهری
۱۱،۴۱۲	۱۷،۹۹۱	۱۸،۸۲۶	۳۶،۸۱۷	ساکن در نقاط روستایی
۱۱،۹۳۵	۱۹،۳۵۶	۲۰،۰۶۹	۳۹،۴۲۵	ماهانشان
۲،۹۳۹	۵،۰۷۱	۵،۱۹۴	۱۰،۲۶۵	ساکن در نقاط شهری
۸،۹۹۶	۱۴،۲۸۵	۱۴،۸۷۵	۲۹،۱۶۰	ساکن در نقاط روستایی

مأخذ: مرکز آمار ایران سرشماری ۱۳۹۵

۲.۱.۲. روند تغییرات جمعیت در استان زنجان

جمعیت استان زنجان در سرشماری سال ۱۳۴۵ معادل ۴۶۷۲۶۲ نفر بوده است. که در آخرین سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت استان زنجان برابر با ۱۰۵۷۴۶۱ نفر شمارش شده است. بر همین اساس جمعیت استان طی ۵۰ سال گذشته نزدیک به ۲/۲۶ برابر شده است.

متوسط رشد سالیانه جمعیت بین دو سرشماری سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ استان ۰/۸۱ و کشور ۱/۲۴ میباشد. استان زنجان از نظر رشد جمعیت در جایگاه ۲۲ ام کشور میباشد. استان خراسان جنوبی با ۳/۰۲ بالاترین و استان همدان با ۰/۲۳ - کمترین نرخ رشد جمعیت را دارا میباشد.

بررسی متوسط رشد سالانه برحسب شهرستان های استان نشان می دهد که در فاصله سالهای ۹۵-۱۳۹۰، رشد جمعیت در شهرستانهای ابهر، خرمدره، زنجان، سلطانیه و طارم مثبت و شهرستان های ایجرود، خدابنده و ماهنشان منفی بوده است. بیشترین رشد جمعیت مربوط به شهرستان زنجان با ۱/۳۹ درصد و کمترین رشد مربوط به شهرستان ایجرود با ۰/۹۴- درصد بوده است. در فاصله بین سال های ۹۵-۱۳۹۰ رشد جمعیت روستایی شهرستان های استان به جز شهرستان سلطانیه منفی بوده است. در سال ۱۳۹۵ در استان ۲۰۵۳۴ ولادت ثبت شده است که ۴۸/۴ درصد متولدین دختر بوده اند.

۲.۱.۳. تعداد و متوسط بعد خانوار در استان زنجان

جمعیت ۱۰۵۷۴۶۱ نفری استان تعداد ۳۲۱۹۸۳ خانوار و جمعیت ۷۹۹۲۶۲۷۰ نفری کشور ۲۴۱۹۶۰۳۵ خانوار را تشکیل میدهند. بدین ترتیب بعد خانوار در استان زنجان ۳/۳ و در کل کشور ۳/۳ میباشد که از این حیث استان زنجان در جایگاه ۲۱ ام در بین استانهای کشور قرار دارد. استان سیستان و بلوچستان با ۳/۹۴ نفر در هر خانوار، بالاترین و استان گیلان با ۲/۹۷ نفر در هر خانوار، پایینترین بعد خانوار را در بین استان های کشور دارا- میباشند.

۲.۱.۴. ساختار جنسیتی جمعیت در استان زنجان

از جمعیت ۱۰۵۷۴۶۱ نفری استان، تعداد ۵۳۴۸۴۹ نفر (۵۰/۵۸ درصد) مرد و ۵۲۲۶۱۲ نفر (۴۹/۴۲ درصد) زن میباشد. این درصد در کل کشور به ترتیب برابر ۵۰/۶۷ درصد مردان و ۴۹/۳۳ درصد زنان می باشد. بدین ترتیب نسبت جنسی (تعداد مردان به زنان) در استان ۱۰۲ و در کل کشور ۱۰۳ میباشد.

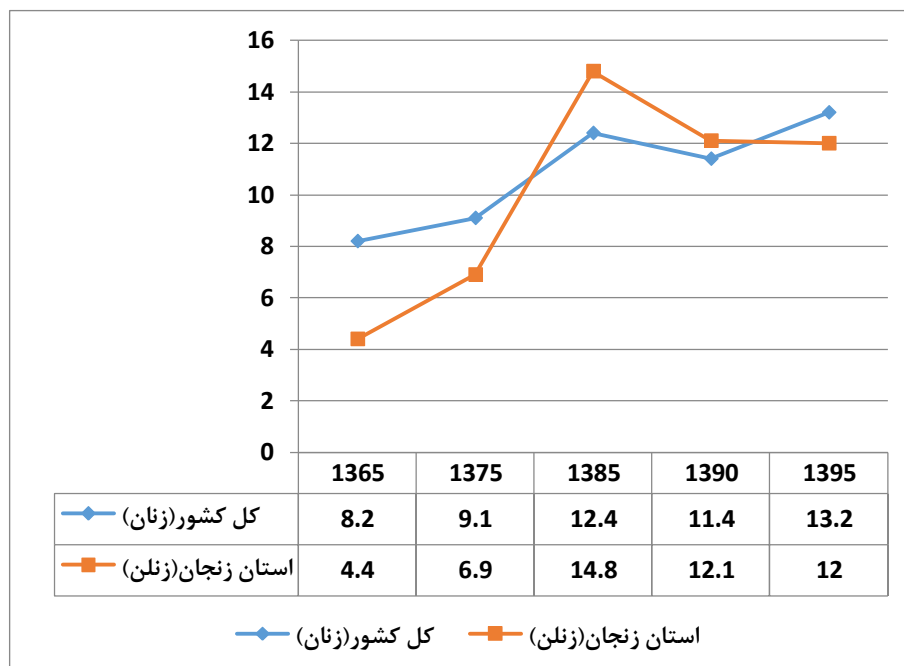
۲.۱.۵. میزان شهرنشینی و روستا نشینی جمعیت در استان زنجان

بر اساس نتایج سرشماری، ۶۷/۳ درصد جمعیت استان زنجان در نقاط شهری (۷۱۱۱۷۷ نفر) و ۳۲/۷ درصد در نقاط روستایی (۳۴۶۲۸۴ نفر) ساکن بوده اند. بررسی روند تغییرات جمعیت شهری و روستایی استان در طی بیست و پنج سال اخیر نشان می دهد که در طول این سالها از سهم جمعیت روستایی کاسته و به سهم جمعیت شهری اضافه شده است به نحوی که در سال ۱۳۷۵ برای اولین بار سهم جمعیت شهری از جمعیت روستایی پیشی گرفته است و این روند افزایش تا سرشماری ۱۳۹۵ نیز ادامه داشته است. بالاترین سهم جمعیت شهری استان مربوط به شهرستان زنجان با ۶۱ درصد و پایین ترین سهم جمعیت شهری استان مربوط به شهرستان ایجرود با ۰/۵ درصد می باشد. بالاترین سهم جمعیت روستایی استان مربوط به شهرستان خدابنده با ۲۸/۷ درصد و کمترین سهم جمعیت روستایی مربوط به شهرستان خرمدره با ۳/۶ درصد می باشد.

۲.۲. توصیف کمی وضعیت زنان استان زنجان بر حسب شاخص‌های کلیدی زنان و خانواده

۲.۲.۱. تجزیه و تحلیل وضعیت اقتصادی زنان استان زنجان

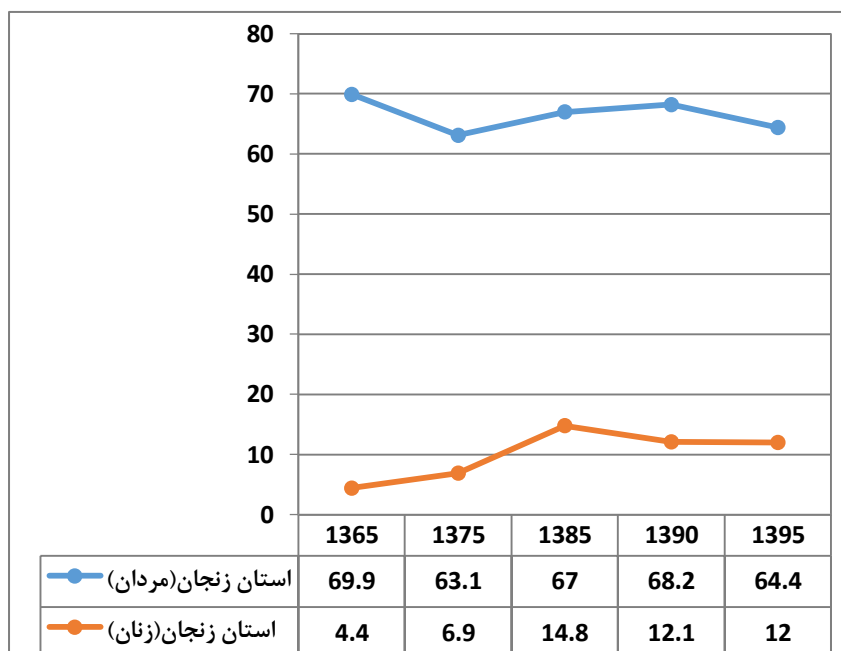
در این قسمت نرخ مشارکت اقتصادی و شاخص بیکاری زنان استان زنجان در دو گروه زنان ۱۰ سال و بالاتر و زنان جوان ۱۵-۲۹ سال با شاخص‌های کشوری به تفکیک جنسیت، محل سکونت و وضعیت تحصیلات دانشگاهی و نیز شاخص‌های قابل دسترسی در سطح شهرستانی مورد مقایسه قرار گرفته اند:

نمودار ۱ نرخ مشارکت اقتصادی زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

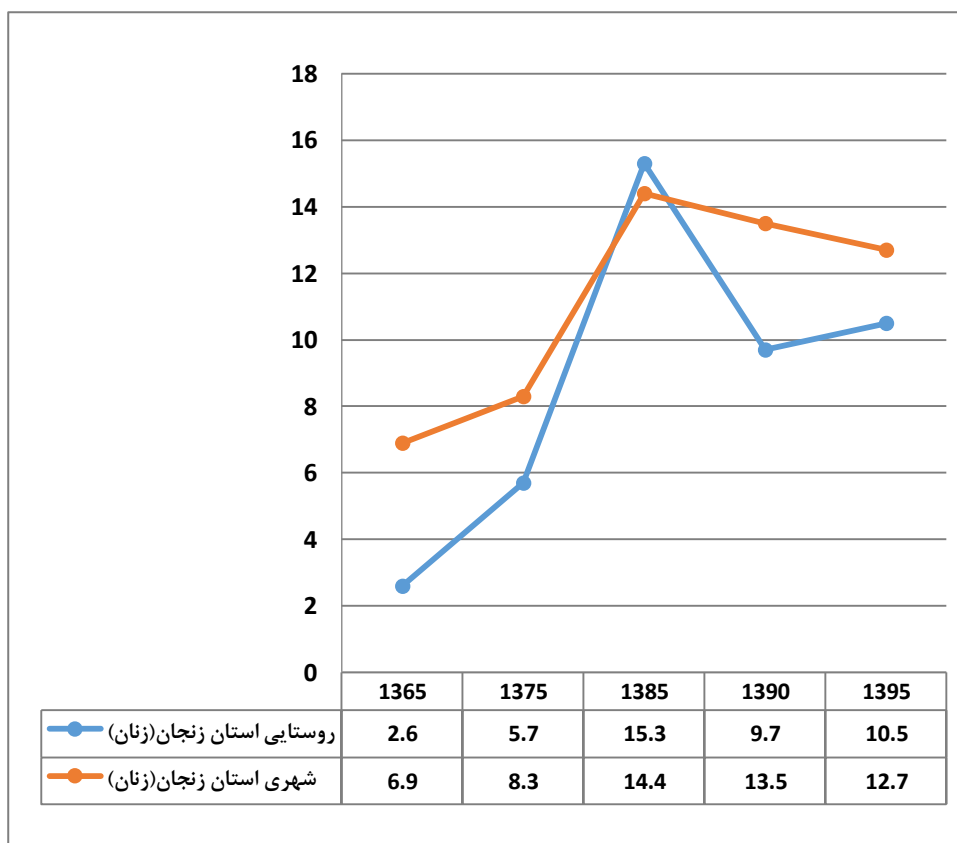
بر اساس نمودار فوق نرخ مشارکت اقتصادی زنان استان زنجان در ابتدا نصف کشور بوده سپس با افزایش سریع در سال ۱۳۸۵ از نرخ کشوری عبور کرده و مجدداً در سال ۱۳۹۵ با کاهش ۱.۲٪ پایین تر از نرخ کشوری قرار گرفته است.

نمودار ۲ نرخ مشارکت اقتصادی ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

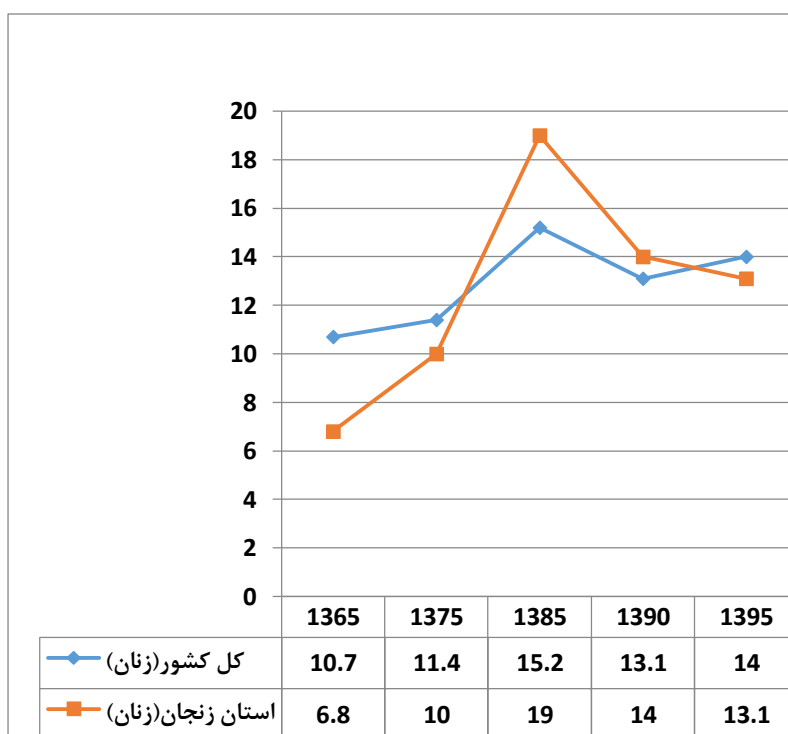
در مقایسه با مردان استان، نرخ مشارکت اقتصادی زنان در حد کمتر از یک پنجم می‌باشد که کلاً رقم ناچیزی است.

نمودار ۳ نرخ مشارکت اقتصادی زنان شهری ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با زنان روستایی در سطح استانی

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

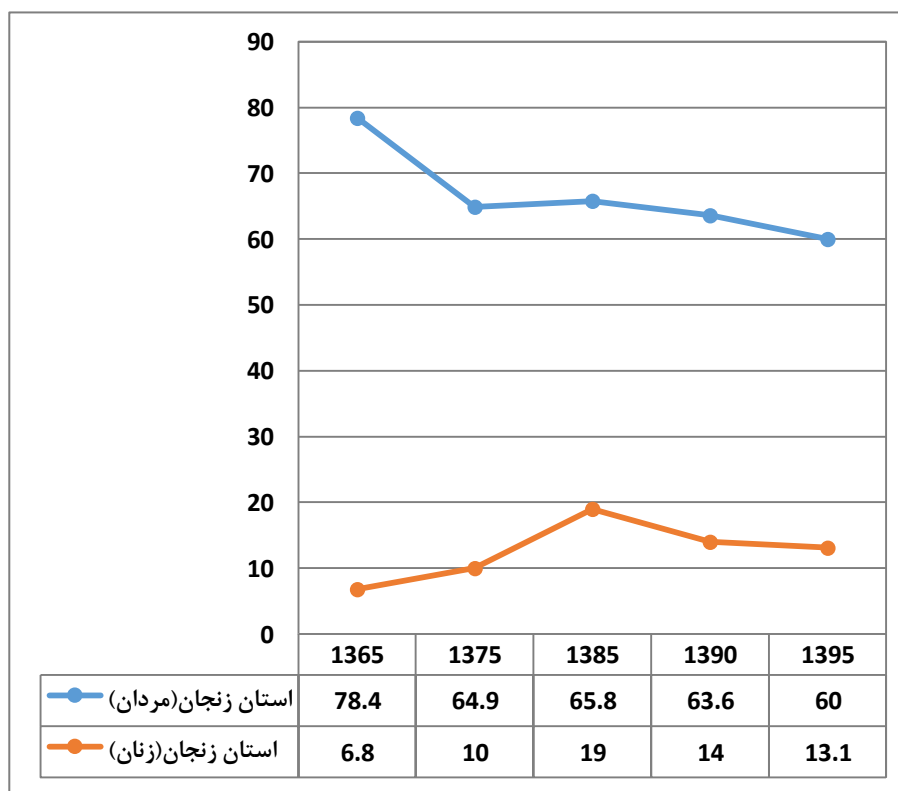
گرچه نرخ مشارکت زنان روستایی در دهه ۱۳۶۰ حدود کمتر از یک سوم زنان شهری بوده ولی این رقم به مرور زمان اصلاح شده و حتی در مقطع ۱۳۸۵ از زنان شهری پیشی گرفته است. با وجود این در سال‌های بعدی مجدداً افت کرده و نهایتاً شکاف موجود به حداقل رسیده است.

نمودار ۴ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

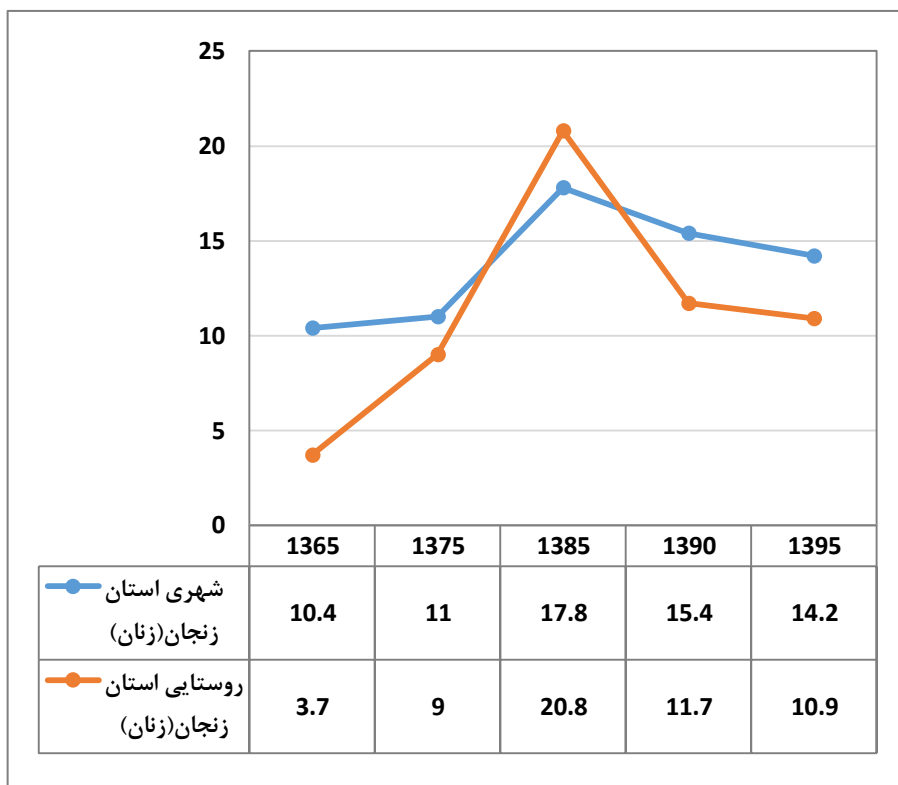
شکاف بین نرخ مشارکت اقتصادی جوانان زن استان زنجان با نرخ کشوری پس از افت و خیز نهایتاً با یک شیب منفی در حال فاصله گرفتن از میانگین کشوری است. با این حال این فاصله در حال حاضر قابل توجه نیست.

نمودار ۵ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با مردان جوان ۱۵-۲۹ سال
در سطح استانی

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

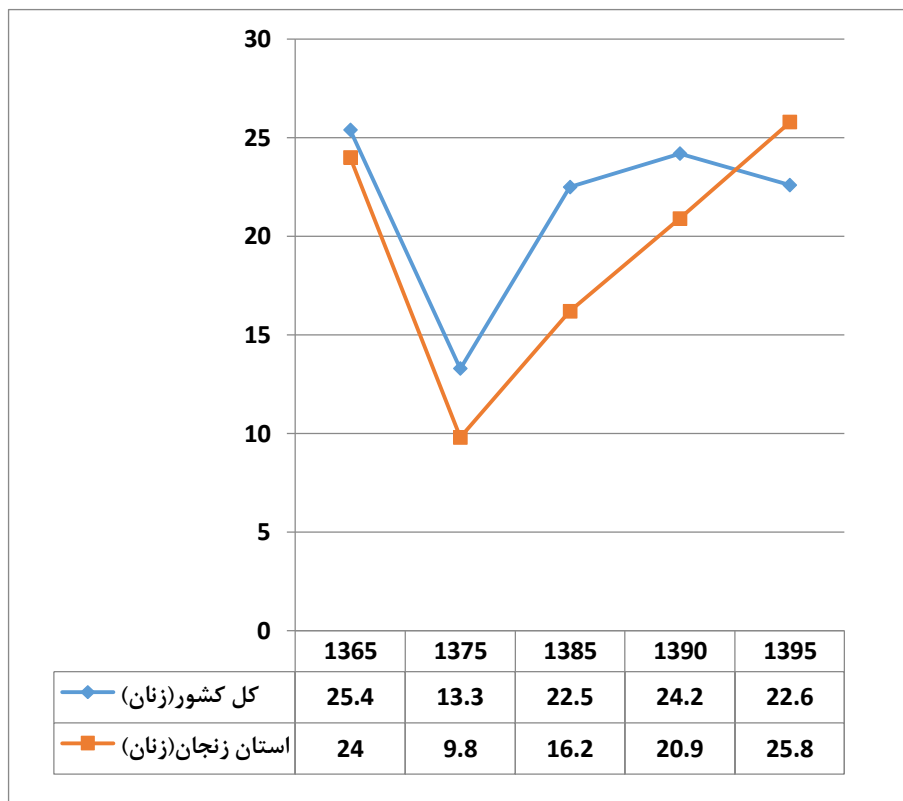
نرخ مشارکت اقتصادی زنان بالای ۱۰ سال استان زنجان، زنان جوان استان زنجان نیز هم چنان اختلاف قابل توجهی با مردان استان دارند.

نمودار ۶ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان شهری ۲۹-۱۵ سال استان زنجان در مقایسه با زنان جوان روستایی
۲۹-۱۵ سال در سطح استانی

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

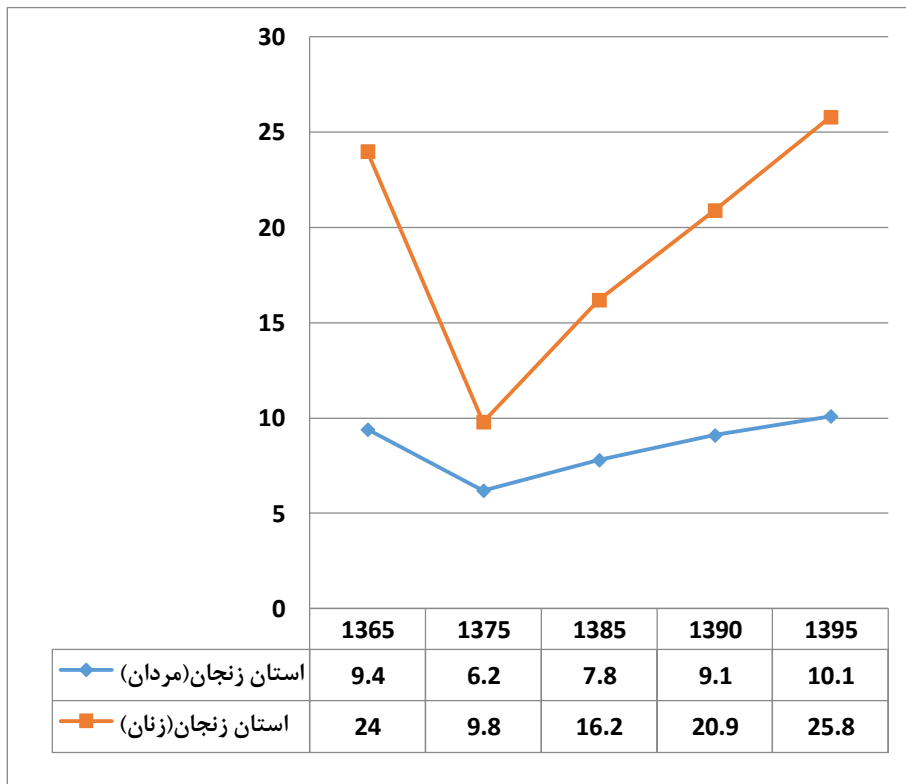
شکاف بین نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان شهری استان زنجان با زنان جوان روستایی استان با افت و خیز نهایتاً به کمتر از ۰.۴٪ اختلاف در سال ۱۳۹۵ رسیده است. با وجود این هر دو نرخ شهری و روستایی شیب منفی دارند.

نمودار ۷ نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان بر خلاف میانگین میانگین کشوری با شیب نسبتاً تندی در حال افزایش می‌باشد و علیرغم اینکه در سال‌های قبل بیکاری زنان استان زنجان پایین‌تر از کشور بوده ولی در سال ۱۳۹۵ با ۳٫۲٪ اختلاف از نرخ کشوری پیشی گرفته است.

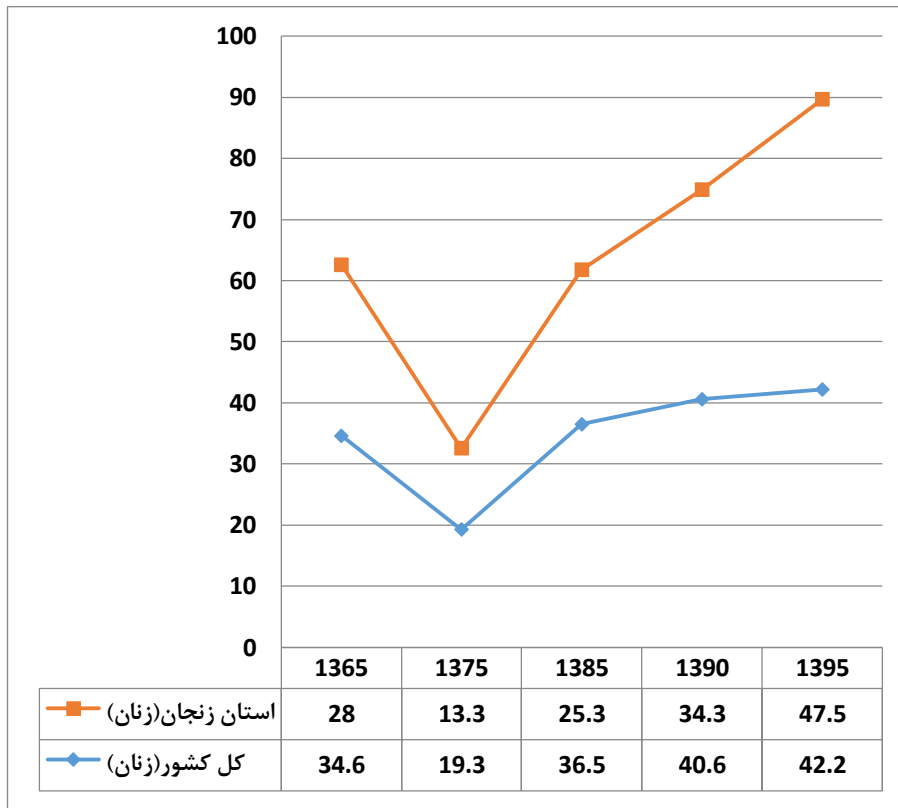
نمودار ۸ نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

شکاف نرخ بیکاری زنان ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استانی قابل توجه می باشد.

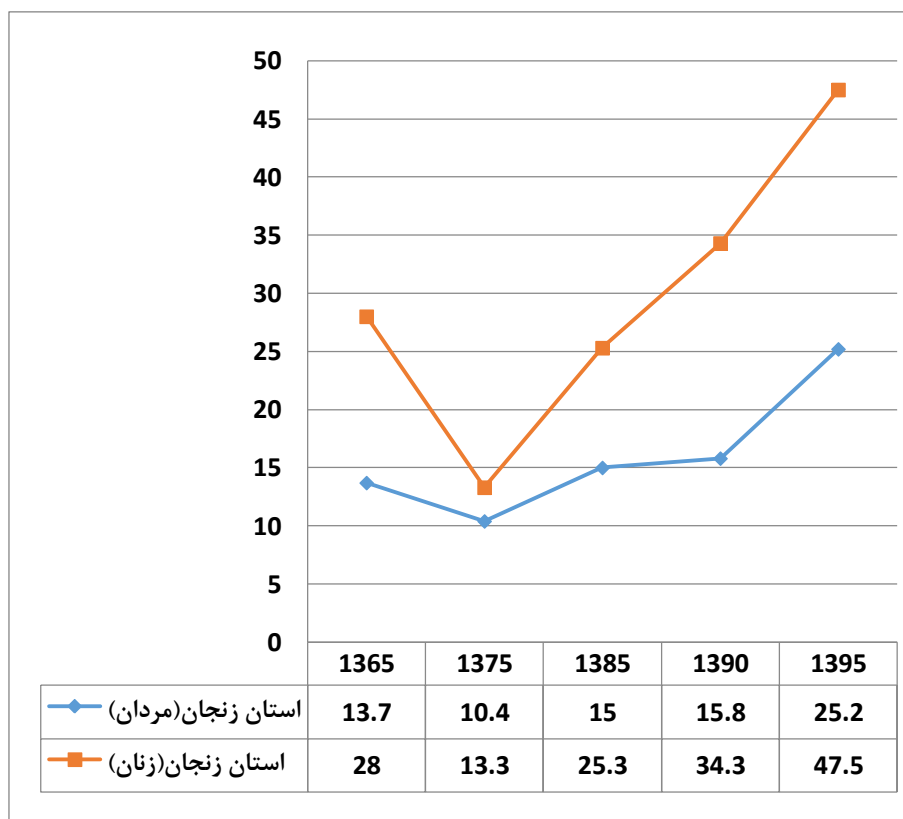
نمودار ۹ نرخ بیکاری زنان شهری ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با زنان روستایی در سطح استانی
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

نرخ بیکاری زنان شهری ۱۰ سال و بالاتر استان زنجان در مقایسه با زنان روستایی استان حدود ۲۷٪ بالاتر است.

نمودار ۱۰ نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با کشور
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

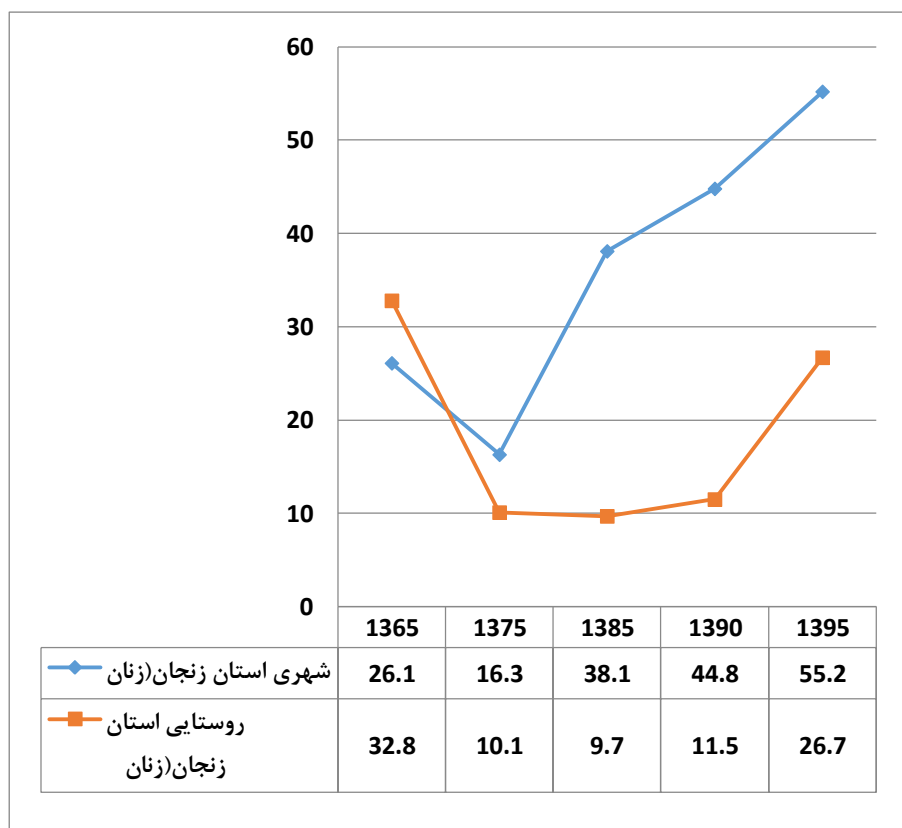
نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با کشور اختلاف ۵,۳٪ نشان می‌دهد. مهمتر از این شیب فزاینده بیکاری زنان جوان استان در مقایسه با شیب بیکاری کشوری است.

نمودار ۱۱ نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵-۲۹ سال استان زنجان در مقایسه با مردان جوان ۱۵-۲۹ سال
در سطح استانی

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

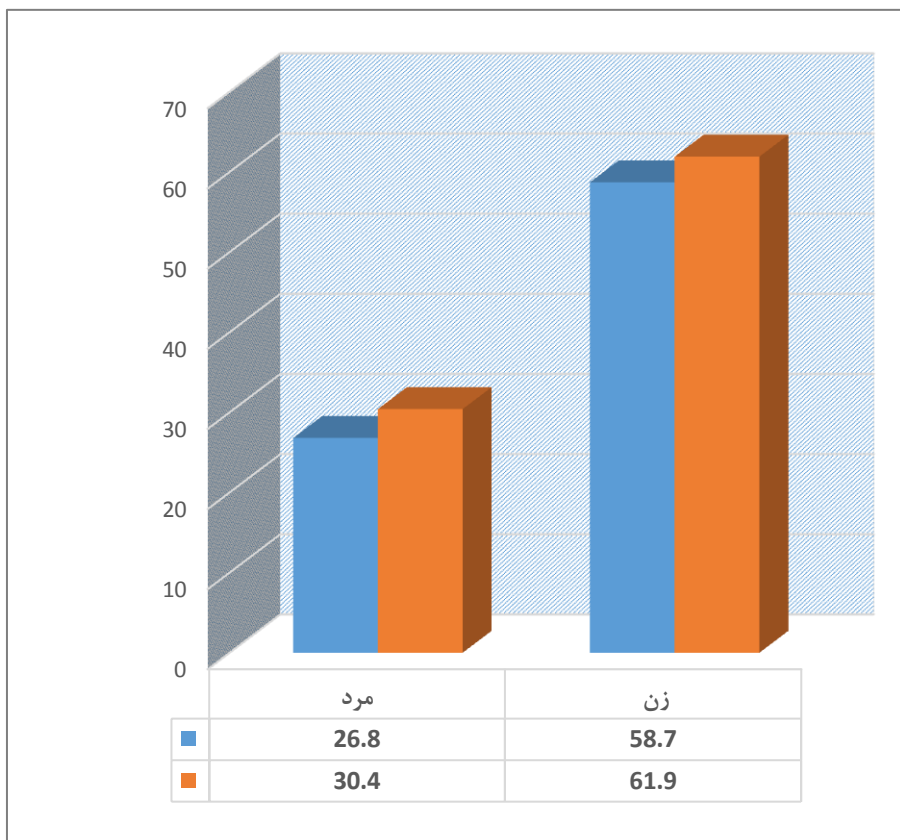
در مقایسه با نرخ بیکاری مردان جوان استان، زنان جوان بسیار وضعیت نامناسبتری دارند.

نمودار ۱۲ نرخ بیکاری زنان جوان شهری ۲۹-۱۵ سال استان زنجان در مقایسه با زنان جوان روستایی ۲۹-۱۵ سال در سطح استانی

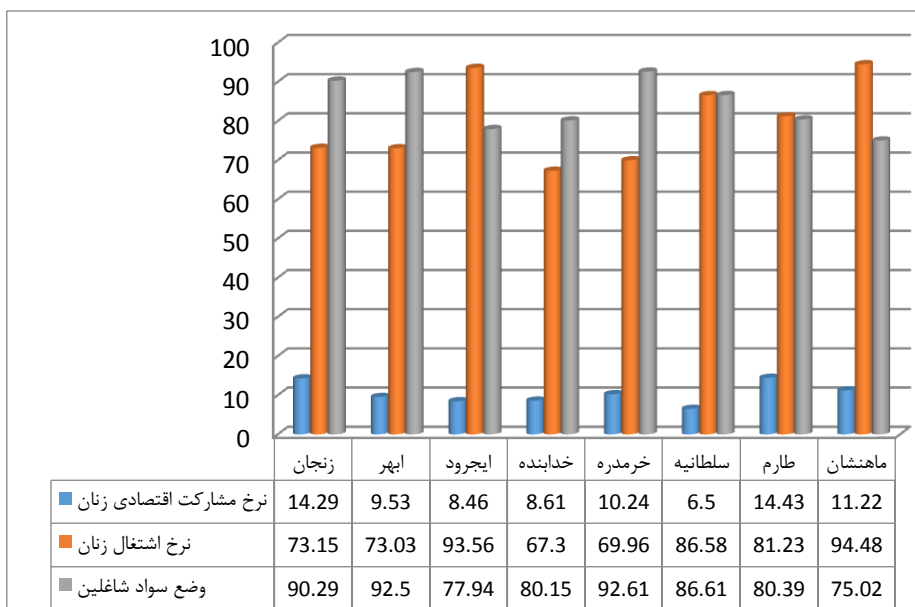
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

نرخ بیکاری زنان جوان استان در مقایسه با زنان روستایی نیز با اختلاف قابل توجهی یعنی ۲۸٫۵٪ بالاتر می باشد.

نمودار ۱۳ درصد زنان بیکار با تحصیلات دانشگاهی استان زنجان در مقایسه با مردان در سطح استان و کشوری
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

با توجه به نمودار فوق تعداد زنان بیکار استان زنجان با تحصیلات عالیه بیش از دو برابر مردان با مدارک دانشگاهی می باشد. گرچه همین نسبت برای کل کشور نیز برقرار می باشد. و در مجموع زنان با مدارک دانشگاهی استان ۳,۲٪ بیکارتر از زنان در سطح کشوری هستند.

نمودار ۱۴ نرخ مشارکت اقتصادی، اشتغال و سواد در جمعیت ۱۵ سال و بالاتر زنان شهرستان های تابعه استان

زنجان در سال ۱۳۹۵

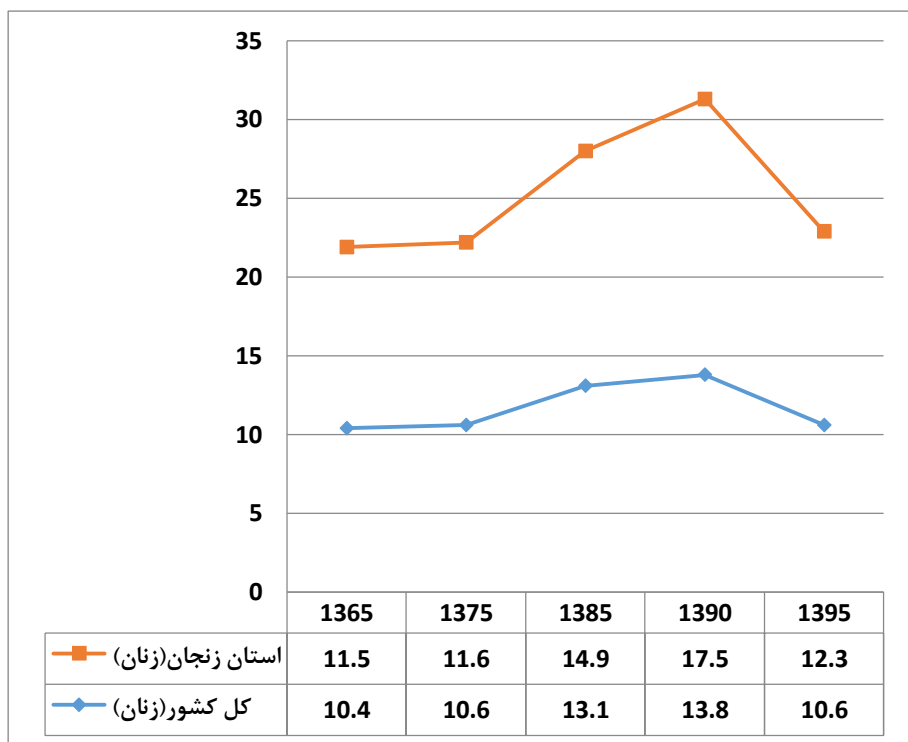
(مأخذ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان ۱۳۹۶)

مندرجات نمودار فوق حاکی از آنست که بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی زنان در سال ۱۳۹۵ متعلق به شهرستان طارم با ۱۴/۴۳ و شهرستان زنجان ۱۴/۲۹ درصد بوده و کمترین نیز متعلق به شهرستان سلطانیه با ۶/۵ درصد می باشد. بیشترین نرخ اشتغال زنان در سال ۱۳۹۵ متعلق به شهرستان ماهنشان با ۹۴/۴۸ درصد و کمترین میزان متعلق به شهرستان خدا بنده با ۶۷/۳ درصد می باشد. بیشترین وضعیت سواد شاغلین در شهرستان زنجان با ۹۰/۲۵ درصد و کمترین میزان مربوط به شهرستان ماهنشان با ۷۵/۰۲ درصد می باشد. بیشترین نرخ بیکاری زنان در شهرستان خرمدره با ۳۰/۰۳ درصد و کمترین میزان متعلق به شهرستان ماهنشان با ۵/۵۲ و شهرستان ایجرود با ۶/۴۴ درصد می باشد. بیشترین نرخ باسوادی متعلق به شهرستان ابهر با ۸۸/۶۵ درصد و کمترین میزان متعلق به شهرستان ماهنشان با ۷۴/۱۶ درصد می باشد. بیشترین نرخ باسوادی زنان بیکار متعلق به شهرستان های ابهر و زنجان با ۹۸/۰۹ و ۹۷/۶۳ درصد و کمترین متعلق به شهرستان ماهنشان با ۹۴/۵۶ درصد می باشد. همچنین بیشترین نرخ زنان خانه دار از کل جمعیت غیر فعال متعلق به شهرستان شهرستانهای سلطانیه و خدابنده با ۸۰/۹۲ و ۸۰/۱۴ درصد و کمترین متعلق به شهرستان زنجان می باشد.

^۱. آمار و گزارشات دریافتی از سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان

۲.۲.۲. تجزیه و تحلیل وضع ازدواج در استان زنجان

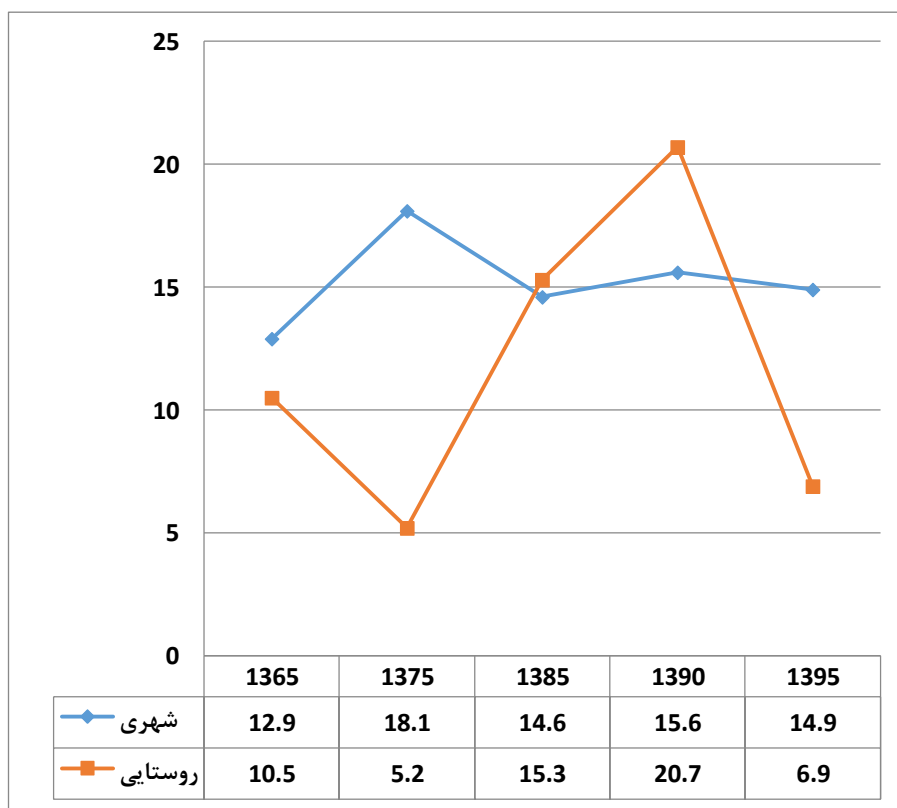
در این قسمت شاخص‌های میزان خالص ازدواج، رشد متوسط ازدواج و میانگین سن ازدواج استان زنجان با متوسط کشوری بررسی و شاخص‌های مورد دسترس شهرستانی نیز آورده شده اند:

نمودار ۱۵ مقایسه میزان خالص ازدواج در استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

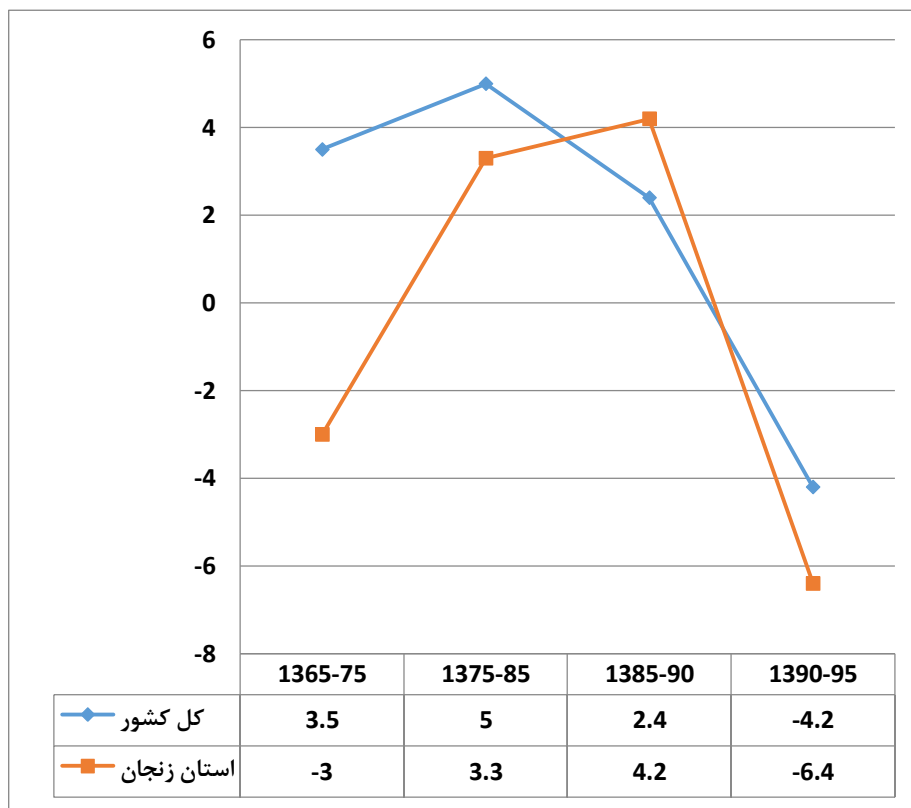
بر اساس نمودار فوق میزان خالص ازدواج در کشور و هم زمان در استان زنجان شیب منفی دارد. معهذا وضعیت در زنجان هم چنان بهتر از کشور می‌باشد.

نمودار ۱۶ مقایسه میزان خالص ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

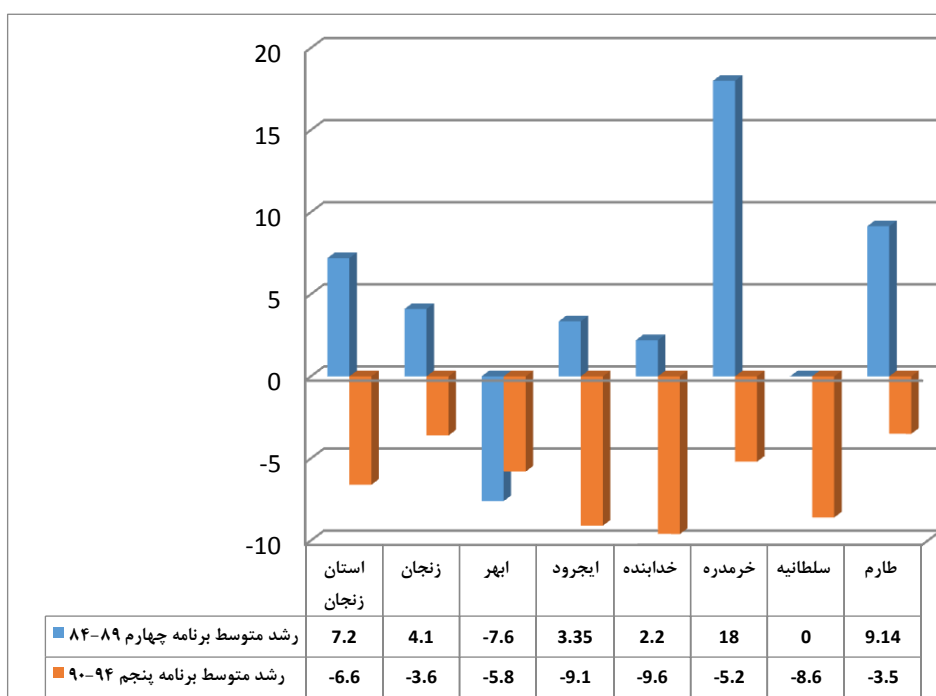
میزان خالص ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بالاتر است. میزان خالص ازدواج در روستا با شیب بسیار تند در حال کاهش می‌باشد.

نمودار ۱۷ رشد سالانه ازدواج در استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

با توجه به نمودار فوق رشد سالانه ازدواج در استان زنجان همزمان با نرخ کشوری با شیب منفی در حال کاهش می‌باشد. این وضعیت در استان زنجان سرعت بیشتری نشان می‌دهد.

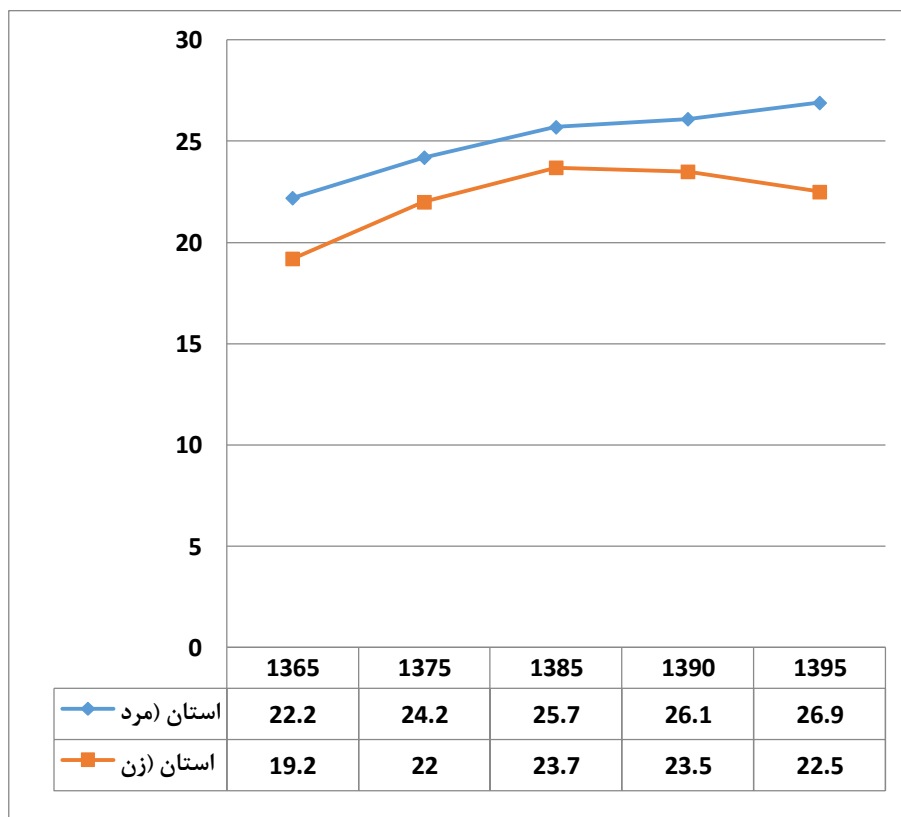
نمودار ۱۸ میزان نرخ ازدواج های ثبت شده استان زنجان و شهرستان های تابعه

در ۲ بازه زمانی ۱۳۸۹ - ۱۳۸۴ و ۱۳۹۴ - ۱۳۹۰

(مأخذ: سازمان ثبت احوال و اسناد استان زنجان^۱ ۱۳۹۷)

نمودار فوق نشان میدهد که به جز ابهر رشد متوسط ازدواج ها در برنامه چهارم مثبت بوده است. در حالیکه رشد متوسط ازدواج در برنامه پنجم در کلیه شهرستانها منفی بوده است. خرمدره در بین شهرستانهای استان بیشترین فاصله رشد منفی را نشان می دهد.

^۱. آمار و گزارشات دریافتی از سازمان ثبت احوال و اسناد استان زنجان

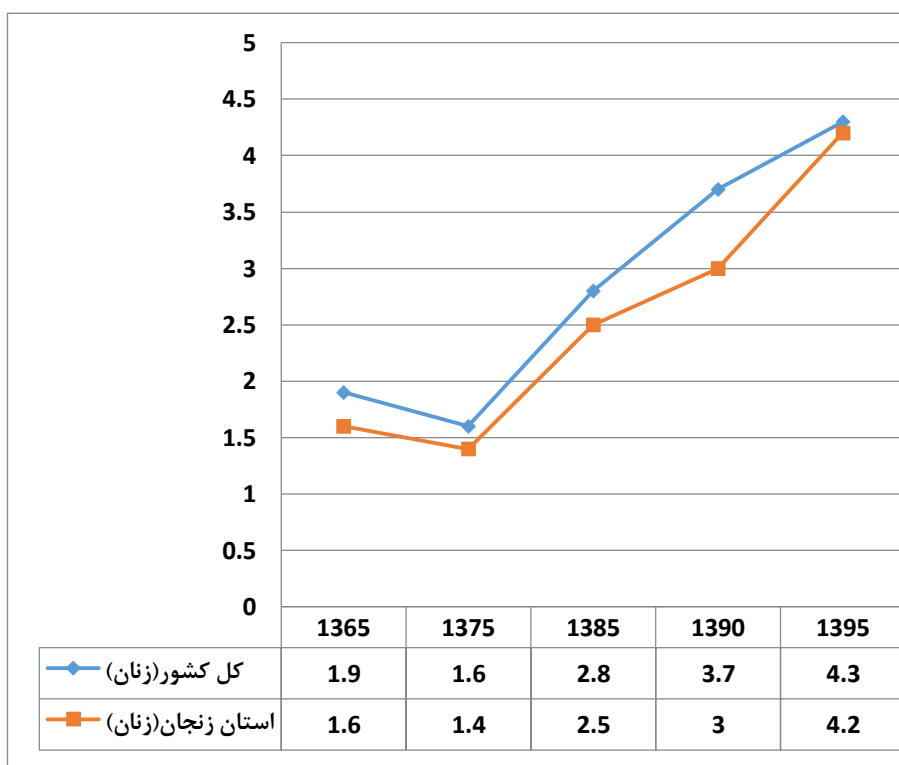
نمودار ۱۹ میانگین سن در اولین ازدواج به تفکیک جنس در استان زنجان

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

میانگین سن ازدواج زنان و مردان استان زنجان در طی یک دوره ۳۰ ساله افزایش یافته است.

۲.۲.۳. تجزیه و تحلیل وضع طلاق در استان زنجان

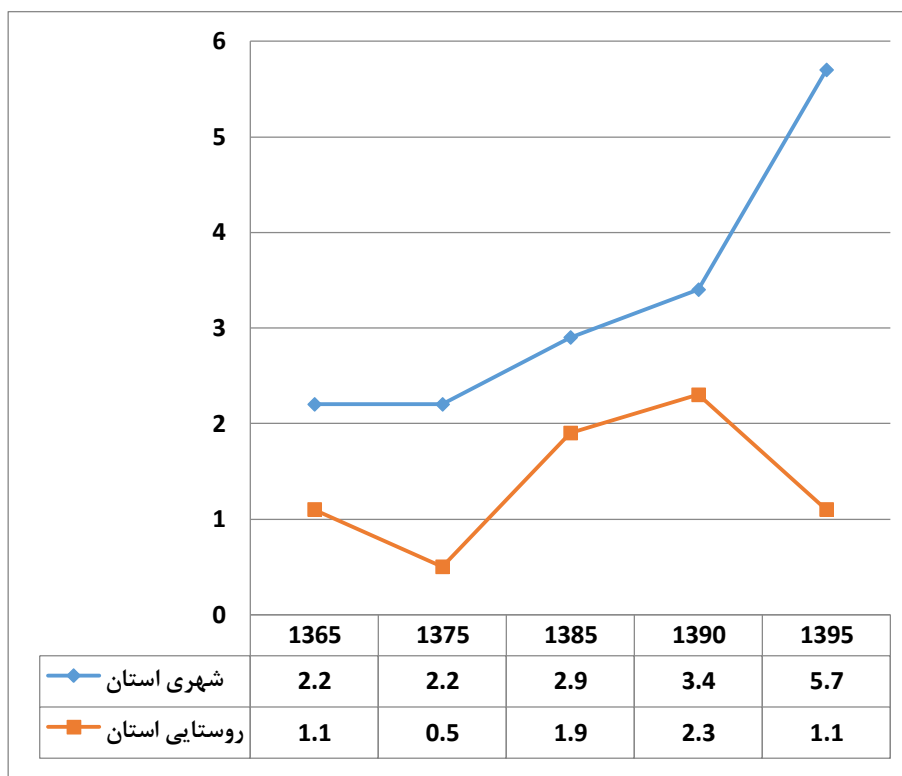
در این قسمت شاخص‌های میزان خالص طلاق، رشد متوسط طلاق و نسبت طلاق به ازدواج استان زنجان، عوامل مؤثر بر طلاق با متوسط کشوری بررسی و شاخص‌های مورد دسترس شهرستانی نیز آورده شده‌اند:

نمودار ۲۰ مقایسه میزان خالص طلاق در استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

وضعیت رشد میزان خالص طلاق در استان زنجان با روند کشوری همسو می‌باشد. با وجود این میزان رشد استان زنجان با شیب نسبتاً تندتری در حال پیشی گرفتن از نرخ کشوری است.

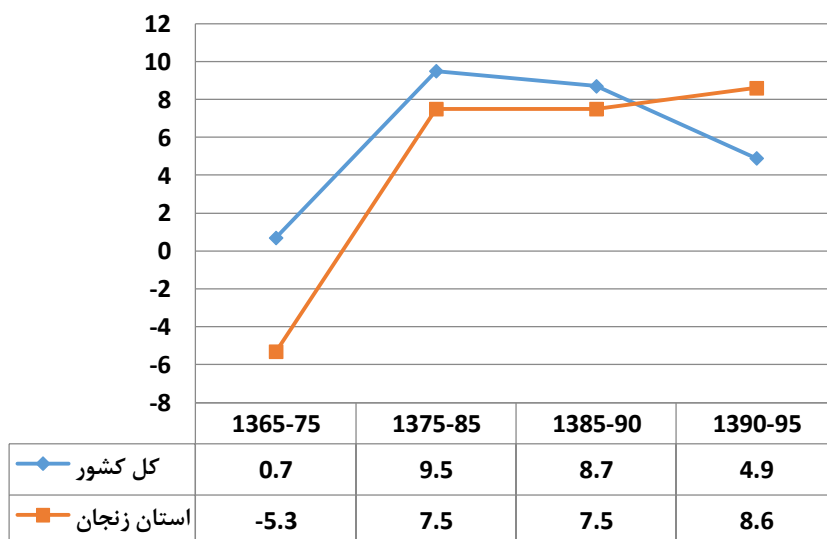

نمودار ۲۱ میزان خالص طلاق در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

میزان خالص طلاق در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بسیار بالاتر بوده و این شکاف به سرعت در حال بیشتر شدن می‌باشد.

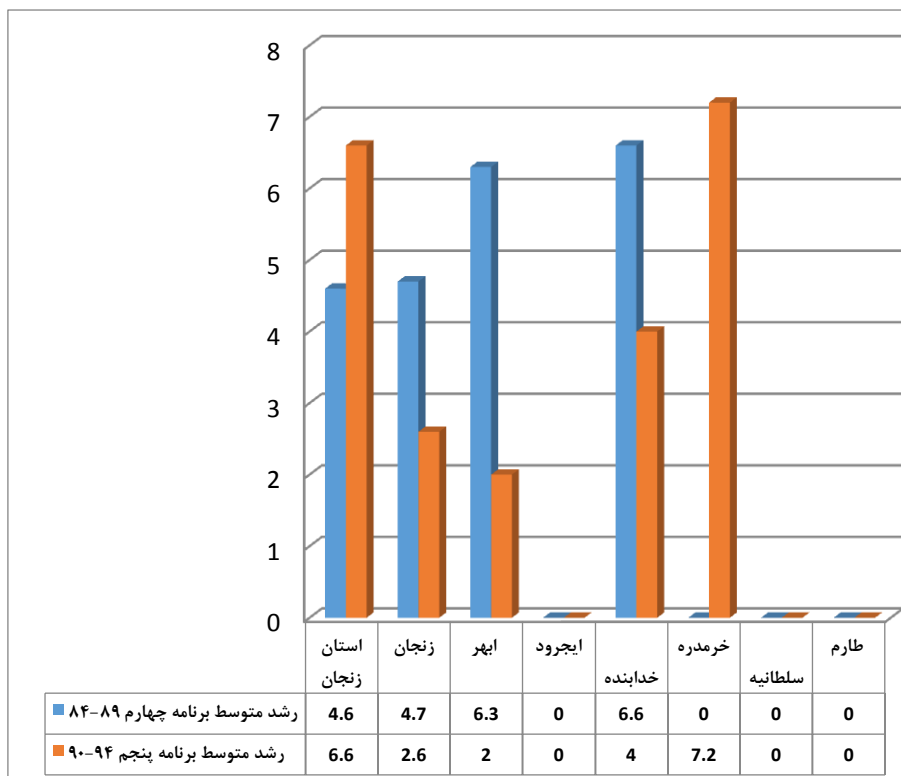
رشد سالانه طلاق در استان زنجان در مقایسه با کشور

نمودار ۲۲ رشد سالانه طلاق در استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

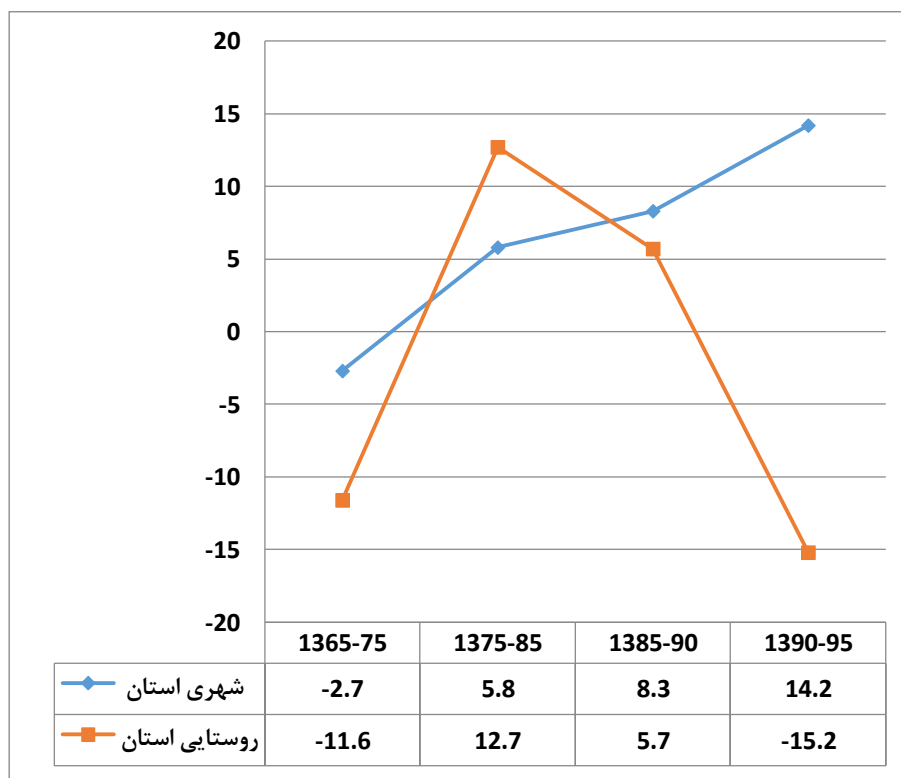
علیرغم اینکه رشد سالانه طلاق در کشور روند معکوس بخود گرفته ولی این وضعیت در استان زنجان رو به افزایش می‌باشد.

نمودار ۲۳ میزان رشد طلاق های ثبت شده استان زنجان و شهرستان های تابعه در ۲ بازه زمانی ۱۳۸۴-۱۳۸۹ و ۱۳۹۰-۱۳۹۴

(مأخذ: سازمان ثبت احوال و اسناد استان زنجان ۱۳۹۷)

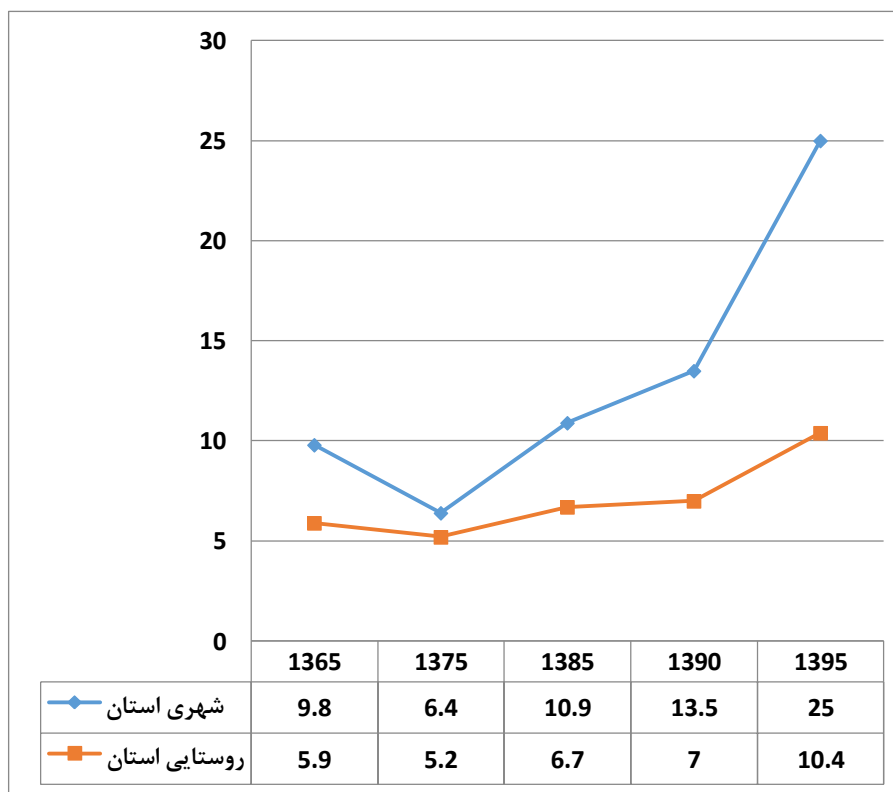
رشد متوسط طلاق های ثبت شده به ازای هر هزار نفر جمعیت در برنامه پنجم توسعه بیشتر از برنامه چهارم توسعه بوده است. با این وجود این رشد به دلیل افزایش غیر عادی نرخ طلاق در خرمدره می باشد. در سایر شهرستانها رشد طلاق در برنامه پنجم کمتر از برنامه چهارم بوده و در شهرستانهای ایجرود، سلطانیه و طارم صفر می باشد.

نمودار ۲۴ رشد سالانه طلاق در استان زنجان به تفکیک نوع سکونت

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

در حالی که رشد سالانه طلاق در جمعیت شهری استان زنجان سیر صعودی نشان می‌دهد ولی در جمعیت روستایی به شدت در حال کاهش است.

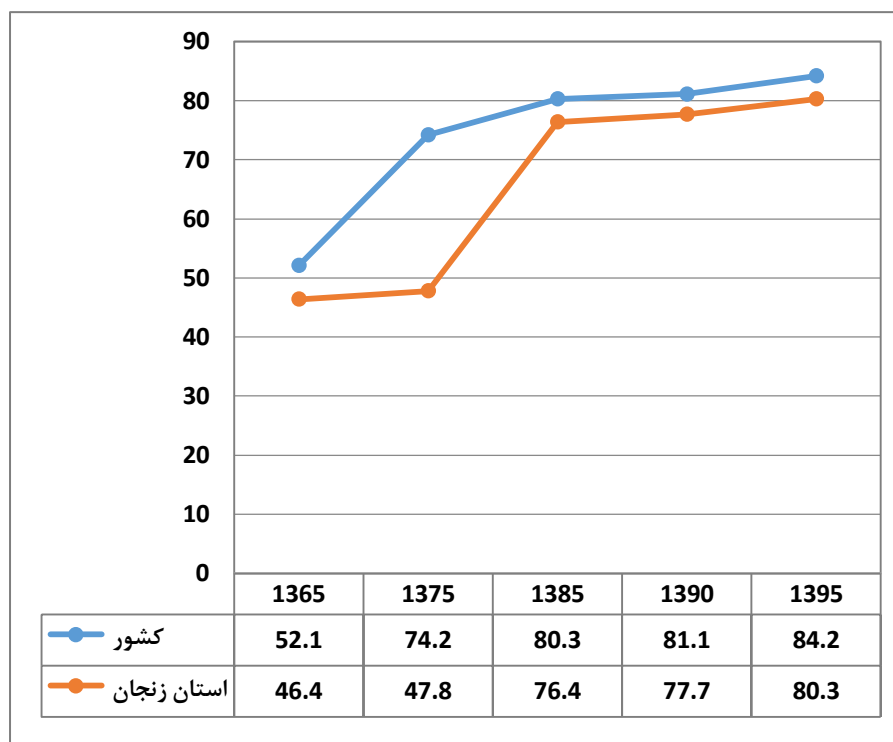
نمودار ۲۵ نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری استان زنجان در مقایسه با مناطق روستایی استان

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بالاتر بوده و این نسبت در حال افزایش می‌باشد. روند افزایش در روستا با شیب ملایم تری می‌باشد.

۲.۲.۴. تجزیه و تحلیل وضع سواد و تحصیلات دانشگاهی زنان استان زنجان

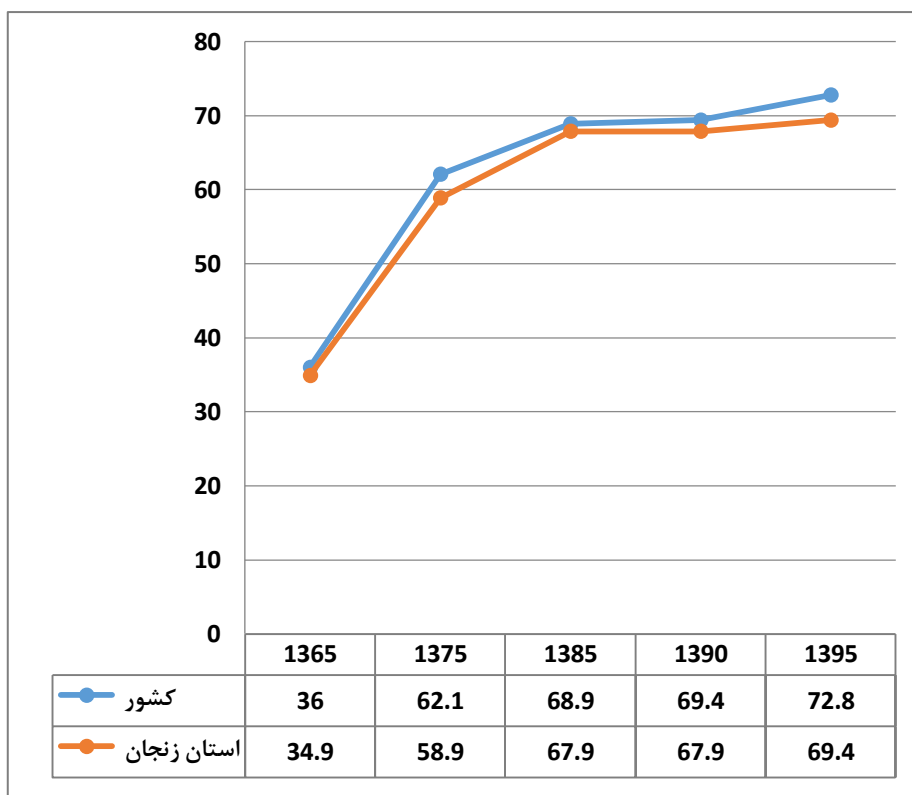
در قسمت سواد، تحصیلات دانشگاهی زنان استان زنجان با میانگین کشوری به تفکیک جنسیت و نوع سکونت و شاخص‌های شهرستانی در دسترس نیز مورد مقایسه قرار گرفته اند:

نمودار ۲۶ مقایسه نرخ سواد زنان استان زنجان در مقایسه با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

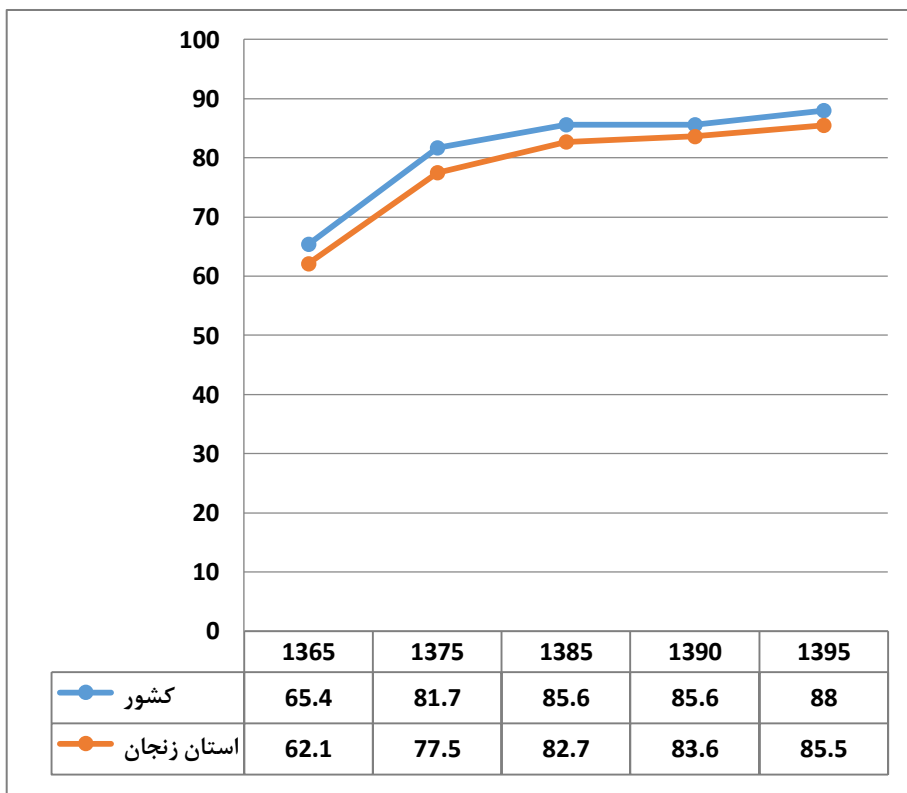
نرخ باسوادی زنان استان زنجان با فاصله ۰.۴٪ از میانگین باسوادی زنان در سطح کشور قرار دارد.

نمودار ۲۷ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق روستایی استان زنجان با کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

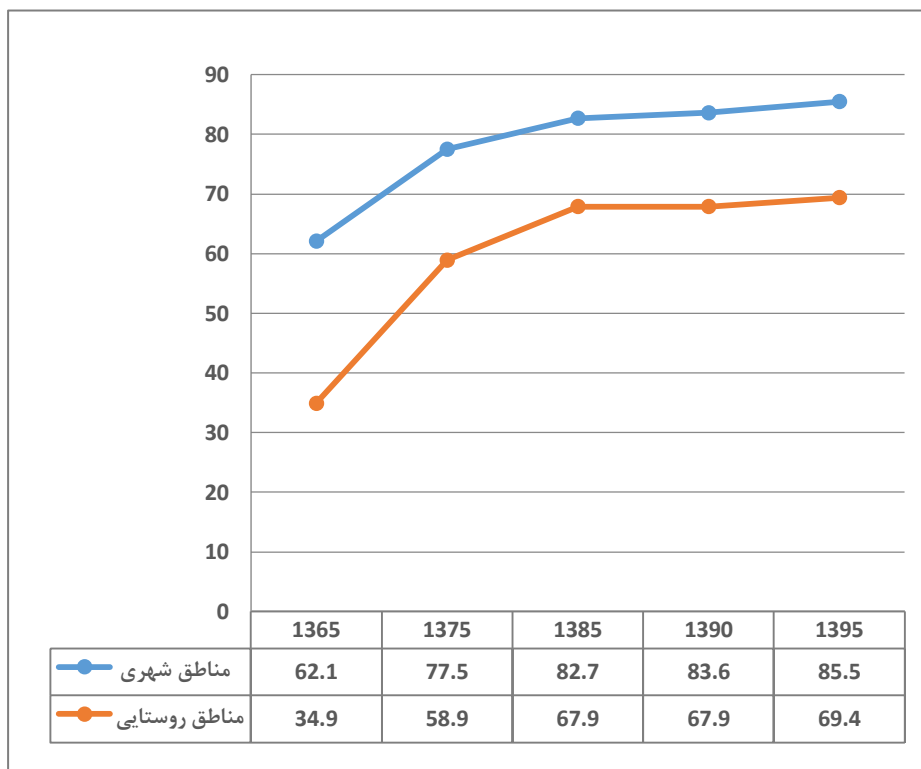
درصد باسوادی زنان روستایی استان زنجان با مقداری اختلاف، کمتر از میانگین کشوری می باشد.

نمودار ۲۸ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق شهری استان زنجان با کشور

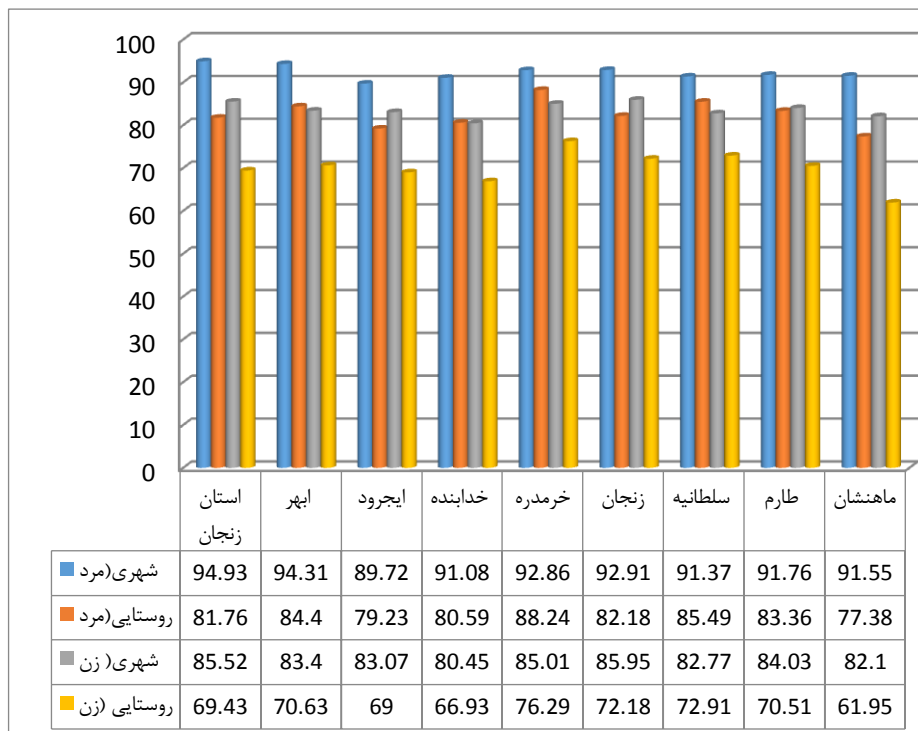
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

درصد باسوادی زنان شهری استان زنجان با اندکی اختلاف، کمتر از میانگین کشوری می‌باشد.

نمودار ۲۹ مقایسه نرخ باسوادی زنان ۶ سال و بالاتر مناطق شهری و روستایی استان زنجان
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

درصد باسوادی زنان روستایی استان زنجان با اختلاف قابل توجهی در مقایسه با زنان شهری پایین تر است.

نمودار ۳۰ نرخ با سواد جمعیت ۶ سال و بالاتر بر حسب جنس و شهرستان ها به تفکیک نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۵

(مأخذ: سرشماری آماری نفوس و جمعیت ۱۳۹۵)

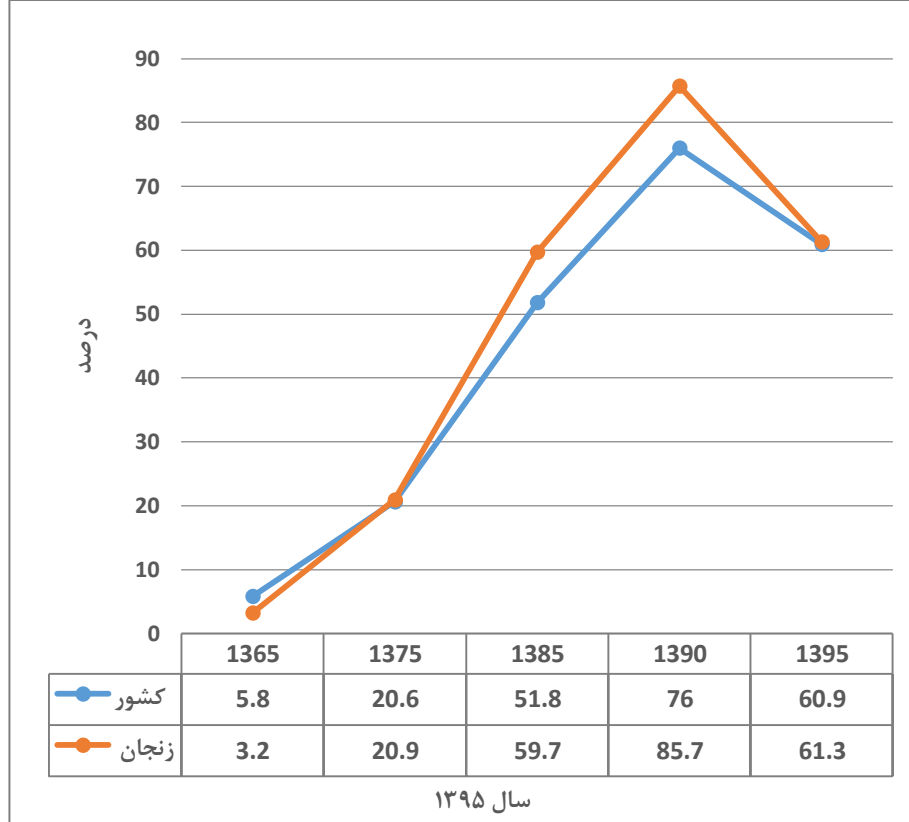
وضعیت سواد زنان ۶ سال و بالاتر در مقیاس شهرستانی در مقایسه با درصد با سواد زنان شهری از پراکندگی بیشتری برخوردار است. فاصله زنان با سواد روستایی از کمترین در ماهنشان تا بیشترین در خرمدره حدود ۱۵٪ می باشد.

نمودار ۳۱ پوشش تحصیلی دانش آموزان دختر استان زنجان

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

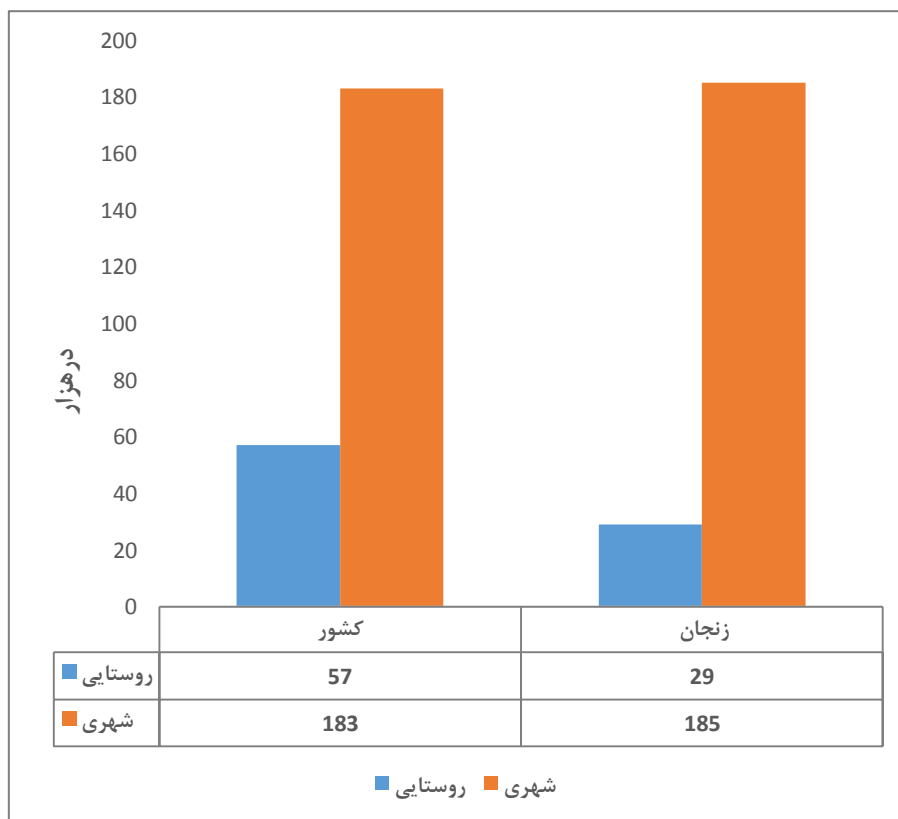
نسبت پوشش تحصیلی مقطع متوسطه و پیش دانشگاهی دختران روستایی بسیار کمتر از میانگین مناطق روستایی کشور می باشد.

نمودار ۳۲ نرخ تحصیلات عالی زنان استان زنجان و کشور بر حسب محل سکونت در سال ۱۳۹۵

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

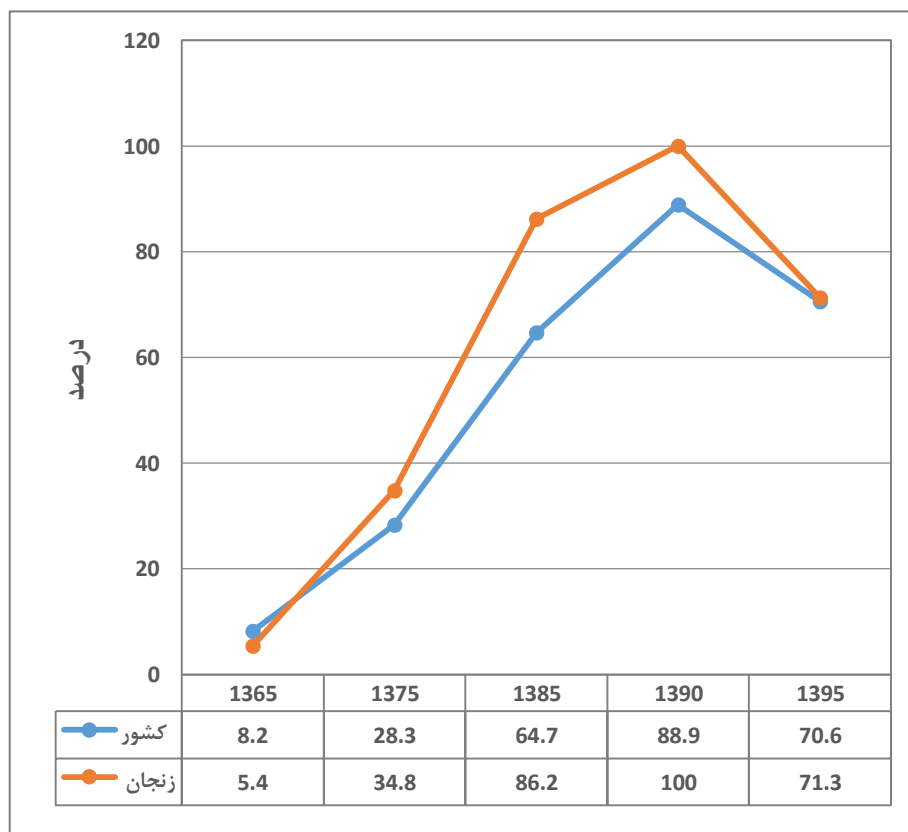
با توجه به وضعیت سال ۱۳۹۵ تفاوت قابل ملاحظه ای در میانگین تحصیلات عالی زنان روستایی استان در مقایسه با کشوری وجود دارد.

نمودار ۳۳ مقایسه دانشجویان دختر شاغل به تحصیل استان زنجان در سال ۱۳۹۵

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

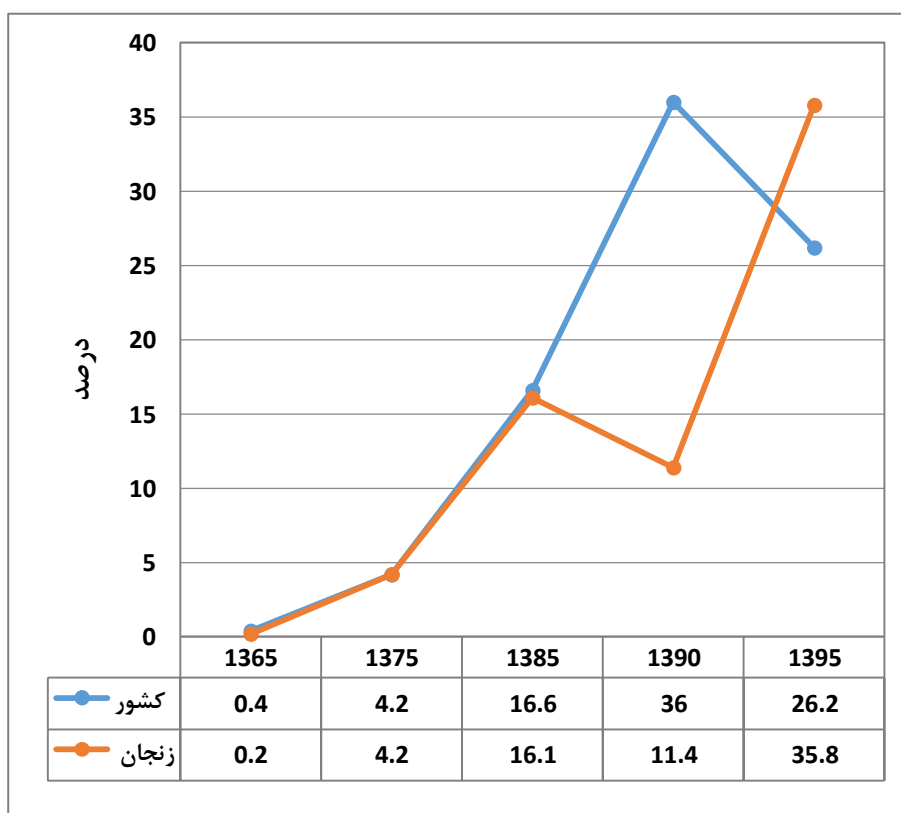
بر اساس نمودار فوق نسبت دختران دانشجوی استان زنجان تغییراتی شبیه میانگین کشوری دارد و در مجموع دارای شیب منفی می‌باشد.

نمودار ۳۴ مقایسه دانشجویان دختر شهری استان زنجان و کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

بر اساس نمودار فوق نسبت دختران شهری دانشجوی استان زنجان در سال‌های قبل همواره بالاتر از میانگین کشوری بوده ولیکن با نزدیک شدن به میانگین کشوری دارای شیب منفی می‌باشد.

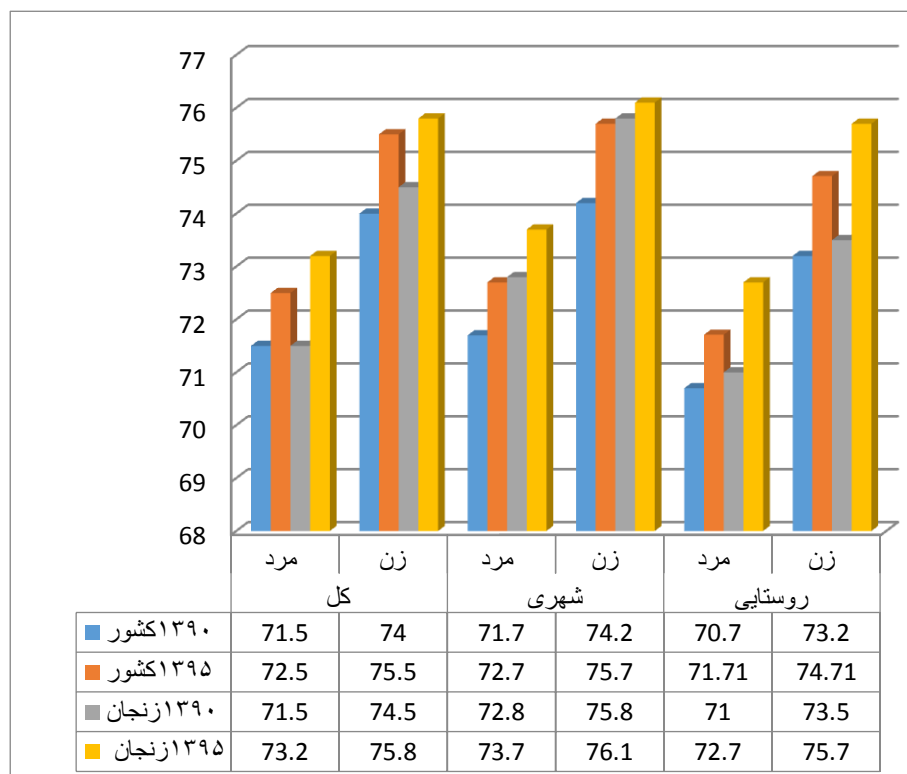
نمودار ۳۵ مقایسه دانشجویان دختر روستایی استان زنجان و کشور

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

دانشجویان دختر روستایی استان زنجان جهش قابل توجهی در سال‌های اخیر داشته اند و علیرغم اینکه شیب دختران دانشجوی شهری در حال منفی شدن است ولی دختران روستایی در حال پیشی گرفتن از میانگین دختران روستایی دانشجوی کشوری هستند.

۲.۲.۵. وضع سلامت زنان استان زنجان

شاخص‌های سلامت متنوعی برای اندازه‌گیری وضعیت سلامت جسمانی و روحی و روانی زنان در بخش بهداشت و درمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به توسعه یافتگی این دست از شاخص‌های زنان در سطح استان زنجان، امید به زندگی زنان به عنوان مناسب‌ترین شاخص در نظر گرفته شد. این شاخص با رقم کشوری و به تفکیک نوع سکونت و جنسیت مورد بررسی قرار گرفته شده است:

نمودار ۳۶ شاخص امید به زندگی زنان استان زنجان

(مأخذ: مرکز آمار ایران^۱ ۱۳۹۶)

امید زندگی زنان روستایی در مقایسه با مردان چه در سطح کشوری و چه در سطح استانی بیشتر می‌باشد. در این میان امید به زندگی زنان شهری استان زنجان با اندکی اختلاف از زنان روستایی استان در وضعیت بهتری قرار دارد. افزایش مداوم امید به زندگی در طی سالیان نشان دهنده بهبود ارائه امکانات بهداشتی و کاهش مرگ و میر به ویژه در سنین نوزادان و کودکان را دارد.

^۱ رجوع شود به آمار مندرج در وب سایت مرکز آمار ایران

۲.۲.۶. تامین اجتماعی و بیمه سلامت زنان استان زنجان

شاخص‌های تامین اجتماعی و بیمه سلامت زنان استان زنجان بر اساس نسبت مرد و زن بیمه شده اصلی و وضعیت شهرستانی مورد بررسی قرار گرفتند:

با توجه به جدول زیر نسبت مرد به زن بیمه شده اصلی در کشور ۳/۴ برابر می‌باشد. این نسبت با اندکی تفاوت در استان زنجان نیز برقرار می‌باشد.

جدول ۲: تعداد و نسبت مرد و زن بیمه شدگان اصلی سازمان تامین اجتماعی کشور و استان زنجان در سال ۱۳۹۵

شرح	کل	مرد	زن	نسبت مرد به زن*
کشور	۱۳۷۷۹۶۲۰	۱۱۱۸۳۸۳۵	۲۵۹۵۷۸۵	۴/۳
استان زنجان	۱۷۷۳۰۹	۱۴۴۴۶۵	۳۲۸۴۴	۴/۴

(مأخذ: اداره کل تامین اجتماعی استان زنجان^۱)

* نسبت مرد به زن عبارت است از تعداد مردان بیمه شده اصلی به زنان بیمه شده اصلی سازمان تامین اجتماعی

جدول ۳: مردان و زنان بیمه شده اصلی سازمان تامین اجتماعی در استان زنجان و شهرستان های تابعه

در سال ۱۳۹۶

شرح	مرد	زن
استان زنجان	۱۴۵۶۶۵	۳۳۶۴۱
شهرستان زنجان	۸۹۷۸۶	۲۱۹۷۲
شهرستان ابهر	۲۶۶۹۸	۵۲۶۲
شهرستان خرمدره	۹۹۳۵	۲۶۰۱
شهرستان خدابنده	۱۰۰۰۷	۲۵۹۷
شهرستان سلطانیه	جزء آمار شهرستان زنجان	۰
شهرستان ایجرود	۰	۰
شهرستان ماه نشان (دندی)	۵۳۴۶	۵۲۴
شهرستان طارم	۳۸۹۳	۶۸۵

مأخذ: اداره کل تامین اجتماعی استان زنجان

^۱ آمار و گزارشات دریافتی از اداره کل تامین اجتماعی استان زنجان

جدول ۴: مردان و زنان بیمه شده اصلی بیمه سلامت در کشور، استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶

مناطق روستایی		مناطق شهری		کل		شرح
زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	
۲۰۳۰	۵۹۰۰۰	۲۲۰۴۰	۱۲۰۱۹۱	۲۴۰۷۰	۱۵۹۱۹۱	استان زنجان
۵۰۳۰	۲۶۳۶۱	۵۳۰۰	۵۶۴۴۰	۱۰۳۳۰	۸۲۸۰۱	شهرستان زنجان
۶۶	۷۶۶	۳۱۰۰	۱۲۱۰۲	۳۱۶۶	۱۲۸۶۸	شهرستان ابهر
۱۱۵	۲۱۶۵	۱۴۸۴	۶۴۵۸	۱۵۹۹	۸۶۲۳	شهرستان خرمدره
۲۰۲۹	۲۷۶۸۶	۶۴۷	۳۶۶۴	۲۶۷۶	۳۱۳۵۰	شهرستان خداپنده
۱۱۹	۴۱۸۰	۳۴۵	۲۰۸۰	۴۶۴	۶۲۶۰	شهرستان سلطانیه
۴۸۶	۶۶۶۲	۲۳۳	۶۵۰	۷۱۹	۷۳۱۲	شهرستان ایجرود
۳۱	۷۶۰	۹۳	۱۴۹۸	۷۹۱	۲۲۵۸	شهرستان ماه نشان
۵۵۸	۵۲۱۳	۴۶۰	۲۴۰۳	۹۱۵	۷۷۱۹	شهرستان طارم

(مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان زنجان^۱)

۲.۲.۷. سیمای ورزش زنان استان زنجان

با توجه به مندرجات جداول زیر، نسبت زنان ورزشکار به جمعیت در مقایسه با مردان نزدیک به ۲٪ کمتر می باشد. در سال ۱۳۹۶ تعداد ۵۵ زن جهت شرکت در تیم ملی برگزیده است. تعداد تیم های اعزام شده زنان به رویدادهای برون مرزی ۲ تیم و تیم های اعزام شده زنان به رویدادهای کشوری ۲۲۰ تیم می باشد همچنین تعداد تعداد مدالهای کسب شده در مسابقات برون مرزی در بین زنان ۳۱ مدال آسیایی و ۱۰ مدال بین المللی می باشد. تعداد مدالهای کسب شده توسط زنان در مسابقات کشوری ۱۳۷ مدال طلا، ۱۲۴ مدال نقره و ۱۷۱ مدال برنز می باشد.

جدول ۵: سیمای ورزش زنجان در سال ۱۳۹۶

رشته های ورزشی فعال		شاخص به کل جمعیت استان			تعداد		شرح
زنان	مردان	زن	مرد	زن	مرد	کل	
۴۶ رشته	۵۰ رشته	۳/۵ درصد	۵/۴ درصد	۱۸۲۲۴	۲۹۷۵۴	۴۷۹۷۸	ورزشکاران

^۱ آمار و گزارشات دریافتی از اداره کل بیمه سلامت استان زنجان

زنان		مردان		شرح
برگزیده	دعوت شده	برگزیده	دعوت شده	
۵۵	۷۵	۱۲۹	۲۳۲	تعداد دعوت شده به تیم ملی

زنان			مردان			شرح
بین‌المللی	آسیایی	جهانی	بین‌المللی	آسیایی	جهانی	
۱۰	۳۱	-	۴۴	۳۳	۱۹	تعداد مدال‌های کسب شده در مسابقات برون مرزی
۲			۱۳			تعداد تیم‌های اعزام شده به رویدادهای برون مرزی
۲۲۰			۳۵۶			تعداد تیم‌های اعزام شده به رویدادهای کشوری

زنان			مردان			شرح
برنز	نقره	طلا	برنز	نقره	طلا	
۱۷۱	۱۲۴	۱۳۷	۲۷۰	۲۳۰	۲۰۰	تعداد مدال‌های کسب شده در مسابقات کشوری

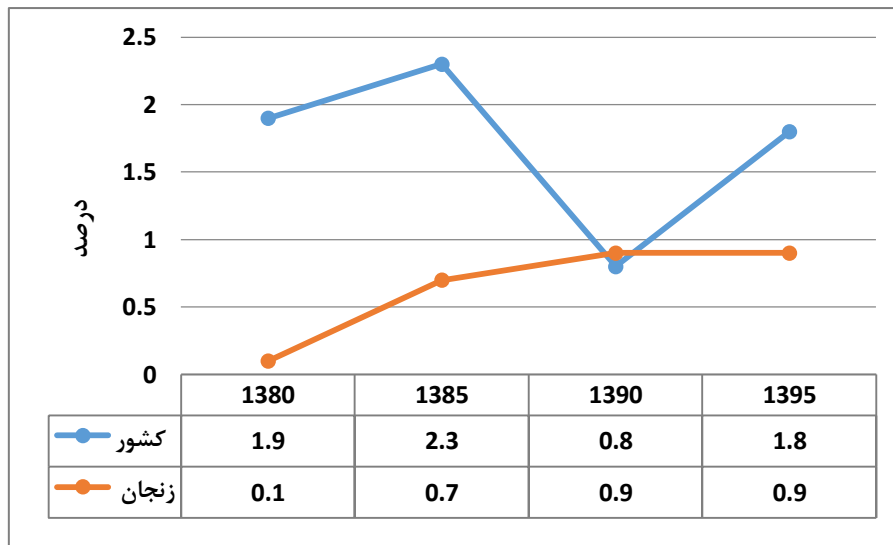
(مأخذ: گزارش اداره کل ورزش و جوانان استان زنجان^۱)

۲,۲,۸. وضعیت آسیب‌های اجتماعی زنان استان زنجان

در این قسمت وضعیت آسیب‌های اجتماعی زنان استان زنجان در ابعاد اعتیاد، خودکشی و فرار دختران از خانه در مقایسه با کشور مورد بررسی قرار گرفته است. شاخص‌های شهرستانی نیز بر حسب قابلیت دسترسی ذکر گردیده اند:

^۱ آمار و گزارشات دریافتی از اداره کل ورزش و جوانان استان زنجان

۲,۲,۸,۱. وضعیت اعتیاد در زنان استان زنجان

نمودار ۳۷ مقایسه معتادین زن دستگیر شده استان زنجان و کشور (درهرهزار نفر جمعیت)

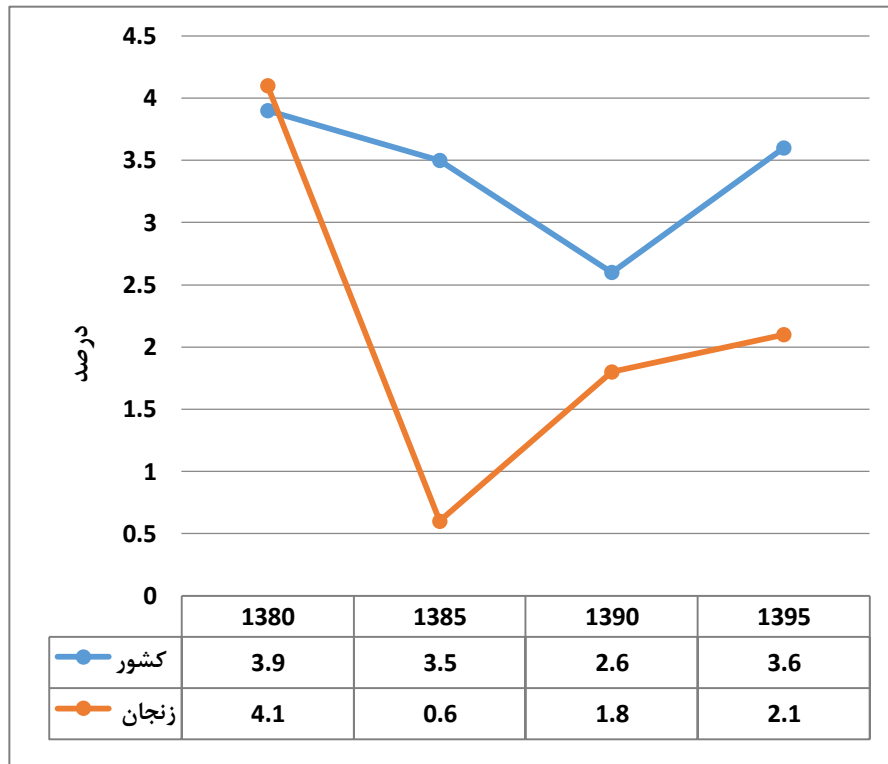
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

مندرجات نمودار فوق حاکی از آنست که درسالهای ۱۳۸۰-۱۳۹۵ کمترین معتادین دستگیر شده زن در دوره پنج ساله ۱۳۸۰ با ۰/۱ درهر هزار نفر و بیشترین موارد دستگیرشده در دوره پنج ساله ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ با ۰/۹ درهر هزار نفر می‌باشد.

در سال ۱۳۹۵ معتادین زن مراجعه کننده به مراکز درمان و کاهش آسیب استان فقط ۱,۸ درهر هزار نفر می‌باشد، که سن ۶۰ درصد این زنان این زنان بین ۳۵-۱۵ سال بوده، ۵۱ درصد دارای تحصیلات دیپلم، ۶۰ درصد متأهل و ۵۵ درصد مواد مصرفی شان تریاک می‌باشد.

در سال ۱۳۹۵ بیشترین معتادان دستگیر شده زن در استان در گروه سنی ۲۵-۳۴ ساله با میزان ۷۸/۳ درصد می‌باشد.

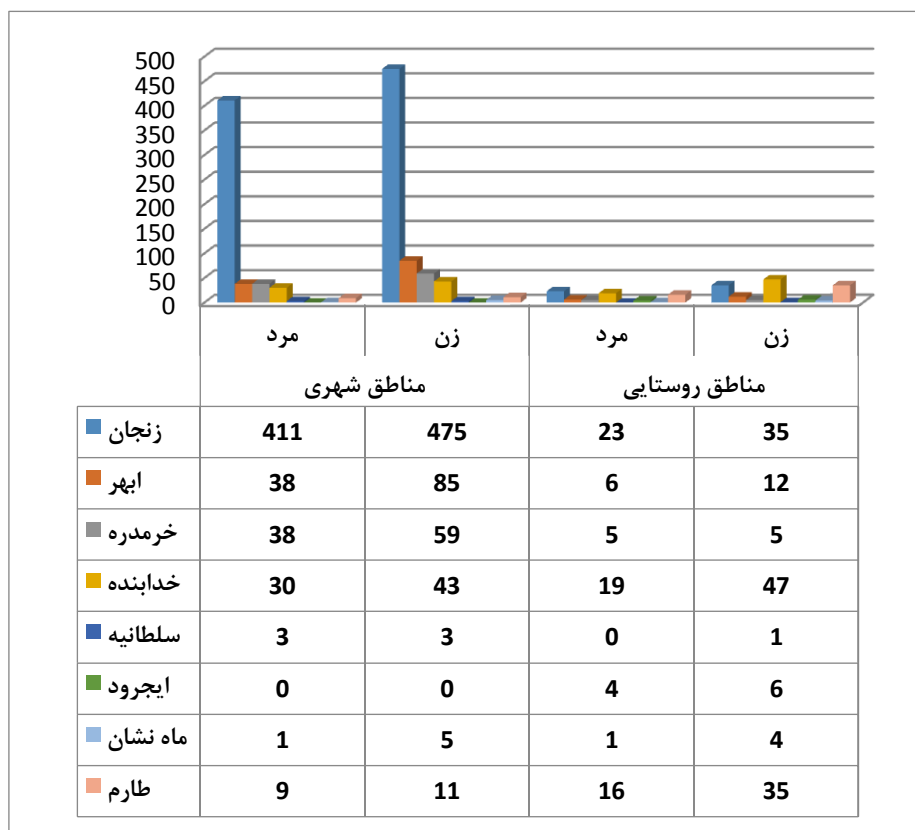
میزان اقدام به خودکشی زنان استان زنجان ۲،۲،۸،۲.

نمودار ۳۸ مقایسه اقدام به خودکشی زنان استان زنجان و کشور (در هر صد هزار نفر جمعیت)

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

در سال ۱۳۹۵ بیشترین اقدام به خودکشی در بین زنان استان با ۲/۱ درصد هزار می باشد.

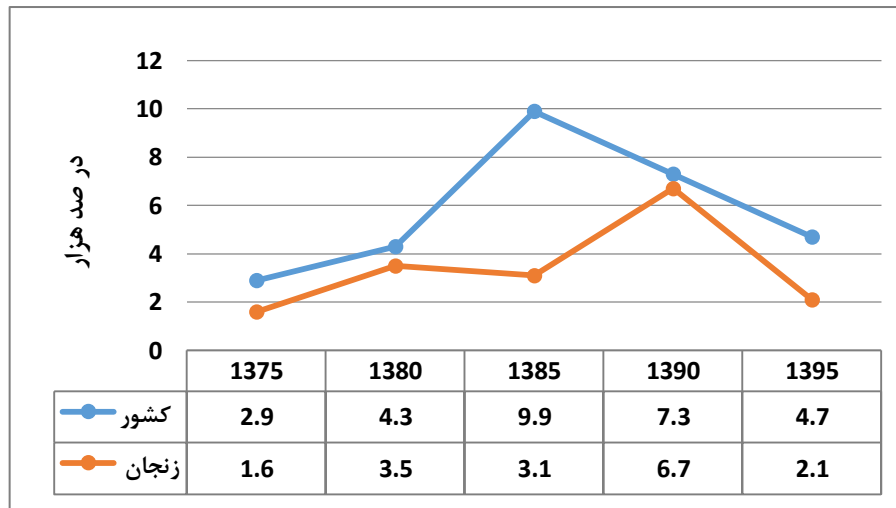

نمودار ۳۹ میزان اقدام به خودکشی به تفکیک جنس در استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶
(مآخذ: محاسبه شده بر اساس آمار دانشگاه علوم پزشکی زنجان)

در سال ۱۳۹۶ بیشترین تعداد اقدام به خودکشی در بین زنان متعلق به شهرستان زنجان ۵۱۰ نفر و کمترین تعداد متعلق به شهرستان سلطانیه ۴ نفر می باشد. توضیح اینکه اختلاف آمار بین نمودار ۳۸ و ۳۹ بدلیل متفاوت بودن مآخذ ها بوده و احتمالاً در آمار منتشره توسط معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری کمتر گزارش گردیده است.

^۱ آمار و گزارشات دریافتی از دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۲,۲,۸,۳. مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان زنجان

نمودار ۴۰ مقایسه فرار از منزل دختران و زنان استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

فرار دختران و زنان از منزل در سال ۱۳۹۵ در استان زنجان ۱۱ مورد و کشور ۱۸۷۲ مورد با میزان (۲/۱ به ۴/۷) درصد بوده است که کمتر از نسبت کشوری می باشد.

جدول ۶: مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان زنجان و شهرستان های تابعه در سال ۱۳۹۶

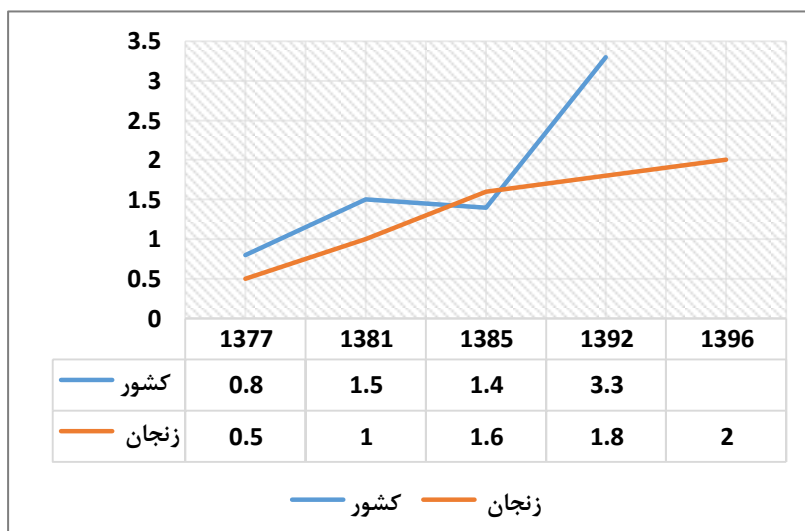
مناطق روستایی	مناطق شهری	کل	بهزیستی
۵	۱۴	۱۹	استان زنجان
۳	۶	۹	شهرستان زنجان
۰	۴	۴	شهرستان ابهر
۰	۱	۱	شهرستان خرمدره
۲	۳	۵	شهرستان خدابنده
۰	۰	۰	شهرستان سلطانیه
۰	۰	۰	شهرستان ایجرود
۰	۰	۰	شهرستان ماه نشان
۰	۰	۰	شهرستان طارم

(مأخذ: اداره کل بهزیستی استان^۱)

در سال ۱۳۹۶ فرار دختران از منزل در سطح استان زنجان به ۱۹ مورد بوده که بیشترین مورد در شهرستان زنجان ۹ نفر، شهرستان خدابنده ۵ نفر و شهرستان ابهر ۴ نفر می باشد. توضیح اینکه اختلاف آمار بین نمودار ۴۰ و جدول ۶ بدلیل متفاوت بودن مآخذها بوده و احتمالاً در آمار منتشره توسط معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری کمتر گزارش گردیده است.

۲.۲.۹. وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان زنجان

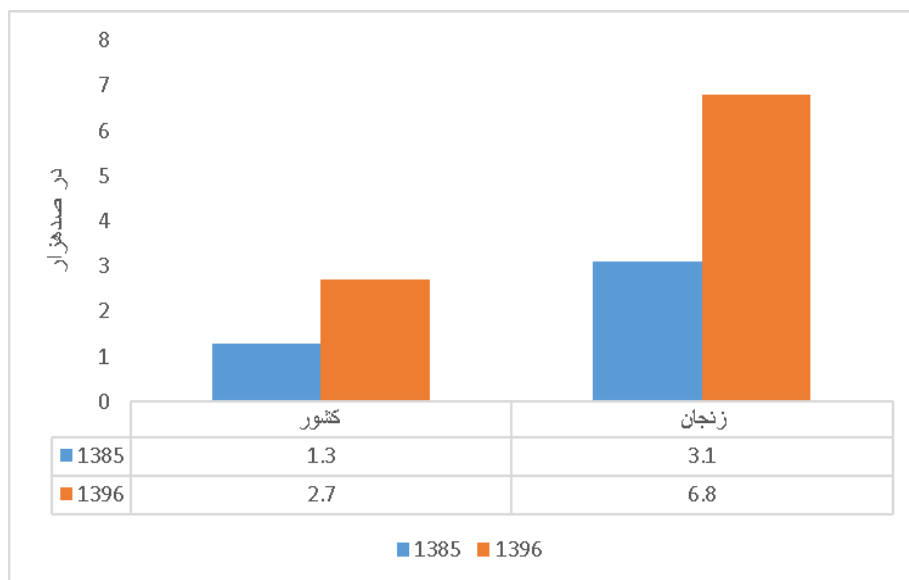
وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان زنجان با شاخص های نمایندگان شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن در مقایسه با وضعیت کشوری قرار گرفته اند. ضمناً بدلیل اینکه در کل دوره های مجلس شورای اسلامی فقط یک زن از استان زنجان به مجلس راه یافته است، لذا این شاخص ذکر نگردید:

نمودار ۴۱ مقایسه تعداد نمایندگان زن در شوراهای اسلامی شهر و روستای استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)
(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری (۱۳۹۶))

^۱ آمار و گزارشات دریافتی از اداره کل بهزیستی استان زنجان

درصد حضور زنان استان زنجان در شوراهای اسلامی شهر و روستا در اکثر دوره ها کمتر از میزان حضور زنان کل کشور در شوراهای اسلامی است به جز در دوره سوم که درصد زنان زنجان بیشتر بوده است. درصد نمایندگی زنان در شوراهای اسلامی شهر و روستا استان زنجان در دوره های چهارگانه روند صعودی داشته است. در دور اول ۰,۵ درصد از نمایندگان شوراهای اسلامی شهر و روستای استان زن بوده که این میزان در دوره چهارم به ۱,۸ درصد رسیده است. رشد حضور زنان در شوراها به افزایش کارایی مدیریت شهری و روستایی و منجر به نگاه ویژه به تأمین نیازهای زنان در محیط اجتماعی میشود. در پنج دوره مشارکت نمایندگان شوراهای اسلامی شهر و روستا در استان زنجان بیشترین مشارکت زنان در دوره پنجم در سال ۱۳۹۶، ۲ درصد هزار نفر جمعیت می باشد.

نمودار ۴۲ مقایسه دهیاران زن استان زنجان و کشور (در صد هزار نفر جمعیت)

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

تعداد دهیاران زن استان زنجان در دوره سوم ۳۰ نفر بوده که در دوره چهارم با افزایش به ۶۸ نفر رسیده است. نمودار فوق نشان می دهد نسبت دهیاران زن استان زنجان در هر صد هزار نفر جمعیت در سال ۱۳۹۶ بیش از دوبرابر نسبت کشوری بوده است.

لازم بذکر است که از نظر مشارکت سیاسی در استان زنجان در ده دوره انتخاب مجلس شورای اسلامی یک نماینده در دوره هفتم مجلس شورای اسلامی از زنجان انتخاب شده است.

۲.۲.۱۰. وضعیت مشارکت مدنی زنان استان زنجان

مشارکت مدنی زنان استان زنجان در دو قسمت سمن های فرهنگی - اجتماعی و سمن های صنفی درمقایسه با کشور مورد اشاره قرار گرفته و تعداد آنها به تفکیک شهرستان مورد مقایسه قرار گرفته است:

جدول ۷: تعداد و توزیع درصد سمن های فرهنگی - اجتماعی زنان در کشور و استان زنجان به تفکیک نوع فعالیت در بازه زمانی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۳

شرح	تعداد					درصد				
	فرهنگی هنری	علمی و آموزش و پژوهش	اجتماعی	حمایت و خدمات	انجمن های مذهبی	فرهنگی هنری	علمی و آموزش و پژوهش	اجتماعی	حمایت و خدمات	انجمن های مذهبی
کشور	۱۳۹۳	۶۱۷	۱۰۸	۲۴۲	۱۲۹	۱۰۹۶	۵۶/۳	۹/۹	۲۲/۱	۱۱/۸
	۱۳۹۴	۸۵۶	۱۰۲	۲۴۵	۱۱۹	۱۳۲۲	۶۴/۸	۷/۷	۱۸/۵	۹
	۱۳۹۵	۹۰۲	۵۷	۱۱۹	۲۱۵	۱۲۹۳	۶۹/۸	۴/۴	۹/۲	۱۶/۶
	۱۳۹۶	۸۸۵	۵۷	۱۲۶	۲۲۵	۱۲۹۳	۶۸/۴	۴/۴	۹/۷	۱۷/۴
استان زنجان	۱۳۹۳	۱۲	۴	۵	۳	۲۴	۵۰	۱۶/۷	۲۰/۸	۱۲/۵
	۱۳۹۴	۲۷	۰	۱	۴	۳۲	۸۴/۴	۰/۰	۳/۱	۱۲/۵
	۱۳۹۵	۲۵	۲	۲	۳	۳۲	۷۸/۱	۶/۳	۶/۳	۹/۴
	۱۳۹۶	۲۵	۲	۲	۳	۳۲	۷۸/۱	۶/۳	۶/۳	۹/۴

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

با محاسبه نسبت تعداد سمن های فعال در حوزه فرهنگی اجتماعی متوجه می شویم بازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت در سطح ملی ۱,۶ سمن و در استان زنجان ۳,۲ سمن وجود دارد. نزدیک به ۸۰٪ سمن ها در استان زنجان در سال ۱۳۹۶ در زمینه موضوعی فرهنگی - هنری فعال بوده اند.

جدول ۸: تعداد و توزیع درصد سمن های صنفی - تخصصی زنان در کشور، استان زنجان به تفکیک نوع فعالیت در بازه زمانی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۳

کل	درصد					تعداد					شرح		
	شبکه های تخصصی	زیست محیطی	حقوقی و ترویجی	بهداشت و سلامت	کارآفرینی، حرفه آموزی و اشتغالی زانی	کل	شبکه های تخصصی	زیست محیطی	حقوقی و ترویجی	بهداشت و سلامت		کارآفرینی، حرفه آموزی و اشتغالی زانی	
۱۰۰	۲	۲۲	۶/۴	۴۴/۸	۲۴/۹	۳۴۶	۷	۷۶	۲۲	۱۵۵	۸۶	۱۳۹۳	کشور
۱۰۰	۲/۵	۱۵/۹	۳/۹	۶۱	۱۶/۷	۶۱۰	۱۵	۹۷	۲۴	۳۷۲	۱۰۲	۱۳۹۴	
۱۰۰	۰/۸	۱۱/۲	۳/۵	۶۷/۳	۱۷/۲	۷۹۵	۶	۸۹	۲۸	۵۳۵	۱۳۷	۱۳۹۵	
۱۰۰	۰/۷	۱۰/۹	۳/۶	۶۷/۵	۱۷/۲	۸۳۲	۶	۹۱	۳۰	۵۶۲	۱۴۳	۱۳۹۶	
۱۰۰	۰	۰/۰	۰/۰	۳۳/۳	۶۶/۷	۳	۰	۰	۰	۱	۲	۱۳۹۳	استان زنجان
۱۰۰	۰	۷/۱	۰/۰	۹۲/۹	۰/۰	۱۴	۰	۱	۰	۱۳	۰	۱۳۹۴	
۱۰۰	۰	۶/۷	۰/۰	۸۰	۱۳/۳	۱۵	۰	۱	۰	۱۲	۲	۱۳۹۵	
۱۰۰	۰	۶/۷	۰/۰	۸۰	۱۳/۳	۱۵	۰	۱	۰	۱۲	۲	۱۳۹۶	

(مأخذ: گزارش معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ۱۳۹۶)

با محاسبه نسبت تعداد سمن های فعال در حوزه صنفی - تخصصی متوجه می شویم بازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت در سطح ملی ۱,۰۴ سمن و در استان زنجان ۱,۵ سمن وجود دارد. ۸۰٪ سمن ها در استان زنجان در سال ۱۳۹۶ در زمینه موضوعی بهداشت و سلامت فعال بوده اند.

۲,۳ جمع بندی وضعیت شاخص های کمی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

مشارکت اقتصادی زنان:

شاخص های مشارکت اقتصادی و بیکاری بی گمان یکی از مهمترین سنجه های وضعیت رشد اقتصادی در جامعه می باشند. این شاخص ها را از منظر تفاوت های استانی با کشوری، تفاوت بر حسب نوع سکونت شهری و روستایی و جنسیت در دو رده نرخ مشارکت زنان بالای ۱۰ سال و هم چنین جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال و نرخ بیکاران زن دارای تحصیلات دانشگاهی را مقایسه کردیم. نهایتاً به این نتیجه رسیدیم که نرخ بیکاری زنان استان در حال سبقت گرفتن از میانگین کشوری است. زنان جوان دانشگاهی استان با اختلاف اندکی بیکارتر از هم سانان خود در سطح ملی هستند. و زنان شهری با اختلاف قابل توجهی بیکارتر از زنان روستایی هستند. با وجود این مهمترین شکاف بین زنان

و مردان چه در سطح کشوری و چه استانی دیده می شود. نکته مهم دیگر اینکه در آینده نه چندان دور شاهد تعداد بیشتری از زنان بیکار ولی تحصیل کرده دانشگاهی خواهیم بود. از نظر نرخ مشارکت اقتصادی نیز تفاوت بین شهرستانهای استان قابل توجه است و بین کمترین نرخ اشتغال زنان در شهرستان خدابنده با بیشترین نرخ اشتغال زنان که متعلق به شهرستان ماه نشان می باشد، ۲۷٪ تفاوت وجود دارد. در عین حال کمترین نرخ مشارکت اقتصادی متعلق به زنان شهرستان سلطانیه بوده و با بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی زنان که مربوط به شهرستان طارم می باشد ۸٪ اختلاف دارد.

سواد و تحصیلات عالی:

نرخ باسوادی زنان استان زنجان با فاصله ۴٪ از میانگین باسوادی زنان در سطح پایینتری از کشور قرار دارد. درصد باسوادی زنان روستایی استان زنجان همانند زنان شهری با مقداری اختلاف، کمتر از میانگین کشوری می باشد. درصد باسوادی زنان روستایی استان زنجان با اختلاف قابل توجهی در مقایسه با زنان شهری پایین تر است.

وضعیت سواد زنان ۶ سال و بالاتر در مقیاس شهرستانی از پراکندگی بیشتری برخوردار است. فاصله زنان باسواد روستایی از کمترین در ماهنشان تا بیشترین در خرمدره حدود ۱۵٪ می باشد. علیرغم اینکه وضعیت تحصیلات دختران دانشجوی استان زنجان تا سال ۱۳۹۰ وضعیت بهتری در مقایسه با کشوری داشته است اما از همان سال با شیب منفی در سال ۱۳۹۵ با شاخص کشوری تقریباً یکسان شده است. نسبت دختران دانشجوی استان زنجان تغییراتی شبیه میانگین کشوری دارد و در مجموع دارای شیب منفی می باشد. نسبت دختران شهری دانشجوی استان زنجان در سالهای قبل همواره بالاتر از میانگین کشوری بوده ولیکن با نزدیک شدن به میانگین کشوری دارای شیب منفی می باشد. دانشجویان دختر روستایی استان زنجان جهش قابل توجهی در سالهای اخیر داشته اند و علیرغم اینکه شیب دختران دانشجوی شهری در حال منفی شدن است ولی دختران روستایی در حال پیشی گرفتن از میانگین دختران روستایی دانشجوی کشوری هستند. با وجود این هم چنان فاصله قابل توجهی در تحصیلات دانشگاهی دختران روستایی استان در مقایسه با دختران روستایی در سطح کشور وجود دارد.

ازدواج:

از نظر ازدواج علیرغم اینکه شیب میزان خالص ازدواج زنان در کشور و استان هم زمان شیب منفی دارد ولیکن وضعیت اسنان زنجان هم چنان بهتر از کشور می باشد. در مقایسه با زنان روستایی میزان خالص ازدواج زنان شهری وضعیت بهتری دارد. به جز ابهر رشد متوسط ازدواج ها در برنامه چهارم مثبت بوده است. در حالیکه رشد متوسط ازدواج در برنامه پنجم در کلیه شهرستانها منفی بوده است. خرمدره در بین شهرستانهای استان بیشترین فاصله رشد منفی در فاصله بین برنامه چهارم تا پنجم را نشان می دهد. میانگین سن ازدواج زنان و مردان استان زنجان در طی یک دوره ۳۰ ساله افزایش یافته است.

طلاق:

وضعیت رشد میزان خالص طلاق در استان زنجان با روند کشوری همسو می‌باشد. با وجود این میزان رشد استان زنجان با شیب نسبتاً تندتری به نرخ کشوری رسیده است. از طرفی شیب رشد سالانه طلاق در کشور معکوس و بالعکس در استان زنجان رو به افزایش است. میزان خالص طلاق در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بسیار بالاتر بوده و این شکاف به سرعت در حال افزایش می‌باشد. رشد متوسط طلاق‌های ثبت شده به ازای هر هزار نفر جمعیت استان زنجان در برنامه پنجم توسعه بیشتر از برنامه چهارم توسعه بوده است. با این وجود این رشد به دلیل افزایش غیر عادی نرخ طلاق در خرمدره می‌باشد. در سایر شهرستانها رشد طلاق در برنامه پنجم کمتر از برنامه چهارم بوده و در شهرستانهای ایجرود، سلطانیه و طارم صفر می‌باشد.

در حالیکه رشد سالانه طلاق در جمعیت شهری استان زنجان (احتمالاً بدلیل رشد قابل توجه طلاق در شهرستان خرمدره) سیر صعودی نشان می‌دهد ولی در جمعیت روستایی در حال کاهش است. به همین ترتیب نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان بالاتر بوده و این نسبت در حال افزایش می‌باشد. روند افزایش در روستا با شیب ملایمتری می‌باشد.

مقایسه عوامل مؤثر بر طلاق از دیدگاه زنان جوان استان در مقایسه با زنان کشور اختلاف قابل توجهی نشان نمی‌دهد. و به ترتیب مهمترین عوامل مشکلات اقتصادی، اختلاف فرهنگی و عدم تفاهم، عدم رضایت جنسی، تنوع طلبی، تعاملات استقلال طلبانه زنان، عدم اعتقاد به زندگی در چهارچوب زندگی سنتی خانواده و شهرنشینی و زندگی مدرن می‌باشد. ضمناً زنان مراجعه کننده به اداره بهزیستی در شهرستان زنجان علت عمده درخواست طلاق را خیانت همسر و در شهرستانهای ابهر، خدابنده، خرمدره اعتیاد ذکر نموده اند.

سلامت زنان:

امید زندگی زنان روستایی در مقایسه با مردان چه در سطح کشوری و چه در سطح استانی بیشتر می‌باشد. در این میان امید بزنگی زنان شهری استان زنجان با اندکی اختلاف از زنان روستایی استان در وضعیت بهتری قرار دارد. افزایش مداوم امید به زندگی در طی سالیان نشان دهنده بهبود ارائه امکانات بهداشتی و کاهش مرگ و میر به ویژه در سنین نوزادان و کودکان را دارد.

ورزش:

نسبت ورزشکاران مرد استان زنجان به زنان ۴/۴ برابر می‌باشد که تقریباً مشابه نسبت کشوری است.

تامین اجتماعی:

نسبت بیمه شدگان تامین اجتماعی اصلی زن به مرد اصلی ۰/۱ درصد از میزان کشور بالاتر می‌باشد. بیشترین تعداد بیمه شده اصلی سازمان تامین اجتماعی در بین زنان متعلق به شهرستان زنجان و کمترین متعلق به شهرستان ماهنشان (دندی) می‌باشد. بیشترین تعداد بیمه شده اصلی بیمه سلامت در سال ۱۳۹۶ متعلق به شهرستان زنجان و کمترین متعلق به شهرستان ماهنشان می‌باشد.

اعتیاد:

تعداد معتادین زن دستگیر شده استان زنجان به نسبت کشور نصف می‌باشد. گرچه از سال ۱۳۸۰ تا کنون روند افزایشی نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۵ بیش از دوسوم معتادان دستگیر شده زن در استان در گروه سنی ۲۵-۳۴ سال قرار داشته‌اند.

خودکشی:

اگرچه خودکشی در زنان استان زنجان کمتر از کشور است ولی همانند روند کشوری این روند روبه افزایش است. البته از نظر تعداد مطلق خودکشی رقم قابل توجهی نیست. با وجود این آمار اخذ شده از دانشگاه علوم پزشکی زنجان به مراتب رقم بالاتری را نشان می‌دهد. در هر صورت بدون در نظر گرفتن نسبت جمعیتی، بیشترین تعداد خودکشی‌ها در شهرستان زنجان و در زنان شهری ثبت شده است. نکته قابل توجه اینکه در کلیه شهرستانهای استان اقدام به خودکشی در زنان به مقدار قابل توجهی بالاتر از مردان است.

فرار از خانه:

آمار فرار از خانه دختران در استان زنجان در مقایسه با رقم کشوری کلاً پایین‌تر بوده و در از سال ۱۳۹۰ به بعد کاهش قابل توجهی نشان می‌دهد. رقم مطلق فرار از خانه در کل استان در سال ۱۳۹۶، ۱۹ نفر بوده که رویهمرفته رقم قابل توجهی نمی‌باشد.

مشارکت سیاسی زنان:

درصد حضور زنان استان زنجان در شوراهای اسلامی شهر و روستا در اکثر دوره‌ها کمتر از میزان حضور زنان کل کشور در شوراهای اسلامی است به جز در دوره سوم که درصد زنان زنجان بیشتر بوده است. رشد حضور زنان در شوراها به افزایش کارایی مدیریت شهری و روستایی و منجر به نگاه ویژه به تأمین نیازهای زنان در محیط اجتماعی می‌شود. تعداد دهیاران زن استان زنجان در دوره سوم ۳۰ نفر بوده که در دوره چهارم با افزایش به ۶۸ نفر رسیده است. نمودار فوق نشان می‌دهد نسبت دهیاران زن استان زنجان در هر صد هزار نفر جمعیت در سال ۱۳۹۶ بیش از دوبرابر نسبت کشوری بوده است.

مشارکت مدنی زنان:

نسبت سمن‌های زنان استان زنجان که زمینه موضوعی فرهنگی و اجتماعی فعال بوده‌اند مناسب بوده و دو برابر میزان کشوری می‌باشد. در حوزه صنفی - تخصصی نیز وضعیت اندکی بهتر از مقدار کشوری است.

جمع بندی وضعیت شاخص‌های کمی در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان:

وضعیت موجود زنان و خانواده استان زنجان در دو قسمت جمعیت عمومی و حیطه‌های ده‌گانه ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان مورد بررسی قرار گرفتند. در مجموع شاخص‌های مرتبط با بیکاری و طلاق دارای وضعیت نامناسبتری در مقایسه با کشور بوده و یا پیش‌بینی می‌شود در آینده اختلاف بیشتری پیدا کنند. سایر شاخص‌های زنان استان زنجان مشابه کشوری و یا حتی در وضعیت بهتری قرار دارند. از نظر مشارکت سیاسی نیز تعداد نمایندگان زن شوراهای اسلامی شهر و روستا نصف میانگین کشوری می‌باشد.

فصل سوم : احصا ، اولویت بندی و تبیین

۳. احصا، اولویت بندی و تبیین مسائل کلیدی زنان و خانواده استان زنجان

۳,۱. مقدمه

پس از تجزیه و تحلیل کمی شاخص‌های کلیدی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان، در این قسمت با رویکرد کیفی و با استفاده از پانل کارشناسان و خبرگان استان، ابتدا مهمترین چالش‌های پیش روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و فرصت‌های موجود تجزیه و تحلیل گردیده سپس روابط علی و معلولی بین متغیرهای مهم و اثرگذار تحلیل و با توجه به اینکه بسیاری از عوامل شناسایی شده، هرکدام به نوبه خود علتی برای یک یا چند معلول و در عین حال معلولی برای یک یا چند معلول بوده اند، لذا این عوامل به صورت منفرد شناسایی و در شش حیطه کلان و چهارده زیر حیطه طبقه بندی گردیدند. در نتیجه عوامل بر اساس دفعات برقراری رابطه علی یا معلولی با هر یک از حیطه‌ها تکرار و شمارش گردیدند. بدین ترتیب هر یک از عوامل اثرگذار بر امور زنان استان زنجان بر اساس دفعات تکرار شمارش و اولویت‌بندی گردیدند. سپس عوامل اثرگذار بر اساس معیارهای ضریب تاثیر (دفعات تکرار هر عامل بر مبنای ۱۰۰)، وزن نسبی (از ۱۰۰) در یکدیگر ضرب و امتیاز نهایی هر عامل تعیین و رتبه بندی گردیدند. در نهایت با فرض توزیع نرمال، فاصله اطمینان با یک انحراف استاندارد از میانگین محاسبه و ۱۶٪ عوامل دارای بیشترین امتیاز شناسایی و به عنوان مهمترین عوامل اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان مشخص گردیدند.

۳,۲. مهمترین چالش‌های پیش روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

- عدم ارائه آموزشهای مناسب به زوجین قبل از ازدواج
- عدم ثبت علت‌های طلاق در جهت پیگیری و آسیب شناسی موضوع
- رو به افزایش بودن شیب رشد سالانه طلاق در زنجان برخلاف روند کشوری
- بالاتر بودن میزان خالص طلاق در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی استان و افزایش سریع شکاف
- نبود فرهنگ سازی در سنین پایین در مورد استفاده مناسب از تکنولوژی
- پایین بودن سن ازدواج در جوامع روستایی و عدم بلوغ فکری زوجین
- بی ثباتی خانواده‌های نوپا، ۱۹ درصد طلاقها در یک سال اول صورت گرفته و بیش از نیمی از طلاق‌ها در ۵ سال اول زندگی اتفاق می افتد.
- عدم تمایل زنان به ازدواج مجدد بعد طلاق یا فوت همسر
- افزایش خانواده‌های تک والد و خانوارهای زن سرپرست خانوار
- کاهش متوسط بعد خانوار
- ضعف گرایش زوجین جوان به فرزندآوری
- بروز طلاق‌های عاطفی و تغییرات در کارکردهای خانواده
- گسترش و تنوع دامنه آسیب‌های اجتماعی مبتلا به خانواده به ویژه اعتیاد

- شیوع و گسترش پدیده چند شغلی سرپرست خانوار و کاهش ساعات حضور وی در خانواده
- روند رو به رشد سالمندی در هرم جمعیت
- وجود ظلم و خشونت خانگی علیه زنان و کودکان
- نبود برنامه جامع ارتقای سلامت جسمی و روانی در آموزش و پرورش
- وجود دیدگاههای متنوع و گاه متناقض در موضوع زنان و سلیقه ای عمل کردن متولیان امور
- فقدان زیرساخت ها و مکانیزم های مناسب اشتغال زنان در خانه با توجه به ارتقای دانش، تخصص و مهارت آن ها
- پایین بودن سهم زنان در سطوح مدیریتی و تصمیم گیریهای اقتصادی در استان
- نابرابری دستمزد زنان و مردان در شرایط یکسان و استفاده از زنان به عنوان نیروی کار ارزان
- فقدان تشکلهای سازمانی و صنفی زنان و ساختارهای تقویت کننده پولی، مالی و اعتباری جهت توسعه و گسترش فعالیت های نهادینه اقتصادی زنان
- ضعف سیستمهای حمایت های اجتماعی از زنان سالمند
- عدم برنامه ریزی و امکانات مناسب برای استفاده بهینه از اوقات فراغت به خصوص در زنان خانه دار
- آموزش ناکافی بهداشت بلوغ و آرایه آن در زمان نامناسب
- کاهش کیفیت زندگی و تغییر الگوی بیماریها و افزایش بیماریهای غیرواگیر مانند چاقی، دیابت و بیماریهای روانی مانند افسردگی، اضطراب و... در اثر تغییر سبک زندگی
- افزایش خطرات باروری و افزایش ناباروری در اثر افزایش سن ازدواج
- عدم آگاهی کافی در زمینه مسائل جنسی در دوره های مختلف زندگی زنان
- دانش ناکافی زنان در دوره یائسگی در زمینه های ورزش، هورمون درمانی و مسائل جنسی
- عدم مهارت کافی جامعه و اختصاصاً زنان در مدیریت استرس ها و شیوه برقراری ارتباط مؤثر
- به خطر افتادن سلامت روانی، جسمی و اجتماعی والدین و فرزندان در اثر افزایش طلاق و افزایش زنان خود سرپرست
- عدم پوشش بیمه ای کلیه زنان شاغل در بخش رسمی علی رغم آمار بالای پوشش بیمه ای زنان شاغل توسط سازمان های باز نشستگی
- ناکارآمدی ساز و کار پوشش بیمه ای و فرار بیمه ای کارفرمایان در بخش های کارگری
- نبود سازوکارهای تامین اجتماعی و در نتیجه حضور مجدد سالمندان در بازار کار
- وجود موانع در برابر تاسیس، فعالیت و مشارکت سازمان های غیر دولتی در برنامه های کنترل و پیشگیری از آسیب های اجتماعی زنان
- کمبود حمایت های اجتماعی از زنان در معرض آسیب و آسیب دیده
- وجود مقررات دست و پا گیر و طولانی بودن مراحل تاسیس برای راه اندازی و ثبت سازمان های مردم نهاد در حوزه زنان و خانواده
- فقدان محتوای آموزشی در نظام آموزشی ابتدائی تا متوسطه در خصوص بستر سازی مشارکت اقتصادی زنان در جامعه در کنار مردان

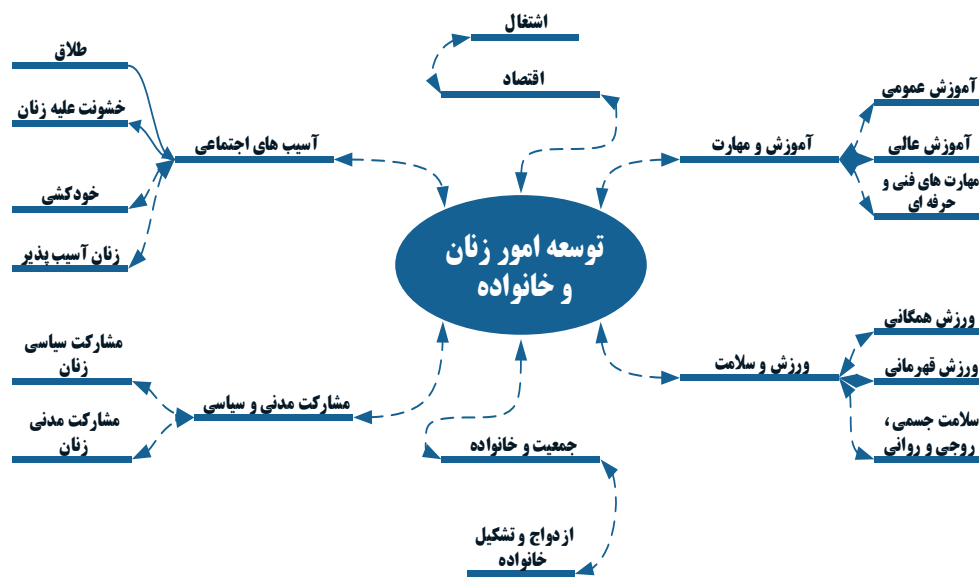
- عدم وجود آمارهای شفاف در ارتباط با وضعیت موجود که موجب عدم امکان سیاستگذاری و برنامه‌ریزی لازم جهت بهبود وضعیت مشارکت اقتصادی زنان می‌گردد
- گرایش زنان به اشتغال در بخش عمومی و دولتی و تضعیف روحیه کارآفرینی و فعالیت در بخش خصوصی
- تضعیف ارزش‌های سنتی و شکل نگرفتن ارزش‌های نوین مبتنی بر تغییر و تحول خواهی جامعه
- وجود مشکلات اقتصادی و مادی زنان سرپرست خانوار، مشکلات اجتماعی و فرهنگی زنان سرپرست خانوار و مشکلات آموزشی و مهارتی زنان سرپرست خانوار

۳,۳. مهم‌ترین فرصت‌های پیش‌روی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

- راه‌اندازی و تکمیل بانک اطلاعاتی رسمی سامانه سوادآموزی
- وجود ردیف اعتباری مستقل به منظور تامین، تخصیص و نظارت بر عملیات سوادآموزی
- استفاده از مشارکت همه‌جانبه دستگاه‌های اجرایی و اجرای سیاست برون‌سپاری
- ثبت به موقع اعلامیه‌های ازدواج و طلاق در راستای رصد به روز و دقیقتر آمار برای مطالعات آسیب‌شناسی
- برگزاری جلسات کارشناسی و تخصصی در دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط با مؤلفه‌های جمعیتی در خصوص تحلیل و آسیب‌شناسی پدیده ازدواج و طلاق استان
- وجود انجمن‌های خیریه موفق، به‌رهبری و سازماندهی زنان به جهت الگوسازی و سرآمدی در جامعه.
- اقبال و گرایش زنان و به‌شکله‌های اجتماعی و باور به تاثیرگذاری مثبت آنها در گره‌گشایی مسایل و مشکلات نوپدید
- گسترش فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی
- ورود به حوزه‌های رسانه‌ای و سمعی و بصری در ارائه آموزش‌های مرتبط با مؤلفه‌های ازدواج و طلاق
- تهیه فیلم‌های کوتاه با درنظرگرفتن فرهنگ اجتماعی - بومی - ملیتی
- وجود مراکز مشاوره برای سنین مختلف از کودکی در خانواده و پس از آن در مدارس به توازن بلوغ فکری و سنی
- روند رو به رشد سطح آگاهی مردم و مشارکتهای مردمی
- رشد سریع و افزایش دسترسی مردم فضای مجازی
- بالا بودن درصد جمعیت زنان در سنین باروری (پنجره جمعیتی)
- زنجان بعنوان قطب تحصیلات تکمیلی و حضور تعداد قابل توجه زنان بومی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌ها.

۳,۴. تبیین عوامل اثر گذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

با در نظر گرفتن و جمع بندی شاخص های کمی و کیفی، به منظور تجزیه و تحلیل عوامل اثر گذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان، ۶ حوزه اصلی شناسایی و سپس در هر حوزه، تعدادی حیطه فرعی تعیین و عوامل اثر گذار بر هریک از حیطه های فرعی تجزیه و تحلیل گردیدند:

نمودار ۴۳: حیطه های اصلی و فرعی اثر گذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

با توجه به تنوع و تعدد عوامل اثر گذار شناسایی شده، نسبت به تعیین وزن تکرار و وزن نسبی این عوامل اقدام و پس از ضرب کردن آنها در یکدیگر وزن نهایی هر یک از عوامل بدست آمده و با فرض توزیع نرمال امتیازات محاسبه شده، ۱۶٪ عوامل مؤثر که حایز بیشترین امتیاز کسب شده بودند در هر حیطه مشخص شدند:

جدول ۹: مهمترین عوامل اثر گذار شناسایی شده بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به تفکیک حیطه‌های اصلی و فرعی با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین

اهمیت نسبی از ۱۰۰	مهمترین عوامل اثرگذار	حیطه فرعی	حیطه اصلی
۱۲	مهارت کم زندگی	خشونت علیه زنان	آسیب‌های اجتماعی
۹	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۸	اعتیاد		
۸	مردسالاری		
۸	باورهای غلط فرهنگی		
۹	بیماری های جسمی، روحی روانی	خودکشی	
۷	اعتیاد		
۷	خشونت		
۶	مشکلات خانوادگی		
۵	فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره		
۵	مشکلات معیشتی خانواده		
۵	تاثیر از همسانان		
۵	جلب توجه دیگران	زنان آسیب پذیر و فراری	
۵	شکست عشقی		
۸	اعتیاد		
۸	طلاق		
۷	مشکلات معیشتی خانواده		
۶	فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره		
۶	مردسالاری		
۶	مهارت کم زندگی		
۶	انگ و تبعیض		
۶	ضعف مهارت‌های زندگی		
۱۰	اعتیاد	طلاق	
۸	فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره		
۸	مهارت‌های جنسی		
۷	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۷	مشکلات معیشتی		
۷	روابط فرازناشویی		
۹	مشکلات معیشتی خانواده	ازدواج	جمعیت و خانواده
۸	اعتیاد		

اهمیت نسبی از ۱۰۰	مهمترین عوامل اثرگذار	حیطه فرعی	حیطه اصلی
۸	اقتصاد تورم زا	بنیان خانواده	
۶	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۶	تحصیلات عالییه		
۷	فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره		
۷	زیاده خواهی		
۷	مهارت های جنسی		
۶	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۶	مشکلات معیشتی خانواده		
۱۲	اقتصاد تورم زا		
۱۰	مشکلات معیشتی		
۱۰	سرمایه اجتماعی کم		
۱۰	ضعف آموزش های پایه برای ورود به دانشگاه در مناطق محروم تر		
۹	محل سکونت جغرافیایی		
۱۴	ضعف زیرساخت های آموزشی	آموزش عمومی	آموزش و مهارت
۱۰	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۱۰	مشکلات معیشتی		
۹	ازدواج در سنین پایین		
۸	اقتصاد تورم زا		
۸	مرد سالاری		
۱۱	کیفیت پایین آموزش های فنی و حرفه ای زنان		
۱۰	دسترسی کم به تسهیلات بانکی ارزان	مهارت های فنی و حرفه ای	
۹	تبادلات بازار کار		
۹	محیط کار نامناسب		
۹	مشکلات کسب و کار کوچک		
۹	سطح تحصیلات		
۹	مهارت های فنی	اشتغال	اقتصاد و اشتغال
۸	اعتیاد		
۸	اقتصاد تورم زا		
۷	فرزندآوری		
۱۲	میزان دسترسی به خدمات سلامت		
۱۰	سواد سلامت	سلامت زنان	سلامت و ورزش
۸	مشکلات معیشتی خانواده		
۷	اعتیاد		

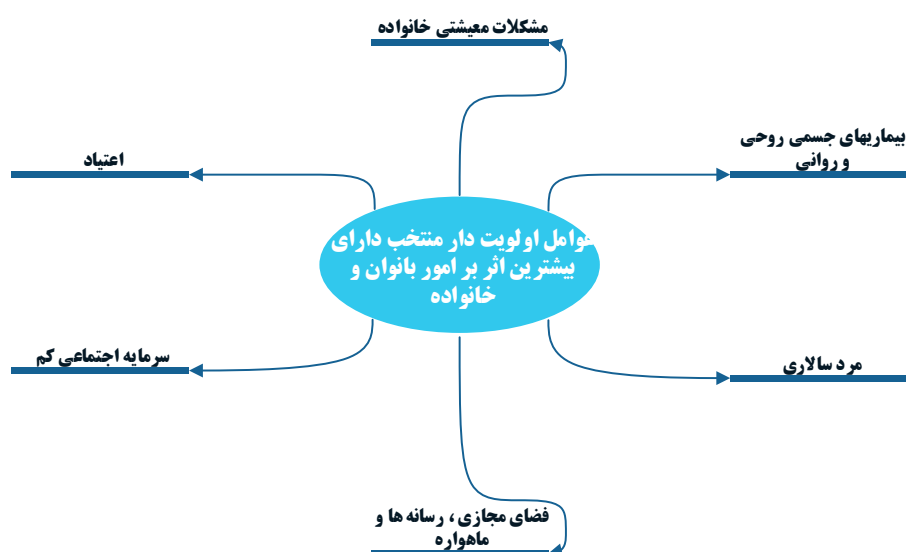
اهمیت نسبی از ۱۰۰	مهمترین عوامل اثرگذار	حیطه فرعی	حیطه اصلی
۶	اقتصاد تورم زا		
۶	پوشش ضعیف بیمه		
۱۰	هزینه بری	ورزش همگانی	
۹	عدم وجود زیرساخت های مناسب ورزشی		
۸	بیماری های جسمی، روحی روانی		
۸	اعتیاد		
۷	اولویت کمتر ورزش زنان در اداره جات		
۱۰	عدم وجود زیرساخت های مناسب ورزشی	ورزش قهرمانی	
۹	ضعف هیات های ورزشی		
۹	عدم پایبندی به تعهدات مالی توسط مسئولین		
۷	اقتصاد تورم زا		
۷	پوشش ضعیف بیمه		
۷	فقدان مربیان مجرب زن		
۷	آینده مبهم مالی در صدمه دیدن و بازنشستگی		
۸	سرمایه اجتماعی کم	مشارکت مدنی اجتماعی	مشارکت مدنی و سیاسی
۷	سطح تحصیلات		
۷	توسعه کم سازمانهای مردم نهاد		
۶	مردسالاری		
۶	احساس امنیت اجتماعی	جایگاه زنان در تصمیم گیری	
۹	مردسالاری		
۹	عدم اعتماد مدیران ارشد به توانمندی زنان		
۸	تحول در ساختارهای فرهنگی اجتماعی		
۷	سرمایه اجتماعی کم		
۷	توانایی های جسمی و روانی و روحی		

جدول ۱۰: اولویت‌بندی مهمترین عوامل اثر گذار شناسایی شده بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین

اولویت‌بندی عامل اثر گزار (۱۰۰)	اهمیت نسبی (۱۰۰)	وزن تکرار	عوامل اثرگذار
۴۴/۲	۴/۸	۹/۳	اعتیاد
۳۸/۴	۵/۵	۷/۰	اقتصاد تورم زا
۳۷/۲	۴/۰	۹/۳	مشکلات معیشتی خانواده
۳۲/۶	۴/۰	۸/۱	بیماری های جسمی، روحی روانی
۲۳/۳	۴/۰	۵/۸	مرد سالاری
۱۷/۴	۳/۸	۴/۷	فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره
۱۳/۱	۳/۸	۳/۵	سرمايه اجتماعي کم
۵/۸	۲/۵	۲/۳	سطح تحصیلات
۴/۴	۳/۸	۱/۲	طلاق
۴/۱	۳/۵	۱/۲	خشونت
۳/۸	۳/۳	۱/۲	سواد سلامت
۳/۸	۳/۳	۱/۲	ضعف زیرساختهای آموزشی
۳/۸	۳/۳	۱/۲	ضعف مهارت‌های زندگی
۳/۲	۲/۸	۱/۲	روابط فرازناشویی
۲/۹	۲/۵	۱/۲	ضعف آموزش های پایه برای ورود به دانشگاه در مناطق محروم تر
۵/۲	۲/۳	۲/۳	مهارت‌های جنسی
۲/۶	۲/۳	۱/۲	توانایی های جسمی و روانی و روحی
۴/۷	۲/۰	۲/۳	عدم وجود زیرساخت های مناسب ورزشی
۴/۷	۲/۰	۲/۳	مهارت کم زندگی
۲/۳	۲/۰	۱/۲	باورهای غلط فرهنگی
۲/۳	۲/۰	۱/۲	عدم پایبندی به تعهدات مالی توسط مسئولین
۲/۳	۲/۰	۱/۲	کیفیت پایین آموزش های فنی و حرفه‌ای زنان
۲/۰	۱/۸	۱/۲	احساس امنیت اجتماعی
اولویت‌بندی عامل اثر گزار (۱۰۰)	اهمیت نسبی (۱۰۰)	وزن تکرار	عوامل اثرگذار
۲/۰	۱/۸	۱/۲	دسترسی کم به تسهیلات بانکی ارزان
۲/۰	۱/۸	۱/۲	عدم اعتماد مدیران ارشد به توانمندی زنان
۲/۰	۱/۸	۱/۲	مهارت‌های فنی
۱/۷	۱/۵	۱/۲	تحول در ساختارهای فرهنگی اجتماعی
۱/۷	۱/۵	۱/۲	توسعه کم سازمانهای مردم نهاد
۱/۷	۱/۵	۱/۲	محیط کار نامناسب
۱/۷	۱/۵	۱/۲	مشکلات خانوادگی
۱/۷	۰/۸	۲/۳	پوشش ضعیف بیمه
۱/۵	۱/۳	۱/۲	آینده مبهم مالی در صدمه دیدن و بازنشستگی

۱/۵	۱/۳	۱/۲	تاثیر از همسانان
۱/۵	۱/۳	۱/۲	تبادلات بازار کار
۱/۵	۱/۳	۱/۲	تحصیلات عالی
۱/۵	۱/۳	۱/۲	ضعف هیات های ورزشی
۱/۳	۱/۱	۱/۲	میزان دسترسی به خدمات سلامت
۱/۲	۱/۰	۱/۲	ازدواج در سنین پایین
۱/۲	۱/۰	۱/۲	انگ و تبعیض
۱/۲	۱/۰	۱/۲	جلب توجه دیگران
۱/۲	۱/۰	۱/۲	زیاده خواهی
۱/۲	۱/۰	۱/۲	شکست عشقی
۱/۲	۱/۰	۱/۲	فقدان مربیان مجرب زن
۱/۲	۱/۰	۱/۲	محل سکونت جغرافیایی
۱/۲	۱/۰	۱/۲	مشکلات کسب و کار کوچک
۰/۹	۰/۸	۱/۲	هزینه برب
۰/۱۶	۰/۵	۱/۲	اولویت کمتر ورزش زنان در اداره جات
۰/۱۶	۰/۵	۱/۲	فرزندآوری

با توجه به جدول شماره ۱۲ ، شش عامل کلیدی اولویت دارمنتخب که بیشترین اثر را بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده دارند در نمودار زیر مشخص شده اند:

نمودار ۴۴: شش عامل کلیدی اولویت دار منتخب که بیشترین اثر را بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان دارند

فصل چهارم: برنامه تغییر

۴. چشم انداز و ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر

۴,۱. مقدمه

در این مرحله چشم انداز و هدف غایی و زنجیره اهداف و نتایج مورد انتظار بر اساس مداخلات و فعالیت‌های کلیدی طراحی و در سه حلقه نتایج خروجی‌ها، دستاوردها و هدف/تاثیر طراحی و تدوین گردید. سپس با در نظر گرفتن دستگاه‌های اجرایی و سایر ذینفعان کلیدی مؤثر در ارتقای وضعیت زنان و خانواده، زنجیره نتایج و دستاوردها شناسایی شده و تنظیم گردیدند.

به منظور کسب شناخت از میزان تاثیر بالقوه هر یک از راهکارها، مداخلات و اقدامات کلیدی مجدداً بر اساس میزان تاثیر هر فعالیت و اقدام کلیدی بر اساس بیشترین تاثیر بر هریک از شاخص‌های ده گانه منتخب امور زنان استان (۵-۱) امتیازدهی و بر اساس مجموع امتیازات اثرگذاری (از ۵۰) رتبه بندی گردیدند.

در آخرین مرحله به منظور کسب شناخت از مهمترین و موثرترین راهبردها و اقدامات، نهایتاً بر اساس معیارهای دامنه تاثیر بر جامعه (با وزن ۵۰)، قابلیت به اجرا درآوردن (با وزن ۵)، هزینه اجرا (با وزن ۵) و زمان بری احتمالی (با وزن ۵) مجدداً رتبه بندی و چینش انجام گردید. درجداول مربوطه جزئیات محاسبات و نتایج بدست آمده مشخص گردیده است.

دست آخر با توجه به جمع امتیازات بدست آمده از میزان تاثیر بر شاخص‌های ده گانه امور زنان، دامنه اثر بر جامعه و میزان عملیاتی بودن، فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین محاسبه و ۱۶٪ فعالیت‌های خارج از دامنه فاصله اطمینان به عنوان موثرترین اقدامات انتخاب گردیدند.

۴,۲. چشم انداز

جامعه‌ای متشکل از کانون‌های گرم خانواده با حضور فعال زنان توانمند، پرنشاط، برخوردار از حداکثر سلامت جسمی، روحی و روانی؛ و دارای حق انتخاب و کنترل بر کیفیت زندگی خویش در شرایطی برابر و فارغ از هرگونه تبعیض

۴,۳. هدف غایی (اثر نهایی)

رشد و ارتقای وضعیت زنان و خانواده در تمامی ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سلامت جسمی، روحی و روانی در استان زنجان

۴,۴. فعالیت ها و نتایج مورد انتظار

در این مرحله ۶ عامل اثر گذار که بیشترین امتیاز را کسب کرده بودند به شرح: ۱-اعتیاد، ۲-مشکلات معیشتی خانواده، ۳-بیماری های جسمی، روحی روانی، ۴-مرد سالاری، ۵-فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره، ۶-سرمایه اجتماعی کم فهرست گردیده و دستاوردهای مورد انتظار برای آنها طراحی و فعالیت های مورد نظر برای تعدیل اثر آن عوامل توسط اعضای گروه ذینفعان شناسایی و نهایی گردید:

جدول ۱۱: فهرست عوامل اثرگذار اولویت دار به تفکیک اقدامات کلیدی مورد نظر برای تعدیل اثر آن ها و

دستاوردهای مورد انتظار

عامل اثرگذار	اقدام کلیدی	دستاورد
اعتیاد	شناسایی خانواده های زندانیان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت های اجتماعی و مراکز مشاوره	تعداد زنانی که توانمندسازی لازم برای مدیریت عضوزندانی یا معتاد را در خانواده کسب کرده اند.
	طراحی و اجرای برنامه های آگاه سازی و اطلاع رسانی در زمینه اعتیاد با تاکید بر محوریت زنان	افزایش برنامه ها و طرحهای تولید شده و بارگذاری شده در زمینه اعتیاد با تاکید بر محوریت زنان
	طراحی و اجرای برنامه های توانمند سازی زنان و تاب آوری به منظور مدیریت عضو معتاد در خانواده	تعداد زنانی که توانمندسازی لازم برای مدیریت عضو معتاد در خانواده را کسب کرده اند.
	حمایت از سازمان های مردم نهاد فعال با تاکید ویژه بر زنان در زمینه توانمندسازی و پوشش خانواده های دارای عضو معتاد	افزایش تعداد خانواده های تحت پوشش سازمان های مردم نهاد فعال با تاکید ویژه بر زنان در زمینه توانمندسازی و پوشش خانواده های دارای عضو معتاد

عامل اثرگذار	اقدام کلیدی	دستاورد
بیماری های جسم روحی و روانی	اجرای برنامه های افزایش سواد سلامت زنان	افزایش تعداد زنان دارای سواد سلامت
	غربالگری بیماریهای روانی و جسمی در زنان و آرایه مراقبت های پیشگیرانه به زنان واجد شرایط	افزایش کیفیت سلامت جسمی و روحی روانی خانواده
	ترویج و توسعه برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان	افزایش تعداد زنان دارای دسترسی به برنامه های اوقات فراغت و ورزشی
	توصیه تجویزی برای تقویت برنامه های اوقات فراغت در جامعه و اثر غیر مستقیم بر کاهش خشونت علیه زنان	کاهش خشونت علیه زنان
	آموزش مهارت مدیریت افراد دچار معلولیت، دچار بیماریهای مزمن صعب العلاج، سالمند در خانواده و فرد،	افزایش مهارت مدیریت افراد سالمند، ناتوان و دچار معلولیت در خانواده توسط زنان
	آموزش مهارت مدیریت زنان دچار معلولیت، دچار بیماریهای مزمن صعب العلاج در خانواده و فرد،	افزایش کیفیت سلامت جسمی و روحی روانی زنان
سرمایه اجتماعی	برگزاری دوره های آموزشی نحوه مشارکت زنان در عرصه های سیاسی اجتماعی و سواد رسانه ای	افزایش مشارکت زنان در عرصه های سیاسی و اجتماعی
	ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب پذیر	کاهش تعداد زنان دچار آسیب های اجتماعی
	استفاده از مبلغین مذهبی برای تغییر نگرش جنسیتی به آموزش زنان	تغییر نگرش جامعه نسبت به تحصیلات عالی
	تولید برنامه های معرفی و فرهنگ سازی حضور زنان در عرصه های مدیریتی	افزایش برنامه ها و طرحهای تولید شده و بارگذاری شده در ترویج و فرهنگ سازی حضور زنان در عرصه های مدیریتی
	آشناسازی و زنان با حقوق فردی و اجتماعی زنان در جامعه	افزایش تعداد و زنان مدافع حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه
	توسعه برنامه های نشاط اجتماعی در جامعه برای زنان	افزایش بهره مندی زنان از برنامه های نشاط اجتماعی در جامعه
	توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد، حوزه زنان و خانواده	افزایش مشارکت زنان در عرصه های فرهنگی و اجتماعی
عامل اثرگذار	اقدام کلیدی	دستاورد
فضای مجازی - رسانه ها و ماهواره	توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه اندازی مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی	افزایش تعداد زنان و بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط
	اجرای برنامه های توانمندسازی اولیا و دانش آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس	کاربری صحیح و مناسب فضای مجازی توسط و زنان
	برگزاری نشست های آموزشی ترویجی و گروههای همسان و گروه درمانی برای الگوسازی و فرهنگ سازی کاربری فضای مجازی	افزایش دارای مهارت لازم برای کاربری فضای مجازی از طریق گروههای همسان و مشارکت در نشست های ترویجی

افزایش کانال های و اپلیکیشن های حمایت شده	تدوین سیاستها و راهکارهای حمایت از کانال ها و اپلیکیشن های مشاوره با اولویت تحکیم بنیان خانواده و ازدواج	
افزایش برنامه ها و طرحهای تولید شده و بارگذاری شده در ترویج و فرهنگ سازی و الگو سازی ورزش همگانی زنان	بکارگیری ظرفیت رسانه های عمومی و فضای مجازی در ترویج و فرهنگ سازی و الگو سازی ورزش همگانی و قهرمانی زنان	
میزان کاهش بکار گیری ابزار ورود به فضای مجازی در سهم اوقات فراغت زنان	طراحی روش های جایگزین اوقات فراغت به منظور کاهش سهم کاربری فضای مجازی	
افزایش نسبت به کار گیری استفاده مناسب از فضای مجازی	راه اندازی مراکز مشاوره به منظور مدیریت و فرهنگ سازی کاربردی فضای مجازی	
تغییرات بوجود آمده در بهبود نگرش مردسالارانه در جامعه	تهیه و اجرای برنامه های فرهنگ سازی برای تغییر نگرش مردسالارانه در جامعه	مرد سالاری
افزایش زنان روستایی بهره مند از تسهیلات آموزشهای مهارتی فراهم شده ناشی از تقویت سهم اعتبارات موافقت نامه های بودجه استانی	افزایش سهم اعتبارات آموزش های مهارتی زنان روستایی در موافقت نامه های بودجه استانی	مشکلات میشتی
افزایش تعداد زنان روستایی دارای مهارت های فرآوری، بسته بندی و بازاریابی	اجرای دوره های مهارت آموزی در زمینه فرآوری بسته بندی و بازاریابی در زنان روستایی	
ورود زنان به بازار کار و اشتغال و کاهش بیکاری زنان	آموزش مهارت های اشتغال زا و بازار محور در زنان	
افزایش تعداد روستایی بهره مند از آموزش های مهارتی تیم های سیاری	استفاده از تیم سیار برای آموزش های مهارتی روستایی	
افزایش تعداد ساکن مناطق محروم بهره مند از تسهیلات آموزشی آموزشگاه های آزاد مهارت آموزی	ایجاد تسهیلات برای حمایت از تاسیس آموزشگاه های آزاد مهارت آموزی در مناطق محروم	

در جدول پایین کلیه راهبردها و اقدامات کلیدی از نظر میزان بیشترین تاثیر بر شاخص های منتخب امور زنان و خانواده امتیازدهی و رتبه بندی گردیده اند:

۱۲۷	۶۷	۱۰	۳	۳	۴	۶۰	۳۰	۳۰	۴	۵	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۱	توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد، حوزه زنان و خانواده	سرمایه اجتماعی	۹
۱۲۱	۷۳	۱۱	۴	۳	۴	۴۸	۲۰	۲۸	۳	۳		۲	۲	۳	۲	۳	۳	۴	توانمندسازی اولیا و دانش آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس	فضای مجازی-رسانه ها و ماهواره	۱۰
۱۱۹	۶۷	۱۰	۲	۳	۵	۵۲	۲۵	۲۷	۴	۱	۳	۵	۲	۴	۲	۲	۲	۲	توصیه تجویزی برای تقویت برنامه های اوقات فراغت در جامعه و اثر غیر مستقیم بر کاهش خشونت علیه زنان	بیمارهای جسمی روحی و روانی	۱۱
۱۱۷	۷۳	۱۱	۴	۳	۴	۴۴	۱۰	۳۴	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۴	۵	۴	۴	استفاده از مبلغین مذهبی برای تغییر نگرش جنسیتی به آموزش زنان	سرمایه اجتماعی	۱۲
۱۱۷	۶۷	۱۰	۴	۲	۴	۵۰	۲۰	۳۰	۳	۲	۴	۲	۲	۳	۴	۳	۳	۴	برگزاری نشستهای آموزشی ترویجی و گروههای همسان و گروه درمانی برای الگوسازی و فرهنگ سازی کاربری فضای مجازی	فضای مجازی-رسانه ها و ماهواره	۱۳
۱۱۶	۷۳	۱۱	۴	۳	۴	۴۳	۱۵	۲۸	۳	۱	۴	۲	۴	۳	۲	۲	۴	۳	افزایش سهم اعتبارات آموزش های مهارتی زنان روستایی در موافقت نامه های بودجه استانی	مشکلات معیشتی	۱۴
۱۱۴	۵۳	۸	۲	۲	۴	۶۱	۳۵	۲۶	۴	۴	۲	۲	۲	۲	۲	۳	۳	۲	تولید برنامه های معرفی و فرهنگ سازی حضور زنان در عرصه های مدیریتی	سرمایه اجتماعی	۱۵
۱۱۴	۴۷	۷	۲	۲	۳	۶۷	۳۵	۳۲	۴	۲	۴	۳	۲	۵	۲	۳	۳	۴	غربالگری بیماریهای روانی و جسمی در زنان و ارائه مراقبتهای پیشگیرانه به زنان واجد شرایط	بیمارهای جسمی روحی و روانی	۱۶
۱۱۳	۶۷	۱۰	۴	۳	۳	۴۶	۲۰	۲۶	۳	۱	۵	۲	۲	۳	۴	۲	۳	۱	طراحی و اجرای برنامه های آگاه سازی و اطلاع رسانی در زمینه اعتیاد با تاکید بر محوریت زنان	اعتیاد	۱۷
۱۱۳	۶۷	۱۰	۳	۴	۳	۴۶	۲۵	۲۱	۳	۱	۳	۲	۲	۳	۴	۱	۱	۱	آموزش مهارت مدیریت افراد دچار معلولیت، دچار بیماریهای مزمن صعب العلاج، سالمند در خانواده و فرد،	بیمارهای جسمی روحی و روانی	۱۸
۱۱۳	۶۷	۱۰	۳	۴	۳	۴۶	۲۵	۲۱	۳	۱	۳	۲	۲	۳	۴	۱	۱	۱	آموزش مهارت مدیریت زنان دچار معلولیت، دچار بیماریهای مزمن صعب العلاج در خانواده و فرد،	بیمارهای جسمی روحی و روانی	۱۹

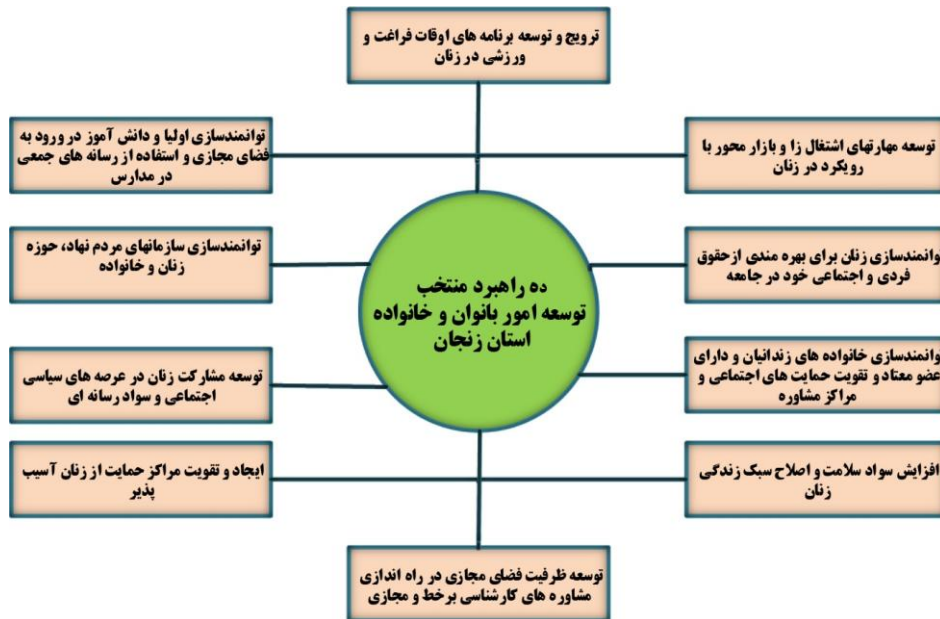
۱۱۲	۶۰	۹	۳	۳	۳	۵۲	۲۵	۲۷	۲	۱	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۵	تدوین سیاستها و راهکارهای حمایت از کانال ها واپلیکیشن های مشاوره با اولویت تحکیم بنیان خانواده و ازدواج	فضای مجازی- رسانه ها و ماهواره	۲۰
۱۱۲	۶۰	۹	۳	۳	۳	۵۲	۲۵	۲۷	۳	۱	۵	۲	۲	۳	۴	۲	۳	۲	طراحی و اجرای برنامه های توانمند سازی زنان و تاب آوری به منظور مدیریت عضو معتاد در خانواده	اعتیاد	۲۱
۱۱۲	۶۰	۹	۳	۳	۳	۵۲	۲۵	۲۷	۲	۱	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۵	راه اندازی مراکز مشاوره به منظور مدیریت و فرهنگ سازی کاربردی فضای مجازی	فضای مجازی- رسانه ها و ماهواره	۲۲
۱۱۲	۴۷	۷	۲	۲	۳	۶۵	۴۰	۲۵	۳	۱	۳	۳	۲	۴	۳	۲	۲	۲	توسعه برنامه های نشاط اجتماعی در جامعه برای زنان	سرمایه اجتماعی	۲۳
۱۰۸	۵۳	۸	۳	۲	۳	۵۵	۳۰	۲۵	۲	۱	۳	۵	۲	۴	۲	۲	۲	۲	بکارگیری ظرفیت رسانه های عمومی و فضای مجازی در ترویج و فرهنگ سازی و الگو سازی ورزش همگانی و قهرمانی زنان	فضای مجازی- رسانه ها و ماهواره	۲۴
۱۰۶	۵۳	۸	۳	۲	۳	۵۳	۲۵	۲۸	۴	۱	۵	۲	۲	۳	۴	۲	۳	۲	حمایت از سازمان های مردم نهاد فعال با تاکید ویژه بر زنان در زمینه توانمندسازی و پوشش خانواده های دارای عضو معتاد	اعتیاد	۲۵
۱۰۵	۶۰	۹	۴	۲	۳	۴۵	۱۵	۳۰	۳	۳	۳	۲	۴	۲	۲	۳	۵	۳	اجرای دوره های مهارت آموزی در زمینه فراوری بسته بندی و بازاریابی در زنان روستایی	مشکلات معیشتی	۲۶
۱۰۳	۴۰	۶	۲	۲	۲	۶۳	۳۰	۳۳	۴	۳	۴	۳	۲	۳	۳	۴	۴	۳	تهیه و اجرای برنامه های فرهنگ سازی برای تغییر نگرش مردسالارانه در جامعه	مرد سالاری	۲۷
۸۷	۴۷	۷	۲	۲	۳	۴۰	۱۰	۳۰	۳	۳	۳	۲	۴	۲	۲	۳	۵	۳	استفاده از تیم سیار برای آموزش های مهارتی روستایی	مشکلات معیشتی	۲۸
۸۳	۴۰	۶	۲	۲	۲	۴۳	۱۰	۳۳	۳	۳	۴	۲	۴	۳	۲	۴	۵	۳	ایجاد تسهیلات برای حمایت از تاسیس آموزشگاه های آزاد مهارت آموزی در مناطق محروم	مشکلات معیشتی	۲۹

جدول ۱۳: راهبردها / اقدامات کلیدی اولویت دار منتخب دارای بیشترین اثرگذاری بر شاخص‌های ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان، دامنه اثر جامعه و امکان عملیاتی شدن با فاصله اطمینان یک انحراف معیار از میانگین

رتبه	عوامل اثر گزار	راهبرد/ اقدامات کلیدی	افزایش نرخ ازدواج و فرزندآوری	بهبود وضعیت اقتصادی و اشتغال زنان	بهبود وضعیت سواد و تحصیلات دانشگاهی زنان	کاهش نرخ طلاق	بهبود وضعیت سلامت زنان	بهبود وضعیت بیمه و تامین اجتماعی زنان	بهبود وضعیت ورزش زنان	بهبود وضعیت آسیب‌های اجتماعی در زنان	بهبود وضعیت مشارکت سیاسی زنان	بهبود وضعیت مشارکت مدنی زنان	ضریب تاثیر حداکثر امتیاز از ۵۰	میزان تاثیر بر جامعه (۵۰)	ضریب تاثیر کل بر مبنای ۱۰۰	قابلیت اجرا (بر مبنای ۵)	هزینه (بر مبنای ۵)	زمان (بر مبنای ۵)	امتیاز کل عملیاتی بودن	امتیاز کل عملیاتی بودن بر مبنای ۱۰۰	امتیاز نهایی
۱	بیمارهای جسمی و روحی و روانی	ترویج و توسعه برنامه‌های اوقات فراغت و ورزشی در زنان	۲	۴	۴	۴	۲	۴	۲	۴	۱	۲	۲۷	۴۰	۶۷	۵	۴	۱۱	۷۳	۱۴۰	
۲	مشکلات معیشتی	توسعه مهارت‌های اشتغال‌زا و بازار محور با رویکرد زنان	۳	۵	۳	۲	۲	۴	۲	۲	۳	۳	۳۰	۴۰	۶۷	۴	۳	۱۰	۶۷	۱۳۷	
۳	سرمایه اجتماعی	توانمندسازی زنان برای بهره‌مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	۵	۲	۲	۴	۲	۲	۲	۴	۱	۳	۳۵	۳۵	۷۳	۴	۳	۱۱	۷۳	۱۳۶	
۴	اعتیاد	توانمندسازی خانواده‌های زندانیان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت‌های اجتماعی و مراکز مشاوره	۱	۳	۲	۴	۲	۲	۲	۵	۱	۳	۲۶	۳۵	۷۳	۴	۳	۱۱	۷۳	۱۳۴	
۵	بیمارهای جسمی و روحی و روانی	افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان	۳	۲	۲	۲	۴	۴	۴	۴	۳	۳	۳۲	۳۵	۶۷	۴	۳	۱۰	۶۷	۱۳۴	
۶	فضای مجازی- رسانه‌ها و ماهواره	توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه‌اندازی مشاوره‌های کارشناسی برخط و مجازی	۲	۳	۳	۳	۳	۴	۲	۴	۱	۲	۲۷	۲۵	۸۰	۴	۴	۱۲	۸۰	۱۳۲	
۷	سرمایه اجتماعی	ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب‌پذیر	۳	۴	۲	۳	۲	۳	۲	۵	۱	۲	۲۹	۳۵	۶۷	۴	۳	۱۰	۶۷	۱۳۱	
۸	سرمایه اجتماعی	توسعه مشارکت زنان در عرصه‌های سیاسی اجتماعی و سواد رسانه‌ای	۲	۲	۲	۲	۲	۴	۵	۳	۱	۴	۲۷	۳۵	۶۷	۵	۲	۱۰	۶۷	۱۲۹	
۹	سرمایه اجتماعی	توانمندسازی سازمانهای مردم‌نهاد، حوزه زنان و خانواده	۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۵	۴	۳۰	۳۰	۶۷	۴	۳	۱۰	۶۷	۱۲۷	
۱۰	فضای مجازی- رسانه‌ها و ماهواره	توانمندسازی اولیا و دانش‌آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه‌های جمعی در مدارس	۴	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۳	۳	۲۸	۲۰	۷۳	۴	۳	۱۱	۷۳	۱۲۱	

راهبردهای کلیدی منتخب ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان بر اساس مدل مدیریت نتیجه گرا

بر اساس نتایج امتیاز دهی جدول شماره ۱۶، ده راهبرد کلیدی منتخب برای ارتقای وضعیت زنان در شکل زیر نمایش داده شده است:

نمودار ۴۵: ۱۰ راهبرد کلیدی منتخب برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

بدین ترتیب مهمترین عوامل اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به ترتیب عبارتند از:

- اعتیاد
 - مشکلات معیشتی خانواده
 - بیماری های جسمی، روحی روانی
 - مرد سالاری
 - فضای مجازی، رسانه ها و ماهواره
 - سرمایه اجتماعی کم
- مهمترین راهبردها و اقدامات کلیدی و اثرگذار بر ارتقای وضعیت زنان و خانواده که بیشترین قابلیت عملیاتی شدن را در راستای تعدیل عوامل اثرگذار شناسایی شده فوق دارند عبارتند از:
- ترویج و توسعه برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان
 - توسعه مهارت‌های اشتغال زا و بازار محور با رویکرد در زنان
 - توانمندسازی زنان برای بهره مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه
 - توانمندسازی خانواده های زندانیان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت های اجتماعی و مراکز مشاوره
 - افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان
 - توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه اندازی مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی
 - ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب پذیر
 - توسعه مشارکت زنان در عرصه های سیاسی اجتماعی و سواد رسانه ای
 - توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد، حوزه زنان و خانواده
 - توانمندسازی اولیا و دانش آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس

۴,۵. زنجیره نتایج مورد انتظار بر اساس مدل مدیریت نتیجه گرا

در این قسمت زنجیره نتایج مورد انتظار بر اساس الگوی مدیریت نتیجه گرا در جدول های زیر ارائه گردیده است :

جدول ۱۴: زنجیره داده ها، فعالیت ها و نتایج مورد انتظار به تفکیک خروجی ها، دستاوردها و هدف / تاثیر

نتایج			اجرا	
هدف / تاثیر	دستاوردها	خروجی ها	فعالیت ها	داده
سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان	افزایش تعداد زنان دارای دسترسی به برنامه های اوقات فراغت و ورزشی	برنامه ها و امکانات اوقات فراغت و ورزشی ایجاد شده	ترویج و توسعه برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان	منابع مالی، ایجاد زیرساختهای تفریحی و ورزشی و گردشگری
بهبود وضعیت معیشتی زنان	ورود زنان به بازار کار و اشتغال و کاهش بیکاری زنان	افزایش تعداد زنان دارای مهارت های اشتغال زا و کارآفرین	توسعه مهارت های اشتغال زا و بازار محور در زنان	منابع مالی، مراکز آموزش مهارت های فنی و حرفه ای
افزایش سرمایه اجتماعی و کاهش تبعیض جنسیتی در جامعه	افزایش تعداد و زنان مدافع حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	افزایش تعداد و زنان آگاه از حقوق فردی و اجتماعی خود	توانمندسازی زنان برای بهره مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	منابع مالی، وجود مجتمع های فرهنگی و آموزشی شهرداری ها و نیروی انسانی مجرب از کانون وکلا و دادگستری
بهبود کیفیت زندگی خانواده های زندانی و معنای	تعداد زنانی که توانمندسازی لازم برای مدیریت عضوزندانی یا معنای را در خانواده کسب کرده اند.	افزایش تعداد خانواده های زندانی و دارای عضو معتاد برخوردار از حمایت های اجتماعی و تحت پوشش مراکز مشاوره	توانمندسازی خانواده های زندانیان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت های اجتماعی و مراکز مشاوره	منابع مالی، مراکز مشاوره تخصصی خانواده زندانیان، سازمانهای مردم نهاد، منابع مالی خیرین و دولتی
بهبود کیفیت زندگی زنان	افزایش تعداد زنان و بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط	ایجاد امکان مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی و افزایش تعداد مشترکین مشاوره مجازی	توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه اندازی مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی	منابع مالی، منابع انسانی و متخصص در راه اندازی سایت های مشاوره و کارشناسان مشاوره روانشناختی، امکانات سخت افزاری و نرم افزاری
بهبود کیفیت زندگی و سلامت زنان	افزایش تعداد زنان دارای سواد سلامت	تعداد زنان بهره مند از برنامه های سواد سلامت	افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان	منابع مالی، منابع انسانی، راه اندازی سایت / اپلیکیشن سواد سلامت زنان، برنامه های صدا و سیما و سایر روشهای اطلاع رسانی و آگاه سازی
کاهش آمار آسیب های اجتماعی در جامعه	کاهش تعداد زنان دچار آسیب های اجتماعی	افزایش تعداد زنان آسیب پذیر تحت پوشش خدمات مراکز حمایت زنان آسیب پذیر	ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب پذیر	منابع مالی، سازمانهای مردم نهاد و داوطلب، مراکز حمایتی تقویت شده تحت پوشش بهزیستی
بهبود سرمایه اجتماعی در جامعه	افزایش مشارکت زنان در عرصه های سیاسی و اجتماعی	افزایش تعداد زنان دارای سواد رسانه ای و آگاهی در عرصه های سیاسی و اجتماعی	توسعه مشارکت زنان در عرصه های سیاسی اجتماعی و سواد رسانه ای	منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و گروهی ایی ها، زیرساخت فضای مجازی، اساتید مجرب
سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان و دختران	کاربری صحیح و مناسب فضای مجازی توسط و زنان و دختران	افزایش تعداد دانش آموز و اولیا دارای مهارت لازم برای کاربری فضای مجازی و رسانه های جمعی	توانمندسازی اولیا و دانش آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس	منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و آموزشی، نشستهای مشاوره ای و تخصصی و مربی روانشناس مجرب
بهبود سرمایه اجتماعی در جامعه	افزایش مشارکت زنان در عرصه های فرهنگی و اجتماعی	افزایش تعداد سمن های فعال در حوزه زنان و خانواده	توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد حوزه زنان و خانواده	منابع مالی، برنامه های آموزشی و توانمند سازی

جدول ۱۵: زنجیره نتایج، شاخص ها، روش اجرا و تغییر، نهادهای متولی و همکار، و منابع مصرفی

ردیف	نتیجه	شاخص مرتبط	روش پیشنهادی برای اجرای برنامه مرتبط	روش های تایید تغییر ایجاد شده	نهاد متولی	نهاد های همکار (دولتی و غیر دولتی)	منابع محتمل مصرفی
۱	افزایش تعداد زنان دارای دسترسی به برنامه های اوقات فراغت و ورزشی	نسبت زنان بهره مند از برنامه های اوقات فراغت و ورزشی	توسعه و تجهیز خانه های روستایی ترویج بازیهای بومی و محلی و حمایت از توسعه ورزش روستایی ساخت انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی اعزام به اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی توسعه ورزش صبحگاهی از طریق شبکه اشراق برگزاری همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره ها بیمه ورزشی ورزشکاران روستایی تربیت مربی بومی روستاییان	گزارش گیری از دستگاههای متولی و مجریان، نظر سنجی دوره ای از زنان	اداره کل ورزش و جوانان	شهرداری، سمن های مرتبط، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی و گردشگری	منابع مالی، زیرساختهای تفریحی و ورزشی و گردشگری
۲	ورود زنان به بازار کار و اشتغال و کاهش بیکاری زنان	نسبت زنان فعال اقتصادی شاغل	تدوین برنامه آموزش های مهارتی دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستان بررسی و احصاء نیازهای آموزش مهارتی بازارمحور ویژه دانشجویان دختر	سنجش وضعیت بیکاران زن در جامعه	اداره کار و تعاون	مجتمع آموزشی فنی و حرفه ای، سازمان صنعت و معدن، پارک علم و فن آوری، بانک ها و موسسات مالی، شهرداری	منابع مالی، مراکز آموزش مهارت های فنی و حرفه ای
۳	افزایش تعداد زنان مدافع حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	نسبت زنان دارای آگاهی مکفی از حقوق فردی و اجتماعی خود	آشنا سازی دختران با حقوق فردی و اجتماعی تهیه اپلیکیشن حقوق شهروندی برای زنان راه اندازی خط هات لاین مشاوره حقوقی زنان	نظر سنجی از و زنان، مصاحبه کیفی با صاحب نظران	امور اجتماعی استانداری	کانون وکلا، شهرداری	و منابع مالی، جود مجتمع های فرهنگی و آموزشی شهرداری ها و نیروی انسانی مجرب از کانون وکلا و دادگستری
۴	تعداد زنانی که توانمندی لازم برای مدیریت عضوزندانی یا معتاد را در خانواده کسب کرده اند.	نسبت زنان دارای عضو معتاد یا زندانی تحت پوشش برنامه های توانمندسازی	توانمند سازی زنان و خانواده های آسیب پذیر راه اندازی مرکز اقامتی درمان و بازتوانی ویژه زنان برگزاری کارگاههای آموزشی خانوادگی ویژه خانواده های معتادین حمایت از سازمانهای مردم نهادسازمانهای غیر انتفاعی و غیر دولتی در راستای اشتغال و مهارت آموزی خانواده درمانی خانوادگی زنان	گزارش گیری از دستگاههای متولی، نظر سنجی از زنان واجد شرایط	اداره کل بهزیستی	کمیته امداد، مجتمع آموزش فنی و حرفه ای، سازمان زندانها، سمن ها، انجمن زندانیان	منابع مالی، مراکز مشاوره تخصصی خانواده زندانیان، سازمانهای مردم نهاد، منابع مالی خیرین و دولتی
۵	افزایش تعداد زنان بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط	تعداد مشاوره های مجازی برخط ارائه شده	فراگیر کردن خط ۱۴۸۰ و ۱۲۳ استفاده از اپلیکیشن مشاوره مجازی و راه اندازی تارنمای مرتبط	گزارش گیری از سایت ارایه مشاوره های برخط، نظر سنجی از کاربران	اداره کل بهزیستی	شهرداری، بهزیستی، سمن ها، صدا و سیما، سازمان تبلیغات اسلامی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش	منابع مالی، منابع انسانی و متخصص در راه اندازی سایت های مشاوره و کارشناسان روانشناسی مشاوره، امکانات سخت افزاری و نرم افزاری
۶	کاهش تعداد زنان دچار آسیب های اجتماعی	نسبت زنان دچار آسیب های اجتماعی	تشدید حمایت از زنان و خانواده های آسیب پذیر خانه های امن برای زنان در معرض خشونت و خشونت دیده اجتماعی تقویت مراکز اورژانس اجتماعی مهارت های اشتغال را برای زنان سرپرست خانوار و زنان آسیب پذیر توانمندسازی زنان سرپرست خانوار در راستای اشتغال زای و آماده سازی شغلی استفاده از خیرین برای سرپرستی زنان آسیب پذیر	مطالعات پیمایشی، گزارشات دوره ای دستگاه های متولی	اداره کل بهزیستی	کمیته امداد، شهرداری، سمن ها، صدا و سیما، آموزش و پرورش، اداره کل ورزش و جوانان	منابع مالی، سازمانهای مردم نهاد و داوطلب، مراکز حمایتی تقویت شده تحت پوشش بهزیستی

ردیف	نتیجه	شاخص مرتبط	روش پیشنهادی برای اجرای برنامه مرتبط	روش های تایید تغییر ایجاد شده	نهاد متولی	نهاد های همکار (دولتی و غیر دولتی)	منابع محتمل مصرفی
۷	افزایش مشارکت زنان در عرصه های فرهنگی و اجتماعی	نسبت مدیران پایه و بالاتر زن، تعداد زنان حاضر در مجلس و شوراهای شهر و دهیاری نسبت مشارکت زنان در انتخابات مختلف	برگزاری هم‌اندیشی های تخصصی با مشارکت اساتید بین‌المللی تهیه و اجرا طرح شناسایی پتانسیل و توسعه مشارکت زنان شاغل و غیر شاغل در عرصه سیاسی، اجتماعی تهیه و اجرا طرح بهبود نگرش جامعه نسبت به مشارکت زنان برگزاری کارگاههای آموزشی توانمند سازی اعضای زن شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن به منظور ارتقای رتبه و اشتراک تجارب تشکیل هیئت اندیشه ورز با هدف آسیب شناسی و توسعه مشارکت های سیاسی اجتماعی زنان معرفی زنان مدیرموفق استانی و کشوری در قالب برنامه‌های تلویزیونی برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق زنان شاغل استان در شطوح مختلف و آسیب شناسی مدیریت زنان برگزاری کارگاههای آموزش توانمند سازی زنان شاغل استان شبکه سازی و تهیه بانک اطلاعاتی از توانمندی های زنان شاعل استان	آمارهای دوره ای حضور زنان در عرصه های مدیریتی و انتخاباتی،	امور بانوان و خانواده استناداری	سمن های مرتبط، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، صدا و سیما، امور اجتماعی استناداری	منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و گردهمایی ها، زیرساخت فضای مجازی، اساتید مجرب، منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و آموزشی، نشستهای مشاوره ای و تخصصی و مربی روانشناس مجرب
۸	افزایش توان و مشارکت سمن ها در توانمندسازی زنان و خانواده	نسبت زنان بهره مند از برنامه های تحت پوشش سمن های توانمند شده حوزه زنان و خانواده	توانمندسازی سمنهای حوزه زنان و خانواده شبکه سازی سمنهای حوزه زنان و خانواده نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق استفاده از رسانه ملی برای معرفی سمنهای موفق استان جلب مشارکت سمن های زنان رصد شاخص های ارتقای زنان با مشارکت سمن ها	گزارش گیری از دستگاههای متولی و سمن ها، مطالعات پیمایشی دوره ای از زنان، گزارشگیری از وضعیت سمن ها،	امور بانوان و خانواده استناداری	صدا و سیما، شهرداری، رسانه های ارتباط جمعی، سمن ها، امور اجتماعی استناداری	منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و آموزشی، نشستهای مشاوره ای و تخصصی و مربی روانشناس مجرب
۹	کاربری صحیح و مناسب فضای مجازی توسط دختران دانش آموز و خانواده	نسبت زنان بهره بردار مناسب از فضای مجازی	برگزاری دوره های تخصصی در مدارس برای دانش آموزان و اولیای آنها طراحی برنامه های فرهنگی اوقات فراغت متنوع جایگزین	مطالعات پیمایشی از زنان، گزارش گیری کاربری فضاهای مجازی	آموزش و پرورش	شهرداری، سمن های مرتبط، صدا و سیما، فرهنگ و ارشاد اسلامی، ورزش و جوانان	منابع مالی، فضای فیزیکی برای برگزاری جلسات گروهی و آموزشی، نشستهای مشاوره ای و تخصصی و روانشناس مجرب
۱۰	افزایش تعداد زنان دارای سواد سلامت و سبک زندگی سالم	تعداد زنان و دختران بهره مند از برنامه های سواد سلامت، نسبت زنان دارای سبک زندگی سالم	افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان توانمند سازی کارکنان زن - تهیه برنامه تلویزیونی- تربیت داوطلبان سلامت زن توانمندسازی داوطلبان سلامت مدارس در مدارس دخترانه تسهیل و فراهم سازی فعالیت بدنی زنان کمپین و همایش های مناسبی مخصوص بانوان تقدیر از بانوان دارای سبک زندگی سالم در قالب مسابقه عضویت بانوان در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه مهارت آموزی در گروه های بانوان و کانون ها	مطالعات پیمایشی از زنان	دانشگاه علوم پزشکی	شهرداری، بهزیستی، سمن ها، صدا و سیما، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، ورزش و جوانان	منابع مالی، منابع انسانی، راه اندازی سایت / اپلیکیشن سواد سلامت زنان، برنامه های صدا و سیما و سایر روشهای اطلاع رسانی و آگاه سازی

۴,۶ برنامه تغییر(برنامه های تفصیلی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان بر اساس اقدامات راهبردی دهگانه منتخب)

در این قسمت ابتدا فعالیت ها و برنامه های مربوطه طراحی شده برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به تفکیک شهرستان و با ذکر دستگاه / های متولی اصلی آورده شده سپس امکان سنجی اجرای برنامه ها و راهکارهای مواجهه ذکر گردیده است:

جدول ۱۶: فعالیت ها و برنامه های دراولویت ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان به تفکیک شهرستان و دستگاه های اجرایی متولی (۱۴۰۲-۱۳۹۸)

مکان اجرا (استان / شهرستان / بخش / دهستان)																		
ماه نشان	طارم	زنجان	سلطانیه	خدابنده	خرمدره	ایچرود	انهر	استانی	زمان پایان (سال)	زمان شروع (سال)	حجم عملیات بر مبنای واحد اندازه گیری	واحد اندازه گیری برنامه تفصیلی	دستگاه های /همکار	منابع مورد نیاز	وضعیت پایه	برنامه تفصیلی	متولی اصلی	اقدام راهبردی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۳۹۸	۱۳۹۸	۱	طرح	میراث فرهنگی، شهرداری، فرمانداریها، صدا و سیما	منابع مالی - مشاور	-	تدوین و اجرای طرح توسعه اوقات فراغت زنان		۱- توسعه و ترویج برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۱۵۰	تعداد	شهرداریها، فرمانداریها بخشداریها	۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال	۷۰	توسعه و تجهیز خانه های روستایی جهت استفاده زنان روستایی			
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۳۶	تعداد	میراث فرهنگی، شهرداریها، فرمانداریها، صدا و سیما	۳۵۰ میلیون تومان	۱۲	ترویج بازیهای بومی و محلی و حمایت از توسعه و ترویج ورزش روستایی برای بانوان، برگزاری جشنواره حرکت و پرکت و دا، جوان شو،	ورزش و جوانان		
								✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۱۰	تعداد	صدا و سیما، استفاده از سمن های فعال در این زمینه	۱۰۰ میلیون تومان	۰	ساخت انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		۱۴۰۲	۱۳۹۸	۳۰	تعداد	اداره گردشگری-هیات همگانی-سمن های فعال در این زمینه	۸۰ میلیون	۵	اعزام به اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی		

✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۵	تعداد	صدا و سیما، هیات های ورزشی	۵۰ میلیون تومان	۱	آموزش حرکات صحیح ورزشی و انجام نرمشهای صبحگاهی از طریق شبکه اشراق جهت توسعه و ترویج ورزش صبحگاهی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۵۰	تعداد	میراث فرهنگی، فرمانداریها، شهرداریها.	۵۰۰ میلیون تومان	۱۰	برگزاری همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره ها همزمان ساماندهی ثبت ورزشکاران روستایی از طریق بیمه ورزشی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	۷	تعداد	دانشگاههای فعال در عرصه تربیت بدنی هیات های ورزشی	۱۰۰ میلیون تومان	۲	برگزاری دوره های آموزشی ورزشی مختص زنان روستایی (تربیت مربی بومی روستاییان)
									✓	۱۳۹۸	۱۳۹۸	۱	پروژه مطالعاتی	استفاده از ظرفیت بخش خصوصی	۳۰۰ میلیون ریال	-	مطالعه بازار کار استان با رویکرد نیازسنجی برنامه محور آموزش های مهارتی
									✓	۱۳۹۸	۱۳۹۸	-	-	استانداردی (دفتر امور بانوان) - سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، آموزش فنی و حرفه ای - جهاددانشگاهی	-	-	تدوین برنامه آموزش های مهارتی بر اساس خروجی های مطالعه
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	-	پروژه	استانداردی (دفتر امور بانوان) - سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، آموزش فنی و حرفه ای - جهاددانشگاهی	پس از انجام مطالعه قابل برآورد می باشد.	-	اجرای پروژه های شهرستانی بر اساس برنامه ریزی انجام شده
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۲	۱۳۹۸	افزایش دوره ها به میزان سالانه ۲۰ درصد (۱۰۰ درصد در پایان دوره)	دوره آموزشی	فنی و حرفه ای - آموزش و پرورش	-	پس از ۱۰ درصد کل مدارس استان (اعم از دخترانه و پسرانه) در حال اجرا می باشد.	برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستانی (تورهای کارآفرینی، دوره های کسب و کار، آشنایی با مشاغل ...)
									✓	۱۳۹۸	۱۳۹۸	-	پروژه مطالعاتی	استفاده از ظرفیت بخش خصوصی	بودجه نیازسنجی	-	بررسی و احصاء نیازهای آموزش مهارتی بازار محور ویژه دانشجویان دختر

اداره تعاون ، کار و رفاه اجتماعی

۲- توسعه مهارت های اشتغال زا و بازار محور با رویکرد در زنان

✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۴	۱۳۹۸	تمامی بانوان	تعداد بانوان شرکت کننده و تقدیر شده	دستگاه های اجرایی-امور بانوان - شهرداری	منابع مالی و انسانی	-	تقدیر از بانوان در قالب مسابقه در خصوص (کاهش وزن- رعایت تغذیه سالم- مدیریت رفتار- ترک عادات غلط)
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۴	۱۳۹۸	تمامی بانوان	تعداد اعضای گروه	دستگاه های اجرایی-امور بانوان - شهرداری	منابع مالی و انسانی	-	عضویت بانوان در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۴۰۴	۱۳۹۸	تمامی بانوان	تعداد گروه	امور بانوان - شهرداری-علوم پزشکی	منابع مالی و انسانی		مهارت آموزی در گروه های بانوان و کانون ها

۴,۷. امکان سنجی اجرای برنامه های تفصیلی ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و راهبردهای مواجهه با ریسک

جدول ۱۷: امکان سنجی اجرای برنامه های اولویت دار طراحی شده برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان و راهکارهای مواجهه

ردیف	اقدام راهبردی	برنامه تفصیلی	امکان سنجی	راهبرد مواجهه با ریسک		
				کنار آمدن	تخفیف	پیش بینی
۱	توسعه و ترویج برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان	تدوین و اجرای طرح توسعه اوقات فراغت زنان	ریسک حداقلی	-	-	راهگشایی -
		توسعه و تجهیز خانه های روستایی جهت استفاده زنان روستایی	مخالفت برخی از صاحبان خانه ها و کمبود اعتبار تجهیز	-	-	مذاکره با صاحب خانه های دیگر و تغییر مکان
		ترویج بازیهای بومی و محلی و حمایت از توسعه و ترویج ورزش روستایی برای بانوان، برگزاری جشنواره حرکت و برکت و داجوان شو،	ریسک حداقلی	-	-	-
		ساخت انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی	کمبود منابع مالی	کاهش حجم برنامه های پیش بینی شده	-	-
		اعزام به اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی	ریسک حداقلی	-	-	-
		آموزش حرکات صحیح ورزشی و انجام نرمشهای صبحگاهی از طریق شبکه اشراق جهت توسعه و ترویج ورزش صبحگاهی	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره ها همزمان ساماندهی ثبت ورزشکاران روستایی از طریق بیمه ورزشی	کمبود منابع مالی،	کاهش حجم برگزاری همایش ها	کاهش هزینه های برگزاری همایش ها	کاهش هزینه های برگزاری همایش ها
		برگزاری دوره های آموزشی ورزشی مختص زنان روستایی (تربیت مربی بومی روستاییان)	کمبود داوطلب، کمبود منابع مالی	استفاده از ظرفیت روستاهای مجاور	مربیان داوطلب	اخذ قسمتی از هزینه از مربیان داوطلب
۲	توسعه مهارت های اشتغال زا و بازار محور در زنان	مطالعه بازار کار استان با رویکرد نیاز سنجی برنامه محور آموزش های مهارتی	ریسک حداقلی	-	-	-
		تدوین برنامه آموزش های مهارتی بر اساس خروجی های مطالعه	ریسک حداقلی، کمبود منابع مالی	-	-	جلب مشارکت مالی - شرکت کنندگان

ردیف	اقدام راهبردی	برنامه تفصیلی	امکان سنجی	راهبرد مواجهه با ریسک		
				کنار آمدن	تخفیف	پیش بینی
				راهگشایی		
		تدوین پروژه های شهرستانی بر اساس برنامه ریزی انجام شده	عدم توجه مدیران شهرستانی به پروژه ها	-	-	برگزاری جلسات توجیهی برای مدیران ، جلب مشارکت مالی
		برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستان (تورهای کارآفرینی، دوره های کسب و کار ، آشنایی با مشاغل و ...)	ریسک حداقلی	-	-	-
		بررسی و احصاء نیازهای آموزش مهارتی بازارمحور ویژه دانشجویان دختر	ریسک حداقلی	-	-	-
		تدوین برنامه و اجرای برنامه های ویژه دانشجویان	ریسک حداقلی	-	-	-
	توانمندسازی دختران و زنان برای بهره مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	طراحی و اجرای برنامه های تخصصی آشنا سازی دختران با حقوق فردی و اجتماعی	ریسک حداقلی	-	-	-
۳	حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	تهیه اپلیکیشن حقوق شهروندی برای زنان	استقبال کم زنان	-	-	اطلاع رسانی گسترده طراحی جذاب و کاربردی
		راه اندازی خط هات لاین مشاوره حقوقی زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		تدوین و اجرای طرح توانمند سازی زنان و خانواده های آسیب پذیر	ریسک حداقلی	-	-	-
		راه اندازی مرکز اقامتی درمان و بازتوانی ویژه زنان	هزینه راه اندازی و نگهداری	-	-	جلب حمایت خیرین
	توانمندسازی خانواده های دارای زندانی / عضو معتاد و تقویت حمایت های اجتماعی	برگزاری کارگاههای آموزشی خانواده درمانی ویژه خانواده های معتادین	ریسک حداقلی	-	-	-
		حمایت از سازمانهای مردم نهاد و سازمانهای غیر انتفاعی و غیر دولتی در راستای اشتغال و مهارت آموزی	توانایی کم سمن ها در اشتغال زایی و مهارت آموزی	-	-	اجرای دوره های توانمندسازی سمن ها
		برگزاری کارگاههای آموزشی خانواده درمانی ویژه خانواده های زندانیان	ریسک حداقلی	-	-	-
	توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه اندازی	مطالعه و اجرای طرح کاربری فضای مجازی و اپلیکیشن های مشاوره	ریسک حداقلی	-	-	-
۵	مجازی در راه اندازی	فراگیر کردن خط ۱۴۸۰ و ۱۲۳	ریسک حداقلی	-	-	-

ردیف	اقدام راهبردی	برنامه تفصیلی	امکان سنجی	راهبرد مواجهه با ریسک		
				کنار آمدن	تخفیف	پیش بینی
	مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی	توسعه و ارتقای خط ۱۴۸۰	ریسک حداقلی	-	-	-
		طراحی اپلیکیشن مشاوره مجازی و راه اندازی تارنمای مرتبط	ریسک حداقلی	-	-	-
۶	توسعه و تقویت برنامه های حمایت از زنان آسیب پذیر و آسیب دیده اجتماعی	تدوین و اجرای طرح ارتقای حمایت از زنان و خانواده های آسیب پذیر	ریسک حداقلی	-	-	-
		توسعه و ارتقای خانه های امن برای زنان در معرض خشونت و خشونت دیده اجتماعی	هزینه راه اندازی و نگهداری	-	-	جلب حمایت خیرین
		توسعه و ارتقای مراکز اورژانس اجتماعی	هزینه تجهیز و نگهداری	-	-	راه اندازی در مراکز پر تقاضا
		آموزش مهارت های اشتغال زا برای زنان سرپرست خانوار و زنان آسیب پذیر	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری کارگاه های آموزشی برای زنان سرپرست خانوار در راستای اشتغال زای و آماده سازی شغلی	ریسک حداقلی	-	-	-
		اجرای طرح خیرسرپرست	ریسک حداقلی	-	-	-
۷	توسعه مشارکت زنان در عرصه های سیاسی - اجتماعی و سواد رسانه ای	برگزاری هم اندیشی های تخصصی با مشارکت اساتید بین المللی	ریسک حداقلی	-	-	-
		تهیه و اجرا طرح شناسایی پتانسیل و توسعه مشارکت زنان شاغل و غیر شاغل در عرصه سیاسی - اجتماعی	ریسک حداقلی	-	-	-
		تهیه و اجرا طرح بهبود نگرش جامعه نسبت به مشارکت زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری کارگاه های آموزشی توانمند سازی اعضای زن شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن به منظور ارتقای رتبه و اشتراک تجارب	ریسک حداقلی	-	-	-
		تشکیل هیئت اندیشه ورز با هدف آسیب شناسی و توسعه مشارکت های سیاسی - اجتماعی زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		معرفی زنان مدیرموفق استانی و کشوری در قالب برنامه های تلویزیونی	ریسک حداقلی	-	-	-

ردیف	اقدام راهبردی	برنامه تفصیلی	امکان سنجی	راهبرد مواجهه با ریسک		
				کنار آمدن	تخفیف	پیش بینی
		برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق زنان شاغل استان در سطوح مختلف و آسیب شناسی مدیریت زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری کارگاههای آموزش توانمند سازی زنان شاغل استان	ریسک حداقلی	-	-	-
		شبکه سازی و تهیه بانک اطلاعاتی از توانمندی های زنان شاعلی استان	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری منظم و هدفمند دوره های آموزشی برای سمنهای حوزه زنان و خانواده	ریسک حداقلی	-	-	-
۸	توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد، حوزه زنان و خانواده	شبکه سازی از سمنهای حوزه زنان و خانواده بصورت تخصصی	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق	ریسک حداقلی	-	-	-
		تهیه برنامه تلویزیونی از سمنهای موفق استان	ریسک حداقلی	-	-	-
		تهیه و اجرای طرح چگونگی جلب مشارکت سمن های زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		اجرای طرح رصد شاخص های ارتقای زنان با مشارکت سمن ها	ریسک حداقلی	-	-	-
		طراحی و برگزاری دوره های تخصصی در مدارس برای دانش آموزان و اولیای آنها توسط امور بانوان، انجمن اولیا و مربیان و مشاوران و متخصصان این امر (بیشتر در نواحی ۱ و ۲ و مناطق شهری)	ریسک حداقلی	-	-	-
۹	ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس	طراحی و اجرای برنامه های فرهنگی اوقات فراغت متنوع جایگزین مبتنی بر نیازسنجی	احتمال استقبال کم دختران و خانواده ها	-	-	تاکید بر اجرای برنامه ها براساس اولویتهای بدست آمده از طرح نیازسنجی
۱۰	افزایش سواد سلامت زنان و اصلاح سبک زندگی	تدوین و اجرای طرح جامع افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان	ریسک حداقلی	-	-	-
		برگزاری دوره آموزشی در راستای توانمند سازی کارکنان زن - تهیه برنامه تلویزیونی - تربیت داوطلبان سلامت زن در کانون های سلامت	ریسک حداقلی	-	-	-

راهبرد مواجهه با ریسک				امکان سنجی	برنامه تفصیلی	اقدام راهبردی	رتبه
راهگشایی	پیش بینی	تخفیف	کنار آمدن				
					و پایگاه‌ها		
-	-	-	-	ریسک حداقلی	برگزاری دوره آموزشی برای داوطلبان سلامت مدارس در مدارس دخترانه		
مذاکره با استخرها و سالن های ورزشی و اخذ تخفیف	جلب مشارکت ادارات دولتی و خصوصی	-	-	هزینه بری	ایجاد فرصت جهت فعالیت بدنی(کارت استخر - قرارداد با سالن های ورزشی)		
-	-	-	-	ریسک حداقلی	برگزاری کمپین و همایش های مناسبی مخصوص بانوان در سطح شهر		
-	-	-	-	ریسک حداقلی	تقدیر از بانوان در قالب مسابقه در خصوص (کاهش وزن- رعایت تغذیه سالم- مدیریت رفتار- ترک عادت غلط)		
-	-	-	-	ریسک حداقلی	عضویت بانوان در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه		
-	-	-	-	ریسک حداقلی	مهارت آموزی در گروه های بانوان و کانون ها		

فصل پنجم: پایش و ارزشیابی

۵. پایش و ارزشیابی

۵.۱. مقدمه:

در این فصل، از مدل شناختی (Logic Model) مبتنی بر مدل مدیریت نتیجه گرا برای تبیین روابط علی و معلولی و زنجیره نتایج در راستای ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان تدوین گردیده و در ادامه طرح پایش و ارزشیابی تدوین گردیده است:

جدول ۱۸: مدل شناختی سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

نتایج			اجرای فعالیت های زیر سبب تحقق مفروضات اصلی می گردد:	مفروضات اصلی زیر برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده در نظر گرفته شده است:
تأثیر	دستاوردها	خروجی ها		
سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان	افزایش تعداد زنان دارای دسترسی به برنامه های اوقات فراغت و ورزشی	برنامه ها و امکانات اوقات فراغت و ورزشی ایجاد شده است	توسعه و تجهیز خانه های روستایی ترویج بازیهای بومی و محلی و حمایت از توسعه و ترویج ورزش روستایی ساخت انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی اعزام به اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی توسعه و ترویج ورزش صبحگاهی از طریق شبکه اشراق برگزاری همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره ها بیمه ورزشی ورزشکاران روستایی تربیت مربی بومی روستاییان	توسعه و ترویج برنامه های اوقات فراغت و ورزشی در زنان سبب سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان می گردد.
بهبود وضعیت معیشتی زنان	ورود زنان به بازار کار و اشتغال و کاهش بیکاری زنان	تعداد زنان دارای مهارت های اشتغال زا و کارآفرین افزایش یافته است	تدوین و اجرای برنامه آموزش های مهارتی دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستان بررسی و احصاء نیازهای آموزش مهارتی بازارمحور ویژه دانشجویان دختر	توسعه مهارت های اشتغال زا و بازار محور در زنان سبب بهبود وضعیت معیشتی زنان می گردد.

نتایج			اجرای فعالیت های زیر سبب تحقق مفروضات اصلی می گردد:	مفروضات اصلی زیر برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده در نظر گرفته شده است:
تاثیر	دستاوردها	خروجی ها		
افزایش سرمایه اجتماعی و کاهش تبعیض جنسیتی در جامعه	افزایش تعداد و زنان مدافع حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	افزایش تعداد و زنان آگاه از حقوق فردی و اجتماعی خود	آشنا سازی دختران با حقوق فردی و اجتماعی تهیه اپلیکیشن حقوق شهروندی برای زنان راه اندازی خط هات لاین مشاوره حقوقی زنان	توانمندسازی زنان برای بهره مندی از حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه منجر به افزایش سرمایه اجتماعی و کاهش تبعیض جنسیتی در جامعه خواهد شد.
بهبود کیفیت زندگی خانواده های زندانبان و معتادین	تعداد زنانی که توانمندسازی لازم برای مدیریت عضوزندانی یا معتاد را در خانواده کسب کرده اند.	افزایش تعداد خانواده های زندانی و دارای عضو معتاد برخوردار از حمایت های اجتماعی و تحت پوشش مراکز مشاوره	توانمند سازی زنان و خانواده های آسیب پذیر راه اندازی مرکز اقامتی درمان و باز توانی ویژه زنان برگزاری کارگاههای آموزشی خانواده درمانی ویژه معتادین حمایت از سازمانهای مردم نهادوسازمانهای غیر انتفاعی و غیر دولتی در راستای اشتغال و مهارت آموزی خانواده درمانی خانواده های زندانبان	توانمندسازی خانواده های زندانبان و دارای عضو معتاد و تقویت حمایت های اجتماعی و مراکز مشاوره کیفیت زندگی خانواده های زندانی و معتاد را ارتقا می دهد.
بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده	افزایش تعداد زنان و بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط	ایجاد امکان مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی و افزایش تعداد مشترکین مشاوره مجازی	فراگیر کردن خط ۱۴۸۰ و ۱۲۳ استفاده از اپلیکیشن مشاوره مجازی و راه اندازی تارنمای مرتبط	توسعه ظرفیت فضای مجازی در راه اندازی مشاوره های کارشناسی برخط و مجازی کیفیت زندگی زنان و خانواده را ارتقا می دهد.
بهبود کیفیت زندگی و سلامت زنان و خانواده	افزایش تعداد زنان دارای سواد سلامت	تعداد زنان بهره مند از برنامه های سواد سلامت	افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان توانمند سازی کارکنان زن - تهیه برنامه تلویزیونی - تربیت داوطلبان سلامت زن - توانمندسازی داوطلبان سلامت مدارس در مدارس دخترانه تسهیل و فراهم سازی فعالیت بدنی زنان کمپین و همایش های مناسبی مخصوص بانوان تقدیر از بانوان دارای سبک زندگی سالم در قالب مسابقه عضویت بانوان در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه مهارت آموزی در گروه های بانوان و کانون ها	افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان سبب بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده می شود.
کاهش آمار آسیب های اجتماعی در جامعه	کاهش تعداد زنان دچار آسیب های اجتماعی	افزایش تعداد زنان آسیب پذیر تحت پوشش خدمات مراکز حمایت زنان آسیب پذیر	تشدید حمایت از زنان و خانواده های آسیب پذیر خانه های امن برای زنان در معرض خشونت و خشونت دیده اجتماعی تقویت مراکز اورژانس اجتماعی مهارت های اشتغال زا برای زنان سرپرست خانوار و زنان آسیب پذیر توانمندسازی زنان سرپرست خانوار در راستای اشتغال زای و آماده سازی	ایجاد و تقویت مراکز حمایت از زنان آسیب پذیر آمار آسیب های اجتماعی در جامعه را کاهش می دهد.

نتایج			اجرای فعالیت های زیر سبب تحقق مفروضات اصلی می گردد:	مفروضات اصلی زیر برای ارتقای وضعیت زنان و خانواده در نظر گرفته شده است:
تاثیر	دستاوردها	خروجی ها		
			شغلی استفاده از خیرین برای سرپرستی زنان آسیب پذیر	
بهبود سرمایه اجتماعی در جامعه	افزایش مشارکت زنان در عرصه های سیاسی و اجتماعی	افزایش تعداد زنان دارای سواد رسانه ای و آگاهی در عرصه های سیاسی و اجتماعی	برگزاری هم اندیشی های تخصصی با مشارکت اساتید بین المللی تهیه و اجرا طرح شناسایی پتانسیل و توسعه مشارکت زنان شاغل و غیر شاغل در عرصه سیاسی، اجتماعی تهیه و اجرا طرح بهبود نگرش جامعه نسبت به مشارکت زنان برگزاری کارگاههای آموزشی توانمند سازی اعضای زن شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن به منظور ارتقای رتبه و اشتراک تجارب تشکیل هیئت اندیشه ورز با هدف آسیب شناسی و توسعه مشارکت های سیاسی - اجتماعی زنان معرفی زنان مدیرموفق استانی و کشوری در قالب برنامه های تلویزیونی برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق زنان شاغل استان در شطوح مختلف و آسیب شناسی مدیریت زنان برگزاری کارگاههای آموزش توانمند سازی زنان شاغل استان شبکه سازی و تهیه بانک اطلاعاتی از توانمندی های زنان شاعل استان	توسعه مشارکت زنان در عرصه های سیاسی - اجتماعی و سواد رسانه ای سرمایه اجتماعی در جامعه را بهبود می بخشد.
سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان و خانواده	کاربری صحیح و مناسب فضای مجازی توسط و زنان	افزایش تعداد دانش آموز و اولیا دارای مهارت لازم برای کاربری فضای مجازی و رسانه های جمعی	برگزاری دوره های تخصصی در مدارس برای دانش آموزان و اولیای آنها طراحی برنامه های فرهنگی اوقات فراغت متنوع جایگزین	توانمندسازی اولیا و دانش آموز در ورود به فضای مجازی و استفاده از رسانه های جمعی در مدارس سبب سلامت و بهبود کیفیت زندگی دختران و خانواده می گردد.
بهبود سرمایه اجتماعی در جامعه	افزایش مشارکت زنان در عرصه های فرهنگی و اجتماعی	افزایش تعداد سمن های فعال در حوزه زنان و خانواده	توانمندسازی سمن های حوزه زنان و خانواده شبکه سازی سمنهای حوزه زنان و خانواده نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق استفاده از رسانه ملی برای معرفی سمنهای موفق استان جلب مشارکت سمن های زنان رصد شاخص های ارتقای زنان با مشارکت سمن ها	توانمندسازی سازمانهای مردم نهاد، حوزه زنان و خانواده، سرمایه اجتماعی را بهبود می بخشد.

طرح پایش و ارزیابی

این بخش در دو قسمت تنظیم شده است. در قسمت اول فرایندهای پایش اجرای فعالیت ها و برنامه ها و در قسمت دوم فرایندهای ارزشیابی میزان تحقق نتایج و دستاوردها پایش بینی گردیده است:

۱.۱. قسمت اول: پایش میزان تحقق فعالیت ها و برنامه های پایش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

جدول ۱۹: فرایندهای پایش میزان تحقق فعالیت ها و برنامه های پایش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

ردیف	برنامه	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص			
				بازدید دوره ای	بازدید موردی	گزارش دهی دوره ای	گزارش دهی موردی
۱-۱	تدوین و اجرای طرح توسعه اوقات فراغت زنان	تدوین گزارش و اجرای طرح اوقات فراغت	ورزش و جوانان	✓	✓		
۲-۱	توسعه و تجهیز خانه های روستایی جهت استفاده زنان روستایی	تعداد خانه های روستایی تجهیز شده جهت استفاده زنان روستایی	ورزش و جوانان	✓	✓		
۳-۱	ترویج بازیهای بومی و محلی و حمایت از توسعه و ترویج ورزش روستایی برای بانوان، برگزاری جشنواره حرکت و برکت و داه جوان شو،	بازیهای بومی و محلی حمایت شده / جشنواره های برگزار شده،	ورزش و جوانان	✓	✓		
۴-۱	ساخت انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی	دقیقه انیمشین، برنامه های تبلیغاتی و آموزشی تولید شده و پخش شده	ورزش و جوانان		✓		
۵-۱	اعزام به اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی	تعداد اردوهای هویتی، گردشگری و ورزشی و تفریحی برگزار شده	ورزش و جوانان	✓			
۶-۱	آموزش حرکات صحیح ورزشی و انجام نرمشهای صبحگاهی از طریق شبکه اشراق جهت توسعه و ترویج ورزش صبحگاهی	دقیقه / برنامه ورزشی نرمشهای صبحگاهی پخش شده از طریق شبکه اشراق جهت توسعه ورزش صبحگاهی	ورزش و جوانان		✓		
۷-۱	برگزاری همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره ها همزمان ساماندهی ثبت ورزشکاران روستایی از طریق بیمه ورزشی	تعداد همایش ها، نمایشگاهها و جشنواره های برگزار شده / تعداد ورزشکاران روستایی ثبت شده از طریق بیمه ورزشی	ورزش و جوانان	✓	✓		✓
۸-۱	برگزاری دوره های آموزشی ورزشی مختص زنان روستایی (تربیت مربی بومی روستاییان)	تعداد مربی بومی روستایی تربیت شده	ورزش و جوانان			✓	
۱-۲	مطالعه بازار کار استان با رویکرد نیاز سنجی برنامه محور آموزش های مهارتی	گزارش منتشر شده	کار و تعاون			✓	

ردیف	برنامه	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص		
				گزارش دهی موردی	گزارش دهی دوره ای	بازدید دوره ای
۲-۲	تدوین برنامه آموزش های مهارتی بر اساس خروجی های مطالعه	برنامه آموزش های مهارتی طراحی شده بر اساس خروجی های مطالعه	کار و تعاون	✓		
۳-۲	تدوین و اجرای پروژه های شهرستانی بر اساس برنامه ریزی انجام شده	پروژه های شهرستانی اجرا شده بر اساس برنامه ریزی انجام شده	کار و تعاون	✓	✓	✓
۴-۲	برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستان (تورهای کارآفرینی، دوره های کسب و کار، آشنایی با مشاغل و ...)	دوره های آموزشی کوتاه مدت ویژه دانش آموزان دبیرستان اجرا شده	کار و تعاون	✓		
۵-۲	بررسی و احصاء نیازهای آموزش مهارتی بازارمحور ویژه دانشجویان دختر	نیازهای آموزش مهارتی بازارمحور احصاء شده ویژه دانشجویان دختر	کار و تعاون	✓		
۶-۲	تدوین برنامه و اجرای دوره های آموزشی ویژه دانشجویان	برنامه های آموزشی اجرا ویژه دانشجویان	کار و تعاون	✓		
۱-۳	طراحی و اجرای برنامه های تخصصی آشنا سازی دختران با حقوق فردی و اجتماعی	برنامه های اجرا شده تخصصی آشنا سازی دختران با حقوق فردی و اجتماعی	استانداری	✓		
۲-۳	تهیه اپلیکیشن حقوق شهروندی برای زنان	تعداد دالودهای اپلیکیشن حقوق شهروندی برای زنان	استانداری	✓		
۳-۳	راه اندازی خط هات لاین مشاوره حقوقی زنان	تعداد تماس های خط هات لاین مشاوره حقوقی زنان	استانداری	✓		
۱-۴	تدوین و اجرای طرح توانمند سازی زنان و خانواده های آسیب پذیر	گزارش تدوین شده و به اجرا گذاشتن طرح توانمندسازی زنان و خانواده های آسیب پذیر	بهبودی	✓	✓	
۲-۴	راه اندازی مرکز اقامتی درمان و بازتوانی ویژه زنان	مراکز اقامتی دایر شده برای درمان و بازتوانی ویژه زنان	بهبودی	✓		
۳-۴	برگزاری کارگاههای آموزشی خانوادگی ویژه خانواده های معتادین	تعداد خانواده های شرکت کننده در کارگاههای آموزشی خانواده درمانی ویژه خانواده های معتادین	بهبودی	✓		
۴-۴	حمایت از سازمانهای مردم نهادوسازمانهای غیر انتفاعی و غیر دولتی در راستای اشتغال و مهارت آموزی	سازمانهای مردم نهادوسازمانهای غیر انتفاعی و غیر دولتی حمایت شده در راستای اشتغال و مهارت آموزی	بهبودی	✓		
۵-۴	برگزاری کارگاههای آموزشی خانوادگی ویژه خانواده های زندانیان	تعداد خانواده های شرکت کننده در کارگاههای آموزشی خانواده درمانی ویژه خانواده های زندانیان	بهبودی	✓		

ردیف	برنامه	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص		
				گزارش دهی موردی	گزارش دهی دوره ای	بازدید دوره ای
۱-۵	مطالعه و اجرای طرح کاربری فضای مجازی و اپلیکیشن های مشاوره	گزارش تدوین شده و طرح کاربری فضای مجازی به اجرا گذاشته شده	بهبودی	✓		
۲-۵	توسعه ظرفیت مراکز مشاوره حضوری و صدای مشاور (فراگیر کردن خط ۱۴۸۰ و ۱۲۳)	تعداد تماس های خط ۱۴۸۰ و ۱۲۳	بهبودی	✓		
۳-۵	توسعه ظرفیت مراکز مشاوره حضوری و صدای مشاور (توسعه و ارتقای خط ۱۴۸۰)		بهبودی	✓		
۱-۶	تدوین و اجرای طرح تشدید حمایت از زنان و خانواده های آسیب پذیر	گزارش تدوین شده و طرح تشدید حمایت از زنان و خانواده های آسیب پذیر به اجرا درآمده	بهبودی	✓		
۲-۶	توسعه و ارتقای خانه های امن برای زنان در معرض خشونت و خشونت دیده اجتماعی	تعداد زنان در معرض خشونت و خشونت دیده اجتماعی مستقر در خانه های امن	بهبودی	✓		
۳-۶	توسعه و ارتقای مراکز اورژانس اجتماعی	تعداد مددجویان پذیرش شده	بهبودی	✓		
۴-۶	آموزش مهارت های اشتغال زا برای زنان سرپرست خانوار و زنان آسیب پذیر	تعداد زنان سرپرست خانوار و زنان آسیب پذیر دارای مهارت های اشتغال زا	بهبودی - کمیته امداد	✓	✓	✓
۵-۶	برگزاری کارگاه های آموزشی برای زنان سرپرست خانوار در راستای اشتغال زای و آماده سازی شغلی	زنان سرپرست خانوار آموزش دیده	کمیته امداد - بهبودی	✓	✓	✓
۶-۶	اجرای طرح خیرسپرست	تعداد زنان سرپرست خانوار تحت پوشش خیرسپرست	کمیته امداد - بهبودی	✓	✓	✓
۱-۷	برگزاری هم اندیشی های تخصصی با مشارکت اساتید بین المللی	هم اندیشی های تخصصی برگزار شده با مشارکت اساتید بین المللی	استانداری	✓		
۲-۷	تهیه و اجرای طرح شناسایی پتانسیل و توسعه مشارکت زنان شاغل و غیر شاغل در عرصه سیاسی - اجتماعی	انتشار گزارش طرح و اجرای آن	استانداری	✓		
۳-۷	تهیه و اجرای طرح نگرش جامعه نسبت به مشارکت زنان	اجرای طرح بهبود نگرش جامعه	استانداری	✓		
۴-۷	برگزاری کارگاه های آموزشی توانمند سازی اعضای زن شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن به منظور ارتقای رتبه و اشتراک تجارب	اعضای زن شوراهای اسلامی شهر و روستا و دهیاران زن شرکت کننده	استانداری	✓		

ردیف	برنامه	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص		
				گزارش دهی موردی	گزارش دهی دوره ای	بازدید دوره ای
۵-۷	تشکیل هیئت اندیشه ورز با هدف آسیب شناسی و توسعه مشارکت های سیاسی - اجتماعی زنان	تعداد جلسات هیئت اندیشه ورز با هدف آسیب شناسی و توسعه مشارکت های سیاسی - اجتماعی زنان	استانداری	✓		
۶-۷	معرفی زنان مدیرموفق استانی و کشوری در قالب برنامه های تلویزیونی	دقیقه برنامه معرفی زنان مدیرموفق استانی و کشوری	استانداری	✓		
۷-۷	برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق زنان شاغل استان در شطوح مختلف و آسیب شناسی مدیریت زنان	تعداد نشستهای تخصصی برگزار شده	استانداری	✓		
۸-۷	برگزاری کارگاههای آموزش توانمند سازی زنان شاغل استان	کارگاههای آموزشی برگزار شده	استانداری	✓		
۹-۷	شبکه سازی و تهیه بانک اطلاعاتی از توانمندی های زنان شاعل استان	بانک اطلاعاتی ایجاد شده و بروز رسانی شده از توانمندی های زنان شاعل استان	استانداری	✓		
۱-۸	برگزاری منظم و هدفمند دوره های آموزشی برای سمنهای حوزه زنان و خانواده	دوره های آموزشی برگزار شده برای سمنهای حوزه زنان و خانواده	استانداری	✓		
۲-۸	شبکه سازی از سمنهای حوزه زنان و خانواده بصورت تخصصی	شبکه ایجاد شده سمنهای حوزه زنان و خانواده	استانداری	✓		
۳-۸	برگزاری نشستهای تخصصی به اشتراک گذاری تجربیات موفق	نشستهای تخصصی برگزار شده به اشتراک گذاری تجربیات موفق	استانداری	✓		
۴-۸	تهیه برنامه تلویزیونی از سمنهای موفق استان	دقیقه برنامه تلویزیونی پخش شده از سمنهای موفق استان	استانداری	✓		
۵-۸	تهیه و اجرای طرح چگونگی جلب مشارکت سمن های زنان	تهیه و اجرای طرح چگونگی جلب مشارکت سمن های زنان	استانداری	✓		
۶-۸	اجرای طرح رصد شاخص های ارتقای زنان با مشارکت سمن ها	انتشار گزارش اجرای طرح رصد شاخص های ارتقای زنان با مشارکت سمن ها	استانداری	✓		
۱-۹	برگزاری دوره های تخصصی در مدارس برای دانش آموزان و اولیای آنها توسط امور بانوان، انجمن اولیا و مربیان و مشاوران و متخصصان این امر (بیشتر در نواحی ۱ و ۲ و مناطق شهری)	دوره های تخصصی برگزار شده در مدارس برای دانش آموزان و اولیای آنها	آموزش و پرورش	✓		✓
۲-۹	طراحی و اجرای برنامه های فرهنگی اوقات فراغت متنوع جایگزین مبتنی بر نیازسنجی	برنامه های فرهنگی اوقات فراغت جایگزین اجرا شده	آموزش و پرورش	✓		✓

ردیف	برنامه	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص			
				گزارش دهی موردی	گزارش دهی دوره ای	بازدید موردی	بازدید دوره ای
	تدوین و اجرای طرح جامع افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان	گزارش تدوین شده و طرح جامع افزایش سواد سلامت و اصلاح سبک زندگی زنان به اجرا درآمده	دانشگاه علوم پزشکی	✓			
۱-۱۰	برگزاری دوره آموزشی در راستای توانمند سازی کارکنان زن - تهیه برنامه تلویزیونی- تربیت داوطلبان سلامت زن در کانون های سلامت و پایگاه ها	دوره آموزشی برگزار شده در راستای توانمند سازی کارکنان زن	دانشگاه علوم پزشکی	✓			
۲-۱۰	برگزاری دوره آموزشی برای داوطلبان سلامت مدارس در مدارس دخترانه	دوره آموزشی برگزار شده برای داوطلبان سلامت مدارس در مدارس دخترانه	دانشگاه علوم پزشکی	✓	✓		
۳-۱۰	ایجاد فرصت جهت فعالیت بدنی(کارت استخر - قرارداد با سالن های ورزشی)	تعداد زنان تحت پوشش برنامه های ورزشی	دانشگاه علوم پزشکی	✓			
۴-۱۰	برگزاری کمپین و همایش های مناسبی مخصوص بانوان در سطح شهر	تعداد کمپین و همایش های مناسبی مخصوص بانوان در سطح شهر	دانشگاه علوم پزشکی	✓	✓		
۵-۱۰	تقدیر از بانوان در قالب مسابقه در خصوص(کاهش وزن- رعایت تغذیه سالم- مدیریت رفتار- ترک عادات غلط)	بانوان تقدیر شده در قالب مسابقه	دانشگاه علوم پزشکی	✓			
۶-۱۰	عضویت بانوان در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه سلامت	تعداد بانوان عضو در کانال ها و گروه های الکترونیکی ویژه	دانشگاه علوم پزشکی	✓			
۷-۱۰	مهارت آموزی در گروه های بانوان و کانون ها در ارتباط با سبک زندگی سالم	بانوانی که مهارت لازم را کسب کرده اند.	دانشگاه علوم پزشکی	✓	✓		

۱.۱. ارزشیابی میزان تحقق دستاوردها و تاثیر فعاليت ها و برنامه های ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

جدول ۲۰: فرایند های ارزشیابی میزان تحقق دستاوردهای پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

ردیف	دستاوردها	شاخص	متولی اندازه گیری	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص		
				مطالعات مقایسه‌ای / کنترل دار	مطالعات پیمایشی	نظام گزارش دهی
۱	افزایش تعداد زنان دارای دسترسی به برنامه های اوقات فراغت و ورزشی	نفر - ساعت زنان بهره مند از برنامه های اوقات فراغت ، ورزشی و گردشگری	اداره کل ورزش و جوانان	✓		
۲	ورود زنان به بازار کار و اشتغال و کاهش بیکاری زنان	نرخ بیکاری زنان	اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی		✓	
۳	افزایش تعداد زنان مدافع حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	نسبت زنان آگاه / عامل به حقوق فردی و اجتماعی خود در جامعه	استانداری	✓		
۴	تعداد زنانی که توانمندی لازم برای مدیریت عضوزندانی یا معنادر را در خانواده کسب کرده اند.	نسبت خانواده های دارای عضو معنادر / زندانی با کیفیت زندگی بهبود یافته	اداره کل بهزیستی	✓		
۵	افزایش تعداد زنان و بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط	نفر- ساعت زنان و بهره مند از مشاوره های فضای مجازی و برخط	اداره کل فناوری و ارتباطات		✓	
۶	افزایش تعداد زنان دارای سواد سلامت	کیفیت سلامت فیزیکی و روانی زنان دارای سواد سلامت	دانشگاه علوم پزشکی	✓		
۷	کاهش تعداد زنان دچار آسیب های اجتماعی	اندکس آسیب های اجتماعی با محوریت زنان	اداره کل بهزیستی	✓		
۸	افزایش مشارکت زنان در عرصه های سیاسی و اجتماعی	نسبت زنان مشارکت کننده در عرصه های سیاسی و اجتماعی	استانداری		✓	
۹	میزان کاهش بکارگیری ابزار ورود به فضای مجازی در سهم اوقات فراغت زنان	نفر- ساعت کاهش فضای مجازی در سهم اوقات فراغت زنان	استانداری	✓	✓	
۱۰	کاربری صحیح و مناسب فضای مجازی توسط و زنان	نسبت و زنان کاربر مناسب مناسب فضای مجازی	استانداری	✓		

جدول ۲۱: ارزشیابی میزان تحقق هدف / تاثیر پیش بینی شده در سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان زنجان

ردیف	هدف / تاثیر	شاخص	نحوه گردآوری داده های محاسبه شاخص		
			متولی اندازه گیری	نظام گزارش دهی	مطالعات پیمایشی
			مطالعات مقایسه ای / کنترل دار		
۱	سلامت و بهبود کیفیت زندگی زنان	اندکس سلامت GHQ در زنان	✓		✓
		امید زندگی در زنان	✓	✓	
۲	بهبود وضعیت معیشتی زنان	ضرب جینی / خط فقر زنان	✓		✓
۳	افزایش سرمایه اجتماعی و کاهش تبعیض جنسیتی در جامعه	اندکس سرمایه اجتماعی با تمرکز بر زنان			✓

منابع :

Lapan, Richard T. "Results-based comprehensive guidance and counseling programs: A framework for planning and evaluation." *Professional School Counseling* ۴,۴ (۲۰۰۱): ۲۸۹

Lawrie, Gavin; Kalff, Dirk; Andersen, Henrik (September ۲۰۰۵). "Balanced Scorecard and Results Based Management - Convergent Performance Management Systems" (PDF). *Proceedings of ۳rd Annual Conference on Performance Measurement and Management Control, The European Institute for Advanced Studies in Management (EIASM), Nice, France*. Retrieved ۳۰ June ۲۰۱۴. Available at:

United Nations Development Group, Results-based management handbook, Harmonizing RBM concepts and approaches for improved development results at country level, UNDAF Programming Network review and UNDG meeting of January ۲۰۱۱

United Nations Development Group. Results-based Management Handbook. United Nations. Retrieved ۲۴ March ۲۰۱۷. Available at: Reached on ۱ April ۲۰۱۹

UNESCO. Results-Based Programming, Management, Monitoring and Reporting (RBM) approach as applied at UNESCO Guiding Principles, BSP/RBM/۲۰۰۸/۱.REV.۶ Paris, September ۲۰۱۵,

http://www.majazi.ir/general_content/۸۱۸۱۳/swd_id/۱۳۸۲۵/unitWdId/۵۳۷۷۶ Accessed on ۴ March ۲۰۱۹

Vähämäki, Janet, Martin Schmidt, and Joakim Molander. "Results based management in development cooperation." Riksbankens Jubileumsfond, Stockholm (۲۰۱۱).

<https://amar.org.ir/National> census, ۲۰۱۶ [Available in Farsi]

<https://zums.ac.ir/files/statistics/files/Population.pdf> [Available in Farsi]

Deputy president of women and Family. Women status of Zanjan , at a glance. First Edition, ۲۰۱۷ [Available in Farsi]

Women Affairs in ۶th National development plan of Islamic Republic of Iran (۲۰۱۶-۲۰۲۰), Third report: The Status of Women in legislation and policies and ۶th National development plan